Pazar
4
İLKKÂNUN
1938
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı Caddesi, Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
İmtiyaz sahibi 1144
Başmuharrir 1371
Yazı işleri 1062-1063
Matbaa müdürü 1061
İdare 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

PEK YAKINDA
Denizlerin Fatihi : Macellan
Meşhur Muharrir Stefan Zvayg'-ın kaleminden çıkmış, harikulâde eser :
Kısaltıp nakleden:
NURETTİN ARTAM

İtalya'nın Tunus, Korsika, Cibuti üzerindeki emelleri

Ingiltere de Roma'da teşebbüs yaptı

Kont Ciano parlâmento'da Tunus için yapılan tezahürlerden dolayı mesuliyet kabul etmiyor

Reisicümhur Kastamonu vilâyetinde ufak bir seyahate çıkacaklardır

Ankara, 3 a.a. — İstanbul'da intişar eden bazı gazetelerde Reisicümhur İsmet İnönü'nün uzun bir seyahate hazırlandığı ve bu meyanda İstanbul ve Trakya'yı da şereflendireceği yazılmaktadır.

Öğrendiğimize göre Reisicümhurumuz ancak Kastamonu vilâyeti dahilinde nisbeten küçük bir seyahate çıkacaklardır.

İtalya gazeteleri

Meşru ve tabiî emelden bahsediyor

Paris, 3 a.a. — Gazeteler, hariciye nazırı B. Bonnet'nin hariciye nezareti müdürü umumilerinden B. Leger ile uzun bir görüşme yaptıktan sonra geçenlerde italyan meclisinde yapılmış olan irredantist tezahürat hakkında İtalya hükümetinden izahat istemesi için Roma'daki fransız sefirine talimat vermiş olduğunu haber vermektedirler.

İtalya'nın cevabı

Roma, 3 a.a. — Dün B. Fransuva Ponse'nin teşebbüsüne karşı Kont Ciano, mebusların tezahürlerinden dolayı italyan hükümetinin mesuliyet kabul edemiyeceğini bildirmiş ve mebusan meclisindeki nutkunda fransız hükümetini kuşkulandıracak hiç bir şey bulunmadığını ilâve eylemiştir.

İtalya vaziyeti tasrih edecek

Milano, 3 a.a. — Resto del Cerlino gazetesi, Fransa'nın İtalya hükümeti nezdinde yaptığı siyasî teşebbüsü İtalya'nın ancak memnuniyetle karşı-

(Sonu 8 inci sayfada)

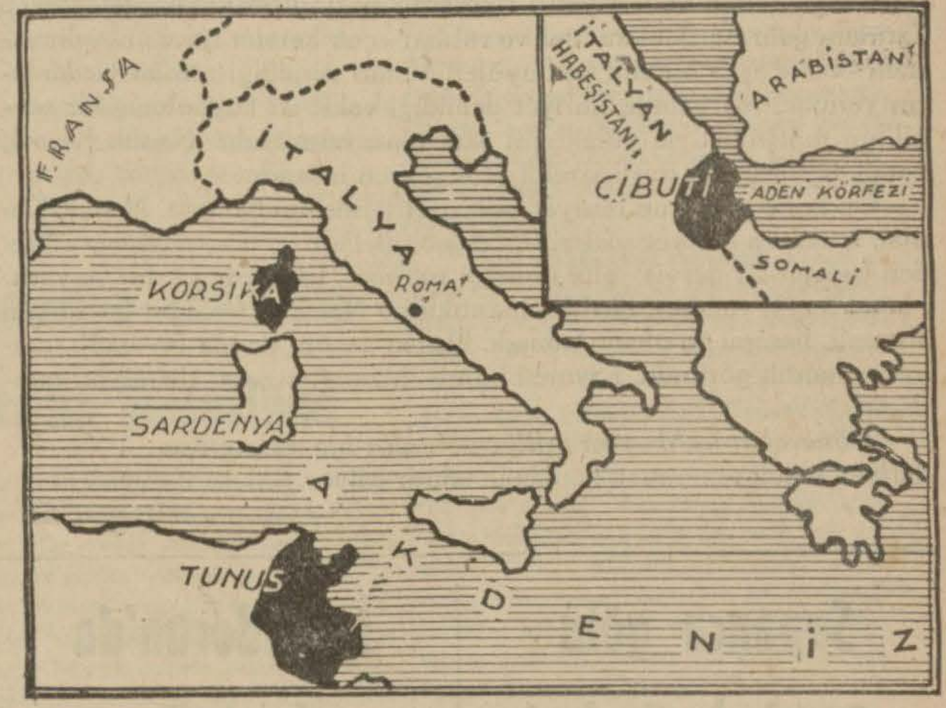

İtalyan parlâmentosunda yapılan tezahürler esnasında Fransa'dan istenilen yerleri, Tunus'u, Korsika'yı ve Kızıldeniz'de Cibuti'yi gösterir harta

İngiliz tezgâhlarına 11 gemi ısmarlıyoruz

İstanbul, 3 (Telefonla) — Denizbank tarafından ingiliz tezgâhlarına ısmarlanacak olan 11 vapur hakkında üç dört aydanberi muhtelif ingiliz firmalariyle yapılan temaslar neticesinde bir anlaşmaya varılmış ve hazırlanan mukavele Denizbank tarafından İktısat Vekâletine gönderilmiştir. Tahkiki müteakip imzalanacaktır.

Bu on bir geimlik siparişi almak üzere Denizbank'a sekiz ingiliz firması teklifte bulunmuş, bunların içinden en uygun fiat veren ve en seri teslimi teahhüt eden Swan Hunter A wyhal Firshardson kumpanyasiyle anlaşılmıştır. Yapılacak gemilerin dördü W 4 tipi Mersin postalarına mahsus, yedisi W 3 tipi küçük vapurlardır. W 3 muaddel Etrüsk tipidir. Sürati biraz daha fazla olacaktır. W 4 tipi gemiler de 900 küsur tonluk olacaktır. Bunlar Bartın gibi sığ yerlere de girebileceklerdir.

Verilecek bu sipariş 12 gemilik programın 11 ine aittir. Bunların hepsi için 1.800,000 ingiliz lirası ayrılmıştır W 3 tipi, gemiler mukavelenin imzası tarihinden itibaren dokuz ay W 4 tipi gemiler de sekiz ay içinde teslim edileceklerdir.

Bu siparişin tediyatı ingiliz kredisinden ve Denizbank'a ayrılan kısım üzerinden yapılacaktır. Geri kalan 700,000 küsur ingili zliralık para ile Galata rıhtımının genişletilmesi, kömür depolarının inşası ve tersane için icap eden makine ve demir aksamının mübayaası yapılacaktır.

İstanbul için...

F. R. ATAY

Hükümet, Manisa valisi doktor Lutfi Kırdar'ı İstanbul vilâyetine tayin etmiştir. Muhterem doktorun Manisa'daki muvaffakiyetlerine İstanbul'da devam edeceğine şüphe etmeyiz.

Hemen gözden kaçmamak lâzımgelen bir nokta var: Cümhuriyet devrinde, İstanbul'da o kadar çok bina yapılmıştır ki eğer bunlar bir araya toplansa, belki de Ankara'daki inşa yekûnunu geçecektir. Cümhuriyet rejimi, Cihangir sırtlarını, Taksim meydanını, Maçka taraflarını, Harbiye arkalarını, Haliç'le Marmara arasındaki geniş yangın yerlerini, sonra bütün Anadolu kıyılarını hemen hemen bomboş devralmıştır. Devrimizde bütün bu arsalar dolmuştur: Fakat eğer inşaat şehircilik sanatının murakabesi altında yapılmış olsaydı, cümhuriyetin on beşinci yılında, Ankara gibi, İstanbulu da cümhuriyet imarcılığının parlak bir eseri olarak gösterebilirdik.

İstanbul'da ilk zaruret, belediye işleri ile imar işlerini biribirinden ayırmak, ve başında mutlaka mütehassıs bir şehirci bulunan bir imar bürosu teşkil etmektir. İstanbul'un umranını, tabiî güzelliğini, her türlü faaliyetlerini temin edecek teşebbüsler, bu büronun kontrolundan geçmek lâzımdır. İstanbul'un birçok işleri, bu şehir kadar, bazan ondan fazla memleketi alâkadar eder. İstanbul Türkiye'nin en büyük iskelesidir. İstanbul Türkiye'nin irili ufaklı sanayi faaliyetlerinin dörtte üçüne yakınını temsil eder.

Bize verilen resmî rakamlara göre bir senelik iş rakamı, 80 milyon lirayı bulmaktadır. Hükümet ve birçok müesseseler Ankara'ya taşınmış olmasına rağmen, İstanbul'da nüfus eksilmiş değildir; bilâkis artmıştır. İnşa olan yerde hayat vardır, derler: İstanbul şüphesiz bunun aksine misal teşkil etmez. Bundan başka yaz mevsiminde yalnız Ankara'dan değil, Anadolu'nun her tarafından İstanbul'a mütemadî göç edilmektedir.

Ebedî ve güzel şehir her türlü emeğe değer: İç turizm gibi, bir gün, dış turizm de ancak onun vasıtası ile inkişaf edecektir. Tarihî ve tabiî İstanbul, kendimiz için olduğu kadar, medenî insaniyet âlemine karşı da bizim müstesna bir mesuliyetimizi teşkil ediyor: Kemalizm kültürü, orada yaptıklarımızla âlemşümul bir imtihan geçirmektedir.

Hemen nereye gitsek, Anado-

(Sonu 3 üncü sayfada)

Martta işlemeğe açılacak olan Karabük demir ve çelik fabrikasındaki yüksek izabe ocaklarının bacaları

Başvekilimizin İstanbul'da gazetecilere verdiği müjdeler

Karabük demir fabrikası mart'ta işlemeğe açılıyor

İzmit Kâğıt, Sellüloz fabrikaları genişletilecek

İstanbul, 3 (Telefonla) — Başvekilimiz B. Celâl Bayar, beraberinde Hususî Kalem Müdürü B. Baki Sedes olduğu halde İstanbul'a gelmiştir. İstasyonda vali muavini, İstanbul kumandanı, askerî ve mülkî erkânı, resmî ve hususî müesseseler direktörleri ve gazeteciler tarafından karşılanmıştır.

Başvekil İstanbul'a geçerken vapurda Üniversite rektörü Namık Kemal ihtifali münasebetiyle dün üniversite konferans salonunda yapılan toplantıdan bahsetmiş ve bu toplantının da Üniversitenin büyük bir konferans salonuna olan ihtiyacını tebarüz ettirdiğini söylemiştir. B .Celâl Bayar rektöre yeni bütçede bu ihtiyacın nazarı dikkate alınacağını vâdetmiştir.

Başvekilimiz vapurda gazetecilere de iltifatta bulunmuş ve dâvetlerini kabul ederek yarın (bugün) saat 15 de matbuat cemiyetinde kendileriyle konuşacağını vâdetmiş, ve mütekabilen gazetecileri bir kaç ay sonra yapmak tasavvurunda bulunduğu Ergani seyahatine dâvet etmiştir. Bu sırada Başvekil gazetecilere son Karabük seyahati intibalarını anlatmış, fabrikanın martta işletmiye açılacağını, İzmit kâğıt ve sellüloz fabrikalarının da genişletileceği müjdesini vermiştir.

B. Celâl Bayar Parti kurultayının toplantısı hakkındaki suale de, toplantı mevzuunun Parti genel başkanlığının seçilmesi ve bundan böyle başkan seçiminin şekli hakkında nizamnameye bir madde ilâvesidir, ruznamede başka bir şey yoktur, cevabını vermiştir.

Başvekilimiz yarın akşam (bu akşam) Ankara'ya dönecektir.

Ruzvelt'in İnönü'nü tebriki

Ankara, 3 a.a. — Amerika Birleşik Devletleri Reisi B. Ruzvelt, İsmet İnönü'nün cümhurreisliğine intihabı dolayısiyle kendilerine samimî tebriklerini ve en iyi muvaffakiyet temennilerini, bu hususta memur ettiği Amerika Birleşik devletlerinin Ankara büyük elçisi vasıtasiyle bildirmiş ve Ruzvelt'e aynı vasıta ile teşekkür ve iyi temenniler yollanmıştır.

POLİS ENSTİTÜSÜNDE KONFERANSLAR

KEMALİZM

Profesör Vasfi Raşit Sevig dün yeni tezleri ve orijinal fikirleri ihtiva eden bir konferans verdi

Polis enstitüsünde her cumartesi günü verilmesi mutad konferanslara dün öğleden sonra saat 13.30 da başlanıldı.

İlk konferans, değerli hukukçularımızdan, Sivas mebusu ve hukuku esasiye profesörü B. Vasfi Raşit Sevig tarafından verildi.

Yalnız Ankara'mızın değil, memleketimizin de yüksek bir ilim yuvası haline gelen polis enstitüsünün geniş konferans salonu Kemalizm mevzulu bu konferansı dinlemiye gelen çok güzide bir kalabalıkla dolmuştu. Mektep müdür, muallim ve profesörleriyle talebelerinin hariçten gelen bir çok seçkin zevatın alâka ile takip ettikleri konferans saat 13.30 da başladı.

Vasfi Raşit Sevig, Kemalizm mevzuunu büyük bir ihata ve vukufla irticalen anlattı ve konferans sürekli alkışlar arasında nihayet buldu. Yeni tezleri, ve yeni görüşleri ve orijinal fikirleri ihtiva eden konferansın tamamını aynen not almıya imkân olmamasına teessüf ederek bir hulâsa halinde dördüncü sayfaya koyuyoruz.

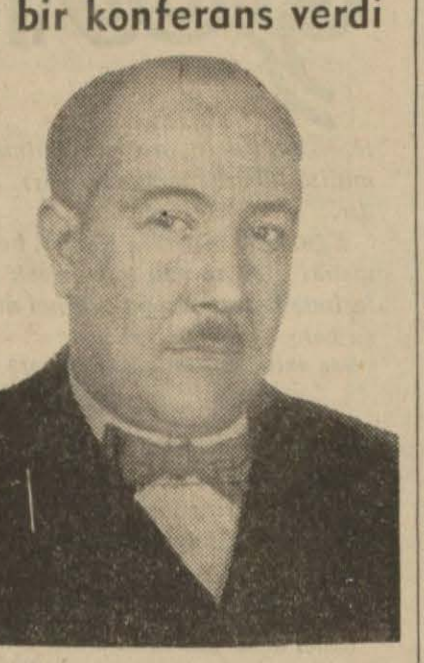

Konferansı büyük bir alâka ile dinlenen profesör Vasfı Raşit Sevig

Manisa halkının valilerinin İstanbul'a tayini dolayısiyle İsmet İnönü'ye telgrafları

Cümhurreisimizin Manisa'ya iltifatları

Ankara, 3 a. a. — İstanbul valiliğine tayin edilmiş olan doktor Lûtfi Kırdar hakkında Manisa belediye reisi vekili ve arkadaşları tarafından Reisicümhur İsmet İnönü'ye aşağıdaki telgraf çekilmiştir:

Manisa: 1. 12. 938

Reisicümhur İsmet İnönü
Ankara

Vilâyetimizi yüksek teveccühlerinizle mütenasip umran eserleriyle süslemekte olan kıymetli valimiz Dr. Lûtfi Kırdar'ın İstanbul valiliğine naklinden duyduğumuz sonsuz teessürler, henüz başarılamıyan ve onsuz başarılamıyacak eserlerin, metrûk kaldığı müddetçe daimî ve ebedî olacağını arz ile ipkası hususunun tensibi âliye iktiranını istirham eyleriz.

Belediye Reis vekili Muhtar Özmen, Çocuk Esirgeme kurumu, Birinci Noter, Ziraat Odası namına Meclisi umumî üyesi Hulûsi Can, O. Akman, Salahaddin, Ticaret Odası borsa başk. Sadettin Balsoy, Kızılay Başk. Hüseyin Üzümcü, Bağcılar birliği, Dr. Cemil, Kooperatifler, Reşat Pomaklı, İnşaat Ce. na. Faruk, Hava kurumu, mühendis Nuri Çil, Halkevi Başkanı Azmi Rıza Önakın, Rıza Kuldaş, C. H. P. na. Bağcılar Bnk. Md. H. Çapa Ahmet, Ayakkabıcılar cem. Ramazan, Şoförler bir. İkinci Reisi Kemal.

Reisicümhur İsmet İnönü, bu telgrafa aşağıdaki cevapla mukabele buyurmuşlardır:

Belediye Reis Vekili Bay Muhtar Özmen ve arkadaşları
Manisa

Vali Dr. Lûtfi Kırdar hakkında sayın Manisa halkının kadirşinaslığını bildiren telgrafınızı memnuniyetle aldım. Manisalıların bu kıymet bilirliği oraya gelecek hükümet âmirlerinin vazifelerini kolaylaştırarak daha verimli kılacaktır. Manisa'nın imarının daima göz önünde tutulacağından emin olabilirsiniz. Bu münasebetle size ve arkadaşlarınıza teşekkür eder ve sayın halka refah ve saadet dilerim.

İSMET İNÖNÜ

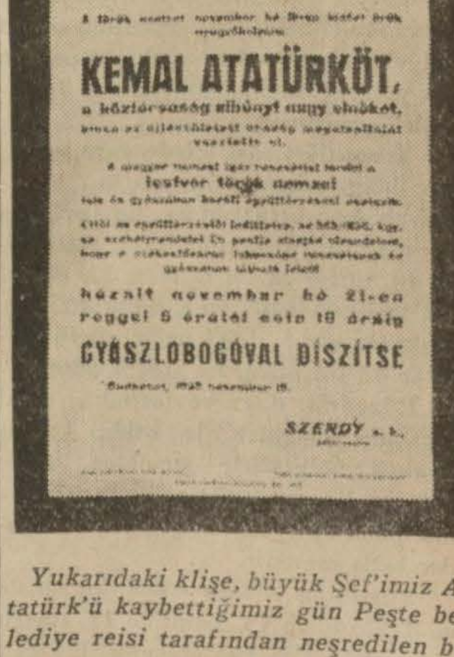
RENDELET

KEMAL ATATÜRKÖT,

GYÁSZLOBOGÓVAL DISZITSE

SZENDY s. k.

Yukarıdaki klişe, büyük Şef'imiz Atatürk'ü kaybettiğimiz gün Peşte belediye reisi tarafından neşredilen beyannamedir, Bu asil ve dostça jestle acı haber macar milletine bildirilmektedir.

İÇTEN DIŞTAN

VAVEYLÂ

Tanzimattan bir yıl sonra türk milletinin bünyesinden bir yanardağ fışkırdı. Her an geçtikçe bir az daha şiddetlenerek öyle dehşetli kükremeler, öyle azametli sarsıntılar yaptı ki, bu yanardağın vücudünden muasırları içinde habersiz kimse kalmamış gibi idi. Ağzından fırlıyan ateşler, millet için nur oluyor; milleti ezenleri yakıp kavuruyordu. Bizi gaflet uykusundan sarsa sarsa ilk uyandırmıya çalışan o oldu. Namık Kemal, uyanış tarihimizde bir zelzeledir.

Namık Kemal, iki zıt unsurdan mürekkepti: Muhabbet, nefret. Vatan diye bir şey sevdi; istibdat denilen şeyden nefret etti. Hüriyet, vatanı sevenlerin onu istibdattan kurtarması demekti. Telkin ettiği vatan sevgisiyle vicdanımızı aydınlattı, istibdat gayzı ile hüriyet düşmanlarını yaktı. Hamiyyet eshabına nur göründü. Müstebitler için korkunç bir cehennemdi. Hâlâ, Namık Kemal'in açık ve temiz alnında bizim, sönmiyen bir yıldızın ışıklarını sezmemiz ondandır; gene ondan kalında bir zebâni heybeti gördüler.

Namık Kemal'in bir türlü ölmeyişi, ölmez fikirler getirmiş olmasındandır. Vatan ve hüriyet o fikirlerdir ki unutturulmak istendikçe hatırlara gelir, vicdanlara iner ve ruhları - çok kereler iyice anlaşılmaksızın - bambaşka bir sihr ile büyüler. Vatan denildiği zaman vicdanların yerinden oynaması, hüriyet denildiği vakit izi kaybolmuş bir sevgilinin muhabbetiyle yüreklerin sarsılması bundandır. Namık Kemal, vatan ve hüriyetin mistisizmini bize getiren insandır.

Onda ne vatan,ne hüriyet, asla tariflerini bulmamıştı. Namık Kemal, vatan ve hüriyet sözlerini, "Allah, illellâh!...,, diye haykırıp zikreden coşkun bir derviş gibi milletin ruhuna haykırdı, O, bir feryattı. Hangi feryat vazıhtır, fikrîdir, mantıkîdir? Namık Kemal hiç bir zaman sistemli, hesaplı ve ölçülü olmadı. Daima ateşîn, daima feveranlı, daima romantik göründü. Kıymeti bunda, hizmeti bunda, ehemiyeti bundadır.

Dönersem kahbeyim millet yolunda bir azimetten

derken, kendi sözümüzü kendimiz tekrar ediyor gibi değil miyiz?

Hasan - Ali YUCEL

Sapanca gölü üzerinde tesisat

Dahiliye Vekâleti Adapazarı'na Sapanca gölünden su isalesi, göl dahilinde ve haricinde boru ferşiyatı, tulumba tesisatı, su deposu, şehir şebekesi yapmak üzere mahallinde hazırlanan projeyi tetkik ve kabul etmiştir.

Öğrendiğimize göre bu iş için 282105 lira sarfedilecektir. Bu tesisatla hem gölün etrafı bataklık halinden kurtarılmış olacak, hem de yakın şehirlerin su işleri halledilmiş bulunacaktır.

Mülkiye'nin yıldönümü toplantısı yapılmıyacak

Mülkiyenin 60 ıncı yıldönümü münasebetiyle bugün mektepte yemek toplantısı yapılacağı dün yazılmıştı. Haber aldığımıza göre bu doğru değildir. Ebedî Şef'in ölümü dolayısiyle bu yıl kutlama töreni yapılmıyacağı gibi ne mektepte, ne de dışarıda mülkiyeliler tarafından yemek toplantısı yapılmıyacaktır.

Çağrı

× Millî Müdafaa Encümeni 5.xii. 1938 pazartesi günü heyeti umumiyeden sonra toplanacaktır.

×Dahiliye Encümeni 5.xii.1938 pazartesi günü heyeti umumiyeden sonra toplanacaktır.

× Divanı Muhasebat encümeni 5 - xii - 1938 pazartesi günü toplanacaktır.

İskenderun'da serbest liman

Bir heyet liman'da tetkikler yapıyor

İskenderun'da inşa edilmesi tasavvur edilen serbest liman için geçen senelerde bir heyet tetkiklerde bulunmuş ve ait olduğu makama bir rapor vermişti.

Bu defa da İktısat Vekâleti Limanlar Umum müdürü B. Asaf Bora ile Karabük fabrikası ile Çatalağzı limanını inşa etmekte olan Brassert firması liman mühendisi B. Biver, Denizbank şeflerinden B. Zihni İskenderun'a gitmişlerdir.

Bunlardan B. Biver memleketimize dönmüştür. Diğer zevat tetkiklerine devam etmek üzere Hatay'da kalmışlardır. Gümrük müfettişlerinden B. Suphi de heyete iltihak etmek üzere şehrimizden hareket etmiştir.

Yeni istanbul valisi istabul'a gitti

Üç gündenberi şehrimizde bulunmakta olan yeni İstanbul valisi B. Lutfi Kırdar dün akşamki trenle İstanbula hareket etmiştir.

Hatay'da yerlimallar şubesi

Sümerbank Hatay'da bir yerli mallar satış şubesi açmak kararını vermiştir. Bu maksatla, mahallinde tetkikler yapmak üzere bankanın konjoktür servis şefi B. İsmail Hüsrev Tökin ve Ankara satış mağazası müdürü B. Ekrem Sanal, Toros ekispresiyle Hatay'a hareket etmişlerdir.

HAVA

Kars'ta ısı 8 e düştü

Dün şehrimizde hava umumiyetle yağışlı ve rüzgârlı geçmiştir. En düşük ısı 6, en yüksek ısı da 12 derece olarak kaydedilmiştir.

Yurtta Karadeniz kıyılariyle Doğu Anadolu'da hava çok bulutlu, cenub bölgeleriyle orta Anadolu'da kapalı ve yer yer yağışlı diğer bölgelerde de yağışlı geçmiştir.

Yirmi dört saat içinde garp ve cenup bölgelerindeki yağışların metre - murabbaına bıraktıkları su mikdarı Alaşehir'de 25, Muğla'da 22, Antalyada 18, İmroz'da 15, Milâsta 13, Bergama'da 12, Nazilli'de 11, Balıkesir'de 8, Kuşadasında 6, diğer yağış gören yerlerde de 1-5 kilogram arasındadır.

Rüzgârlar doğu ve cenubu şarkî Anadolu bölgelerinde sakin kalmış Trakya bölgesinde şimalden, diğer bölgelerde umumiyetle cenup istikametinden saniyede en çok 7 metre kadar hızla esmiştir.

Yurtta en yüksek ısılar Çanakkale ve Trabzon'da 15, İzmir'de 17, Antalya ve Adana'da 19 derecedir. En düşük ısılar da sıfırın altında Kastamonu'da 1, Sivas'ta 4, Erzurumda 5, Kars'ta 8 derecedir.

Ankara Halkevi'nin üçüncü Ankara koşusu

27 birinci kânun 1938 de geçen senelerde olduğu gibi bu sene de üçüncü Ankara koşusu yapılacaktır. Koşunun başlangıç yeri ile bitiş yeri Dikmen tepesiyle vilâyet konağı önüdür. Koşuya gireceklerden bir, iki, üçüncüye kadar koşunun şerefiyle mütenasip kıymetli hediyeler verilecektir. Bu yıl fazla olarak koşuya en fazla müsabıkla iştirâk etmektir. Bitirmiye muvaffak olan kulübe ayrıca bir de kupa verilecektir. Bu müsabakalara kulüp mensubu olsun olmasın her genç iştirâkte serbesttir. Koşunun başlangıç yeri olan Dikmen'e kadar müsabıkların nakli evimizce temin edilecektir. Koşuya iştirâk edecek gençlerin 27.12.1938 salı günü saat tam 12 de koşu malzemeleriyle birlikte halkevinde bulunmaları icap etmektedir. Koşuya aynı gün saat tam 14.20 de Dikmen'de başlanacaktır. Bu koşu hakkında ve hakemleri tespit etmek üzere kulüplerimizin birer murahhasını 5.12.1938 pazartesi günü saat 18 de halkevine göndermeleri rica olunur.

Dahiliye Müsteşarı işe basladı

Dahiliye vekâleti müsteşarlığına tayini haberini bildirdiğimiz, C.H.P. Genyönkurulu üyesi B. Vehbi Demirel dün Dahiliye Vekâletine giderek yeni vazifesine başlamıştır.

B. Şerafettin Karcan P. T. T. umum müdürü oldu

80 lira maaş üzerinde kanunî müddetini dolduran Nafia Vekâleti münakalât dairesi reis muavini B. Şerafettin Karcan'ın 125 lira maaşlı posta, telgraf ve telefon umum müdürlüğüne nakil ve terfi suretiyle tayin edildiğini memnuniyetle haber aldık.

Bir müddettenberi bu vazifeyi vekâlet suretiyle idare etmekte olan B. Şerafettin Karcan'a yeni vazifesinde muvaffakiyetler dileriz.

Birinci ve üçüncü müfettişler gittiler

Bir müddetten beri şehrimizde bulunan birinci umumî müfettiş B. Abidin Özmen ve üçüncü umumî müfettiş B. Tahsin Uzer vazifeleri başına gitmek üzere dün şehrimizden ayrılmışlardır.

Maliye'de tayinler

Bütçe ve malî kontrol umum müdürlüğü şube müdürü B. İbrahim Balkan ile eski Kars defterdarı B. Zihni Sunay'ın açık bulunan 70 lira maaşlı merkez daireleri muhasebe müdürlüklerine tayinleri yüksek tasdikten çıkmıştır.

Acı bir kayıp

Gümüşane mebusu Ali Şevket Öndersev'in damadı genç ve kıymetli mühendislerimizden Ali Osman Kayadağın Almanya'da tedavi edilmekte bulunduğu sanatoryomda kendisine yapılan bir ameliyatı müteakip rahmeti rahmana kavuştuğu teessürle haber alınmıştır. Bir aylık yavrusunu yetim bırakan genç mühendisimize allahtan rahmet diler arkadaşımız Öndersev'le kederli ailesine taziyetlerimizi sunarız.

Kanser hakkındaki anketimiz

Senede 2,5 milyon insan kanserden ölüyor

Dr. operatör Nimet Taşkıran bu hastalığı etraflı şekilde anlatıyor

Kanser hakkındaki anketimize devam ediyoruz. Bugün Nümune Hastanesinin kıymetli operatörü doktor Nimet Taşkıran'ın çok mühim ve şayanı dikkat yazısını okuyacaksınız.

Doktor Nimet Taşkıran diyor ki:

Dünyada 6.400.000 kanserli var

1932 de neşredilen Milletler Cemiyeti istatistiğine göre bütün dünyada iki milyar 13 milyon insan yaşamaktadır. Birçok esaslı hesaplara nazaran bu iki milyarı geçen insanlık kütlesinin 6,4 milyonu kanserlidir ve bu altı küsur milyon insandan da senede iki buçuk milyonu kanserden ölmektedir. Her şeyi para ile ölçmiye alışmış bulunan Amerikalılar kanserin her sene sekiz yüz milyon dolarlık bir zarar yaptığını hesaplamışlardır. Bu muazzam yekûn bugün kısaca bahsedeceğimiz problemin ehemiyetini tebarüz ettirecek en mükemmel bir delildir.

Medenî memleketlerde kolera, veba, çiçek, lekeli humma gibi büyük insan kütlelerini birden alıp götüren salgınlara bugün artık bitmiş nazarı ile bakabiliyoruz. Umumî sıhat şartlarının son yüz sene zarfındaki büyük tekâmülü, bu âfetlerin çıkmasını önliyecek tedbirleri bize öğrettiği gibi, çıktıkları zamanda yerinde söndürme imkânlarını hazırlamıştır. Bu hastalıklar sebebiyle beyaz insanlarda vefiyatın gittikçe azaldığını istatistiklerden öğrenmek kabildir. Umumî yaşama şartlarının düzelmesi yalnız vefiyat azlığı şeklinde tecelli etmekle kalmıyor aynı zamanda hali hazırda vasatî yaşama müddeti de eskisine nazaran fazlalaşmıştır. Maalesef kanser bütün bu mesut neticelerle beraber yürümüyor. Günlük gazeteler kanserin her gün biraz daha çoğaldığından bahsetmekte ve kanserin birçok cihetlerden insanlığın gözünü korkutan veremden fazla ölümü mucip olduğu yazılmaktadır.

Kanser işinin kütlevî şekilde tetkiki henüz pek uzun bir maziye malik değildir. 1749 da İsveç'e ait fakat ilmî hataları olan ilk istatistikten sonra bundan 100 sene evel ingilizler tarafından tutulmıya başlanan istatistik bu işin başlangıcını teşkil etmektedir. Amerika'da kanser işine ancak 1900 senesinde başlanabildiği nazarı dikkate alınırsa ne kadar gecikildiği aşikâr bir şekilde meydana çıkar.

Kanser çoğalıyor mu? Sathî bir görüş bu suale müspet cevap vermektedir. Filhakika elde mevcut istatistikler tetkik olunursa Almanya'da 1880 senesinde yüz bin nüfustan 60 ı kanserden ölüyordu. 1920 de bu sayı dört mislini bulmuştur. Danimarka'da 1908 de yüz bin nüfustan kırk üç kanser vefatı olduğu halde 1922 de bu adet 140,2 ye çıkmıştır. Hollanda'da İsveçte geçen asır ile bu yüz sene arasında yapılan mukayeseler de hemen hemen aynı neticeyi vermiştir. Hofmann'a göre 1921 den 1927 ye kadar her yüz bin nüfusa İsviçre'de 142, İskoçya'da 132, İngiltere ve Gal'de 120 kanser vefatı isabet ediyor. 1930 senesinde Amerika'da umum kanser vefiyatı bir senede 125 bin kişiyi bulmuştur. Kanser 1900 senesinde ölüm sebeplerinde 9 uncu dereceyi alıyordu. 1924 de 4 üncü, 1931 de 3 üncü dereceye yükselmiştir. 1926 dan itibaren kanser vefiyatı Almanya'da veremden ölenlerin sayısını geçmiş bulunuyor. İngiltere'de de vaziyet aynıdır.

Fakat bu korkunç neticeleri basit bir görüşle kanserin fevkalâde artması şeklinde gösermek de biraz hatalıdır. Son yüz sene zarfındaki tetkik ve teşhis vasıtalarının büyük terakkiler göstermesi bilhassa iç âzaya ait kanserlerin tanınmasını kolaylaştırmıştır. Şu halde birçok cihetlerden izam edilen, mübalağalı gösterilen bu nisbete katî bir nazarla bakmamak lâzımdır. Şurası muhakkaktır ki eskiden de bu kadar değilse bile buna yakın nisbette kanser mevcuttu. Fakat o zamanki teşhis vasıtalarımızın kifayetsizliği hastalığı tanımamıza mâni olmuştur. Bugün bile en asrî hastanelerde ve en mükemmel teçhizat ile yüzde "30" nisbetinde bir teşhis kabul etmek lâzım gelmektedir. Şu halde bugün kanserin gittikçe artar gözükmesinden değil mevcudiyetinden ve mevcudiyetinin devamından korkmalıyız.

Kanserde en tehlikeli yaş

Kanser yaş, cins ve ırk farkları gözetmeksizin her evin kapısını çalar. Nadir olmakla beraber yeni doğan çocuklarda hattâ henüz doğmamışlarda bile kanser ve kansere yakın urlar görülmüştür. En tehlikeli yaş kırkından sonradır. Härtel veremin genç nesli tahrip ettiğini halbuki kanserin insanın en çok yaratıcı olduğu bir devrede veya hayatının sakin ve mesut akşamında alıp götürdüğünü söylüyor.

Umumiyetle kadınlar erkeklere nazaran daha fazla kansere tutuluyorlar. Fakat kanser grafikinde mahiyetini bilmediğimiz bir takım nevesanlar vardır ki bunlarda netice aksinedir.

Kanser en iptidaî kavimlerden en medenî insanlara varıncıya kadar her evi yoklamış bulunmaktadır. İptidaî kavimlerde ve binnetice iptidaî yaşayışla kanser hususlü arasında bir anlaşmamazlık bulunacağına dair evelce ortaya atılan fikirlerin yanlışlığı, tahakkuk etmiştir. Freuchen ve Knud Rasmussen isminde iki Danimarkalı Groenland'ın garp sahillerinde, yani insanların yaşadığı en şimal noktada bulunan eskimo kadınında kanser teşhis etmişlerdir. Afrikanın ortasında medeniyetle hiç teması olmıyan kavimlerde de aynı şekilde urlar görülmüştür.

Kanserin hakikî sebebi

Kanserin bugün hakikî sebebini bilmiyoruz. Bir takım dahilî ve haricî tahrişlerin kanser hususlünde mühim bir pay aldıkları muhakkaktır fakat bu meyanda uzviyetin de kanser teşekkülüne müsait olması icap etmektedir. Aynı ailede kanser hususlü ile aynı şarltar altında bulunan bir kütleden ancak münferit şahıslara hastalığın isabeti böyle bir bünyevî husule hak verdirmektedir.

Kansere karşı gerek hasta ve gerekse hekimin vaziyeti ne haldedir? Bugün kanser meselesinde herkesi şiddetle alâkadar eden bahis budur. Kanserin sebebinin katî olarak bilinmemesi bu cihetten sebebe uygun bir tedavi veya hastalığı olmadan önlemek imkânları yolunu kapatmaktadır. En evel şurasını dikkatle kaydedelim ki hali hazırda kanserin dahilî tedavisi yoktur. Kanserde ancak mevzii tedavi mevzuubahis olabilir. Mevcudiyeti bir şey ifade etmiyen ve hattâ zamanla vücut için zararlı olan bir urun tedavisinde ilk akla gelen bunun herhangi bir şekilde çıkartılması zararsız bir hale sokulmasıdır.

Tedavi

Kanserin tedavisi hususunda şimdiye kadar kullanılan gerek kimyevî maddelerle ve gerek mikrop aşıları ve virüslerle yapılan tecrübeler hiç bir netice vermemiştir. Kimya maddeleri ameliyatla çıkarılmıyan bir uru tahrip etmek hususunda ancak yardımcı olabilir. Fakat ekseriya zehirli olan bu maddelerin kana karışabilmesi imkânı hayatı tehlikeye sokar. Mamafi kanserin kimyevî maddelerle tedavisine ait yollar henüz kapanmamıştır.

Bugün en başta ve iyi netice veren iki tedavi usulü vardır. Birisi ameliyatla uru çıkarmak, diğeri ise müntegen ,radium, mezotoryum gibi şualarla uru tahrip etmektir.

Cerrahî tedavi uzviyet için zararlı olmıyan urlarda (selim tabiattakilerde % yüz netice verdiği halde kanserde veya kansere yakın kötü tabiatli urlarda bu netice hastalığın vaziyetine göre buna yaklaşmakta veya çok daha aşağılara düşmektedir. Neticenin böyle bulanık olması cerrahî tedavinin veya cerrahî tekniğin bir hatâsı değildir. En büyük hatâyı hastanın bu işten anlıyanların eline geç düşmesinde aramak lâzımdır. Çok ileri mmeleketlerde bile cerrahların eline geçen kanserlerin ancak üçte biri ameliyata müsait vaziyet gösteriyor. Maamafi ameliyatsız veya herhangi bir şekilde bir tedaviye tabi tutulmıyan kanser vakalarının yüzde yüz ölümü mucip olduğu düşünülürse alyatif bir tedavi ile elde edilen en ufak bir muvaffakiyeti bile müsait karşılamak lâzım gelmektedir.

Hekimlik âleminde darbı mesel hükmüne giren bir sözü burada tekrarlıyalım: (Ameliyatla çıkarılmıya müsait her ur çıkarılmalıdır.) Bu sözü değiştirecek ne yeni bir fikir, ne de yeni bir usul henüz ortaya konamamıştır.

Şua ile tedavinin kanserde muvaffakiyeti de az değildir. Bilhassa nisbeten selim tabiatte sayılabilen deri üzerindeki urlarda cerrahî tedavi ile hemen hemen müsavi netice vermektedir. Fakat iç âzadaki kanserlerde röntgen, radium, mezotoryumun muvaffakiyeti cerrahî tedavinin yanında pek sönük kalır. Ameliyatla çıkarılmaları kabil olmıyan urlarda genç ve ilerlemiş vakalarda şua tedavisi biricik ümidimizdir.

Kanserle mücadele

İnsanlık için büyük bir belâ sayılan bu korkunç hastalığı bugün tıp, mümkün olan her silâhla karşılamak ve öldürmek imkânlarını araştırıyor. Bu hususta hastalar tarafından yapılacak yardımın da büyük ehemiyeti vardır. Bu yardım en ufak bir ur şüphesinde hekime müracaat etmek ve erken teşhis ettirip müsait şeraitte tedavi ettirmek şekillerinde tecelli eder. Bilhassa kırk yaşından sonrakilerde kanser tehlikesinin daha çok olduğu nazar ıtibara alınmalıdır. Hasta, kanserin hayatî bir tehlike teşkil etmesi bakımından hekim tarafından teklif edilen büyük bir ameliyata hattâ bir uzvun feda edilmesine bile itirazsız razı olmalıdır. Kanserin cezrî tedavisi için bu fedakârlık yerindedir.

Gazi Terbiye Enstitüsünde

Namık Kemal için toplantı

Büyük türk şairi ve vatanperveri Namık Kemal'in ölümünün ellinci yıl dönümü münasebetiyle evelki akşam Gazi Terbiye enstitüsünde bir toplantı yapılmıştır.

Enstitü müdür ve muavinleriyle, muallimleri ve bütün talebeleri hazır bulundukları toplantıda, vatan şairinin hayatı ve eserleri, fikrî ve siyasî faaliyeti anlatılmış, romanlarından hulâsalar, siyasî ve içtimaî hüviyetini tebarüz ettiren makale ve yazılarından parçalar okunmuş ve piyeslerinin bazı sahneleri temsil edilmiştir.

Kayseri şehir hastanesi

Kayseri, (Hususî) — On beş gün evel törenle temeli atılan şehir hastanesinin inşaatı süratle ilerlemektedir. Temellerin beton inşaatı yapılmış, birinci kat duvarları çıkmıştır.

Gene Namık Kemal'e dair

Rahmetli dostum Süleyman Nazif, şair Nedim'le şair Fuzûlî'yi son mısraları birbirinin aynı olan iki beyitleriyle mukayese ederdi.

Fuzûlî:

Ben gedâ sen şaha kul olmak yok
amma neyleyim
Arzu serkeştei fikri muhal eyler beni.

der. Nedim ise bu beyti birinci mısrını değiştirerek şu hale koymuştur:

Gerdişin gördükçe sakii mülâyim
meşrebin
Arzu serkeştei fikri muhal eyler beni.

Süleyman Nazif'in bu mukayesesi o kadar mühim değildir; fakat gene aynı beytin birer mısraını değiştirmek suretiyle şair Namık Kemal'le şair Mustafa Kemal'i kıyaslıyabiliriz. Şair Namık Kemal,

Vatanın bağrına düşman dayamış
hançerini
Yok mudur kurtaracak bahtı kara
maderini.

beytini yazmıştı. Şair Mustafa Kemal, bunu:

Vatanın bağrına düşman dayasın
hançerini
Bulunur kurtaracak bahtı kara
maderini

diye tashih etti.

Vatanın uğradığı felâketi aynı mısra ile ifade etmekte iştirâk gösteren iki şairin, ona çare bulmak ümidîni izharda mısraları ayrı ayrıdır.

Eğer şair Mustafa Kemal, her zamanki gibi, tevazu göstermek faziletinde bulunmasaydı, ikinci mısraı şu hale koyabilirdi:

Ben varım kurtaracak bahtı kara
maderini.

***

Namık Kemal, bütün heyecanı ve bütün şuuru ile cemiyetçi idi. Onun bu meziyetini bütün hayatından, hattâ şu tek beytinden bile anlıyabiliriz:

Baisi şekva bana hûznü umumîdir
Kemal,
Kendi derdi gönlümün billâh gelmez
yâdıma.

***

Namık Kemal, bağlandığı dâvanın kendi ölümünden sonra da yürüyeceğine inanmış bir adamdı. Şu beyti onu anlatır:

Edebiyyat ile hürriyete can versem de
Gene bir namıkı şeyda yetişir
hakimden.

***

Şair Namık Kemal, sonradan mahlas olarak taktığı ismini çok severdi. Zarif bir beyit ile kendi adını şöyle öğmüştür:

Bir katra "ma" düşünce gülün kalbi
pâkine
İsmim yazıldı her varakı tâbnakine.

[Mâlûm ya, gül kelimesi eski harflerle kef ve lâm ile yazılırdı. Ma ise su demekti. Bu iki harfin arasına bir damla ma düşünce Kemal ismi meydana gelir.]

***

Namık Kemal, gençliğinde Sofya civarında bir ormana avlanmıya gitmiş ve bir geyik vurup hayvancağızı yavrularından ayırmıştı. Ondan sonra bir daha ava gitmemiş ve köpeğe husumet bağlamıştır.

Bana öyle gelir ki aşağıdaki mısra ve beyitler o husumetten ilham almıştır.

Köpektir zevk alan sayyadı bî insafa
hizmetten

***

Kılâbı zulme kaldı gezdiğin nazende
sahralar
Uyan ey yareli şiri jiyan bu habı
gafletten

***

Ölümünün ellinci yıldönümünde adını andığımız Namık Kemal'e osmanlı'dan fazla türk diyebilmek için elimde şu delil vardır:

Balkan harbi ile büyük harp arasında İstanbul'da milliyetperverlik, vatanperverlik münakaşaları yapılırken, "Peyam,, cı Ali Kemal, mahut fıkralarından birisinde "Namık Kemal türk değil, ana ve baba cihetinden halis arnavuttur!,, demiş ve şairin oğlu Ali Ekrem, bunun üzerine "Türk yurdu,, mecmuasında ailesinin şeceresini anlatarak "Namık Kemal türk oğlu türktür!,, cevabını vermişti.

Hiç su katılmamış, dört yüz dirhem osmanlı olan Peyam'cının bu tarifi gösterir ki vatan şairi Namık Kemal, "osmanlı,, dan ziyade "türk,, tü. - T.İ.

Yanlışlar

DIŞ POLİTİKA

Yugoslavyanın yıldönümü

1384 senesinin yazında Sırbistan ianlı Kosova muharebesinde istiklâini kaybetmişti. Bundan sonra cenup slâvları, dört asır osmanlı idareinde yaşadılar. Fakat sırp millî şairleri Stefan Duşan zamanını cenup slâvlarının yüreklerinde yaşatmıya muvaffak oldular. Tâ ki on dokuzuncu asrın başlangıcında bugünkü dostumuz ve müttefikimiz Yugoslavya'nın mukadderatını idare eden hanedanın müessisi kahraman Kara Yorgi Sırbistan'a muhtariyetini temin etmiye muvaffak oldu. 1812 Bükreş muahedesiyle temin edilen bu idarî muhtariyet büyük Yugoslavya'nın başlangıcı oldu. Sırbistan nihayet Berlin muahedesiyle tam istiklâlini kazandı ve bundan sonra da sırp devletinin bütün faaliyeti, Avusturya idaresi altındaki slavların kurtuluşu için mücadele etrafında toplandı. Büyük harp, büyük ölçüde bu kurtuluş hareketinin neticesidir. Sırbistan bu harp içinde kahramanca döğüştü. Toprakları düşman askerleri tarafından işgal edildiği zaman bile sırplar meyus olmadılar. Ve nihayet Avusturya imparatorluğunun enkazı üzerinde büyük ve müttehit sırplar, hırvatlar ve slovenler kırallığı, 1 birinci kânun 1918 tarihinde kuruldu. Naip Aleksandr tarafından muştur. Kara Yorgi hanedanı etrafında kıralığın kuruluşu, cenup slavlığının tarihinde yeni ve çok parlak bir sayfa açmıştır. Üç yıl sonra kıral Petro öldü. Ve sırplar, hırvatlar ve slovenler kırallığının mukadderatı, doğrudan doğruya kahraman Aleksandr'ın kudretli ellerine intikal etti.

Aleksandr'ın iç politikada hedefi, uzun asırlar birbirinden ayrı yaşamış olan memleketin muhtelif kısımları arasında manevî birlik vücuda getirmek, dış politikada da sulhu ve müsalemeti sağlamlaştırmaktı. Aleksandr her iki sahada da muvaffak olmuştur. İç politikada istihdaf ettiği gayeyi kolaylaştırmak için 1929 senesinde ehemiyetli bir inkılâp yapıldı. Bu vesile ile devletin adı "Sırplar, hırvatlar ve slovenler,, dan Yugoslavya'ya çevirmesi, yalnız bir isim değişmesinden ibaret değil, inkılâbın bütün esperisini hülâsa eden mânidar bir hareketti. Din, dil, mezhep farkı gözetmeksizin bütün yugoslavları kahraman Kara Yorgi'nin hanedanı etrafında topladı.

Haricî politikasında da ebedî Şefimizle yaptığı kısa bir görüşmeden sonra yakın şarkta sulhun ve müsalemetin sağlam temeli olan Balkan antantının en samimî taraftarı oldu.

Kahraman Aleksandr bundan sonra bir suykaste kurban gitti. Fakat onun başladığı yol üzerinde yürüyerek Yugoslavya'nın mânevî birliğini takviye etmek ve yugoslav milletini maddî refaha doğru götürmek için naip Prens Pol'ün mümtaz şahsında çok kıymetli bir halef bulundu. Yugoslav milleti bu yüzden bahtiyardır. Ve prens Pol'ün de bu siyaseti tedvir için bütün Avrupa'nın hayranlığını kazanmış bir başvekil bulması, Yugoslavya için çok büyük bir talih eseri olmuştur. Filhakika Stoyadinoviç'in üç enelik faaliyet bilânçosu, gerek iç ve gerek dış politikada parlak başarılar silsilesidir. Yugoslavya bütün komşulariyle dostluk rabıtaları dolayısiyle, bu sıkı dostluk rabıtaları dolayısiyle, bu bayramın, biraz da bizim bayramımız olduğunu söylersek, türk halkının candan duygularını tercüman olacağımızdan hiç şüphe etmeyiz.

A. Ş. ESMER

B. dö Kanya'nın istifasından sonra

Belgrad, 3 a.a. — "De Kanya'nın infikâki" başlığı altında Vreme gazetesinde çıkan bir başmakalede ezcümle şöyle denilmektedir:

"De Kanya'nın macar - yugoslav münasebetleri hakkında macar parlâmentosundaki beyanatı, macar devleti tarafından takip edilen haricî siyasetin Yugoslavya'ya karşı açık ve samimi olduğu kanaatini teyid etmektedir. Macar hariciye nezaretinde tebeddülât olduğu şu sırada de Kanya'nın halefinin macar - yugoslav işbirliğini istihdaf eden aynı siyaseti takip edeceğini zannediyoruz. Bu yolu takip etmekle yeni hariciye nazırının Yugoslavya'nın sempatisini kazanacağına şüphe yoktur.

DÜNYA HABERLERİ

Umumî grevden sonra

İşten çıkarılan amele ve polis arasında kanlı çarpışmalar oldu

Toulouse, 3 a.a. — Öğleden sonra burada bir takım kanlı hâdiseler olmuştur: 30 ikinci teşrin grevi münasebetiyle işlerine umumiyetle nihayet verilen tayyare fabrikasının 2400 amelesi dün öğleden sonra saat 14 de sokaklarda dolaşarak nümayiş yapmak istemiştir.

Nümayişçiler zabıta kuvvetleriyle karşılaşmışlardır. Emniyet müdürü ve amele delegeleri nümayişçileri teskin için beyhude yere uğraşmışlardır.

Nümayişçiler iki gazeteciyi fena halde hırpaladıktan sonra Dewoitine fabrikalarına zorla girmek istediklerinden polis kuvetleri hücuma geçve bunları dağıtmıştır. Birçok nümayişçi yaralanmış ve bir çoğu da tevkif edilmiştir.

Valenciennes'de çarpışmalar

Paris, 3 a.a. — Valenciennes'de grevcilerle polis arasında müsademeler olmuştur. Polis birçok tevkifat yapmıştır.

Lille mıntakasında on gündenberi devam etmekte olan demir endüstri grevine 33 bin işçi iştirâk etmektedir.

Bir belediye reisi tevkif edildi

Lille, 3 a.a. — Dün öğleden sonra Marly belediyesinin komünist reisi Carpantier tevkif edilmiştir.

Valanciennes'de sosyalist ve komünist belediye reisleri yaptıkları bir toplantıda Carpantierin derhal tahliyesini istemişler, eğer bu yapılmazsa müştereken istifaya karar vermişlerdir.

Fransız sosyalistlerinin mitingi

Paris, 3 a.a. — Sosyalist partisi dün akşam bir miting tertip etmiştir. Eski dahiliye nazırı Dormoy, maliye nazırı Auriol, sosyalist partisi genel sekreteri Faure ve nihayet eski başvekil Blum söz almışlardır. Partinin bütün erkâniyle 30 ikinci teşrin grevinin neticesinde işlerine nihayet verilen amele [illegible] mintinge iştirâk ediyorlardı.

Enternasyonal marşı söylenirken kürsüye çıkan Dormoy, memleketi sefalete sürükliyeceği beyan edilen kararnameleri şiddetle protesto etmiş ve amele hareketinin bastırılmasını ve bu hususta kullanılan usulleri takbih eylemiştir.

Köy köy dolaşmalı!

Auriol da keza kararnamelerin istihdaf ettiği ekonomik hususatın mantıksız olduğunu beyan ettikten sonra bütün sosyalist mebusların Fransayı köy köy dolaşarak cümhuriyetçi hislerini uyandıracaklarını bildirmiştir.

Paul Faure, Daladiye'nin aldığı tedbirlere boyun eğecek bir milletin her türlü zilleti kabul edebileceğini söyledikten sonra demiştir ki:

"— Bütün memleketi dolaşarak milletin duygularını uyandırmak için şiddetli bir mücadeleye girişmeğe karar verdik. 30 ikinci teşrin grevinin kurbanları tatmin edilmediği müddetçe ve tek bir işsiz kaldıkça amansız mücadeleye deavm edeceğiz.,,

B. Blum kürsüde

Blum'un kürsüye çıkışı "Blum iktidara" sesleriyle karşılanmıştır.

Eski başvekil birinci halk cephesi hükümetinden beri vuku bulan değişiklikleri anlattıktan sonra demiştir ki:

"— Bu değişiklikleri yeis ile değil acı ile yâdediyorum. Yapılan bütün işlerin tamamiyle mahvolacağından korkuyorum.,,

Leon Blum sözlerini bitirirken amele sınıfının üzerine çöken tehdidi göz önünde bulundurmalarını ve demokrasinin ancak cümhuriyetçi idealinin yeni bir kalkınma hamlesi göstermesiyle kurtulabileceğinin unutulmamasını hazirundan istemiş ve onları dün cezaya uğrıyanlar tatmin edilmedikçe mücadeleden vaz geçmemek hususunda yemin etmeğe dâvet eylemiştir.

B. Pirov Lahey'de

Lahey, 3 a.a. — Cenubî Afrika birliği millî müdafaa nazırı Pirov, dün akşam buraya gelmiştir.

Dün gece şerefine bir ziyafet verilmiş ve bu ziyafette Hollanda Başvekili ile hariciye nazırı da hazır bulunmuştur.

Kanton bölgesinde

Japonlar umumî taarruza geçtiler

Tokyo, 3 a.a. — Resmî bir tebliğde bildirildiğine göre cenubî Çin'deki japon ordusu dün Kanton civarında umumî bir taarruza geçmiştir. Bu taarruzdan maksat Sikiang mansabında bulunan Çin kuvetlerini oradan atmaktır.

Kanton'dan buraya gelen haberlere göre, japon orduları Tançao kanalını aşarak ileri yürüyüşlerine devam etmektedirler.

Alman taleplerini önlemek için

Fransa eski Alman müstemlekelerini katî olarak ilhak niyetinde

Paris, 3 aa.. — Siyasî Fransa mahafilinde hükümetten mümkün olduğu kadar yakın bir zamanda eski alman müstemlekelerinin Fransa müstemlekât imparatorluğuna ilhak etmesini talep etmek lehinde açık bir temayül teressüm etmektedir.

Resmen ilân edilecek böyle bir ilhak meselesinin katî surette halline müteallik her türlü müzakerelerin önüne geçeceği beyan edilmektedir.

Diğer taraftan Milletler cemiyeti, emrivakii tebyin etmekten ve bundan malûmat kaydeylemekten başka bir şey yapamıyacaktır.

Alman mekteplerinde talebelere alman müstemlekelerinin yerlerini öğretiyorlar

Esasen mezkûr cemiyet, manda sahibi devletlerin zaferden sonra kendilerine tevdi edilmiş olan arazide girişecekleri her türlü teşebbüsler ve alacakları bütün tedbirler hakkında bu suretle hareket etmekle mükelleftir.

Belçika başvekilinin beyanatı etrafında

Berlin, 3 a.a. — "Belçika ve müstemleke taleplerimiz,, başlığı altında yazdığı bir makalede, Berliner Börsen Zeitung gazetesi diyor ki:

Belçika başvekiline, bu sözlerinde ve âyan müstemleke encümenlerinde yaptığı beyanatta Belçika matbuatının Almanya, Fransa ve İngiltere tarafından Belçika kongosunun mevzuubahs olmadığına dair Belçika'ya teminat verilmesine rağmen bu mesele ile meşgul bulunmasından dolayı hayret beyan etmiş.

Belçika Başvekiline, bu sözlerine hak veririz. Çünkü, Belçika kongosu değil, kısaca müstemleke meselesi mevzuubahstir.

Mesele çok ciddîdir

Diğer taraftan mandalar komisyonu reisi Orts, Brüksel Adliye sarayında söylediği bir nutukta, alman müstemleke talepleriyle o kadar meşgul olmıya lüzum olmadığını, çünkü bu meselenin nihayet ciddî bir mahiyet alabileceğini ileri sürmüştür. Buna cevabımız şudur:

"Bu meseleyi çok ciddî olarak nazarı dikkate almak icap eder. Zira Hitler'in idare ettiği 80 milyonluk alman milleti bunu çok ciddî olarak derpiş ediyor. Alman müstemleke talepleri bir prensip ,ahlâk, hukuk ve siyaset meselesidir. Bu talepler adâlet ve hak meselesine sıkısıkıya bağlıdır.,,

İngiliz nazırları 11 sonkânunda Roma'da olacak

Londra, 3 a.a. — Bu akşam resmen bildirildiğine göre, B. Çemberlayn ve lort Halifaks, 11 kânunusanide Romaya varacak ve 14 kânunusaniye kadar orada kalacaklardır.

Kluj suykastı failleri kaçarken öldürüldüler

Geçenlerde kaçarken öldürülen demir muhafızlar şefi Kodreano bir mitingde

Bükreş, 3 a.a. — Emniyet umum müdürlüğü aşağıdaki tebliği neşretmiştir-

Kluj'da üniversite rektörüne karşı suykastta bulunmuş olan Fagadaro ile Anania ve Petro adındaki şahıslar muhafaza altında sevk edilirlerken kaçmağa teşebbüs ettiklerinden öldürülmüşledir.

Polis merkezini soyan hırsızlar !

Stokholm, 3 a.a. — Goteburg polis merkezi muhasebe dairesinin bulunduğu binaya gece hırsızlar girerek eski kasayı kolaylıkla açtıktan sonra 4 bin kron çalmışlardır. Hırsızlar gitmeden evel dairenin yazı makinesiyle bir kâğıda "teşekkür ederiz,, kelimelerini yazmışlar ve bitişik odada nöbet bekliyen polis memurunun haberi olmadan savuşmuşlardır.

İstanbul için...

(Başı 1. inci sayfada)

lu'nun garbinde ve şarkında hangi türk şehrine ve kasabasına uğrasak, orada cümhuriyet devrini gösterir bir imar faaliyeti görüyoruz. Devlet bu faaliyetlerin hepsine bir türlü yardım ve rehberlik etmektedir. İstanbul o istidatta bir şehirdir ki eğer ihtisas ve sanatın katî hüküm ve nüfuzu tesis edilecek ve elde bulunan Prost plânının tatbiki [Ankara'daki kusurlarımızdan da istifade edilerek] bütün hususî ve şahsî endişelerin başına geçirilecek ve en küçük bahçıvan kulübesine kadar, her türlü inşa şehrin güzelliğine tesiri bakımından, sanat ve ihtisasın kontroluna tâbi tutulacak olursa, birkaç sene içinde şimdi tahayyül bile etmediğimiz neticeler alırız ve İstanbul'dan geçen her yabancı, dünyanın her tarafında imarcı ve medeniyetçi cümhuriyetin medih tellâlı kesilir.

F. R. ATAY

Polonya diyetinin açılış celsesinde

Varşova, 3 a.a. — Diyetin âdi içtima devresi dün açılmıştır. Bir nutuk söyliyen başvekil Skladkovski, yeni mebusları selâmlıyarak bunların 11 milyon vatandaş tarafından intihap edildiğini ve şimdiye kadar Polonya'da bu kadar büyük rakam kaydedilmediğini söylemiştir Başvekil, hükümetin parlâmento ile samimi ve sıkı bir şekilde teşriki mesai edeceğine dair temi - nat vermiş ve demiştir ki:

"— Pilsudsi'nin vasiyetnamesinde çizdiği yolu takip edeceğimizi kuvet - le tahmin ediyorum. Reisicümhurun ve mareşal Smigli Ridz'in direktifle - rine tevafuk eden bu yol, Polonya'ya tarihte kendine lâyık olan mevkii ve - recektir."

B. Sklandkovski'nin söylemiş olduğu küşat nutkundan sonra başvekil muavini ve maliye nazırı B. Kweatkowski, iktısadî ve malî vaziyet hakkında uzun izahat ve teşrihatta bulunmuştur

İktısadî vaziyet

Başvekil muavini, Cieszyn Silezyasının Polonya'ya raptedilmesi ve Litvanya ile mevcut münasebetlerin normalleşmesi hususlarının iktısadî program üzerinde tesir icrasından hâli kalmıyacağını beyandan sonra 20 senelik istiklâl devresinin son derece müsbet olan bilânçosundan bahsetmiş ve 1918 senesinden beri tahakkuk sahasına isal edilmiş olan terakkiyatın bir tablosunu çizmiştir. Beynelmilel iktısadî vaziyetten bahseden hatip, modern dünyanın garabetleri üzerinde ısrar etmiş ve bu dünyada bazı memleketlerin adam ve sermaye kıtlığından mustarip olduğunu ve bir müsavat vücude getirilmesi imkânının ise mevcut olmadığını söylemiştir.

Başvekilin temasları

Varşova, 3 a.a, — Başvekil general Skladkovski, Ukranya parlâmento heyeti murahhaslariyle, parlâmentonun ikinci deisi Mudrij'i ve mebus Celevicz'i kabul etmiştir. Bu mülâkat esnasında hali hazırdaki meselelerle Ukranya işleri görüşülmüştür.

Hükümetçiler Brüksel sefirini geri çağırdılar

Brüksel, 3 a.a. — Hükümetçi İspanya buradaki sefirini geri çekmiştir. Sosyalist gazeteler de dahil olduğu halde bütün Belçika matbuatı, general Franko'nun nezdine bir ticaret mümessili tayinini tasvip eden âyan meclisi kararı üzerine Barselona hükümetinin vermiş olduğu bu emri nezakete mugayir ve mevsimsiz bir hareket addetmektedirler.

Gazeteler, kızıl İspanya'daki bütün diplomasi mümessillerini geri çağırmak suretiyle mukabelede bulunan B. Spaak'ın bu hareketini tasvip etmektedirler.

İsveç de ajan gönderiyor

Stokholm, 3 a.a. — Nazırlar meclisi, hariciye nezareti erkânından B. Nils Beremereuts'ü general Franko hükümeti nezdine İsveç'in diplomatik mümessili tayin etmiştir.

TÜRKİYE BASINI

Yakın mazi ile bir mukayese

YENİ SABAH'ta B. Hüseyin Cahit Yalçın yazıyor:

"Bir milletin, bilhassa inkılâp safhası içinde bulunan bir milletin, tekemmüle ve terakkiye doğru geçirdiği muhtelif merhaleler üzerinde arada sırada fikrimizi durdurarak ufak bir mukayese yapmak çok hayırlı ve faydalı bir iş teşkil eder. Çünkü bu bize günlük faaliyet ve meşguliyetlerden bir an için, tecerrüt ederek kendi kendimizi kontrol etmek ve ilk istikameti şaşırmadığımıza kanaat getirerek azim ve imanımızı tazelemek gibi bir fırsat temin eyler.

Böyle bir hissin sevkiyledir ki, Büyük Atatürk'ün vefatı üzerine, memleketin siyasî mekanizmasının ne tabiî ve muntazam surette işlediğini görmekten mütevellit bahtiyarlık içinde, zihnim mazinin hatıralarına daldı.,,

Bundan sonra muharrir sırasiyle istibdat ve meşrutiyet devirlerini tahlil ve yekdiğeriyle mukayese ettikten sonra iktidar mevkiine gelen kabinelerin zâfını tebarüz ettirmekte ve başmakalesini şu satırlarla bitirmektedir:

"Millî hâkimiyet rejimini kabul eden bir memlekette ise en evel aranacak şart milletin bu siyasî terbiyesidir. 1908 inkılâbından sonra geçirdiğimiz acı tecrübeler, bir bakıma göre, boşa gitmiş addedilemez. Çünkü bu tagallüpler içinde yuvarlandıkça hür hayat şartlarına az çok intibak ettik. Bunda en büyük hizmeti millî mücadele devresi ifa etmiştir. Millî mücadele devresi türk milletinde kendi kendini idare kabiliyetini inkişaf ettiren büyük bir imtihan safhası, şarklı bir tabir ile, bir "çile" zamanı oldu.

İşte bugün türk teşkilâtı esasiyesinin bu kadar muvaffakiyetle işlemesi ve memlekette derin bir sükûn ve istikrar havası estirmesi 30 senedenberi milletin siyasî terbiyesinde tahakkuk eden seviye yüksekliğinin en birinci delilidir. Hayalâta kapılmıyan ve her şeyden evel vatanın selâmetini göz önünde tutan türk inkılâbı hedefine doğru daha yükselmek ve ilerlemek için bugün böyle sağlam bir kaidenin üzerine istinat etmek mazhariyetini elde etmiş bulunuyor.,,

NAMIK KEMAL'İN HATIRASINI TAZİZ

SON POSTA'da, Hrgün, sütununda B. Muhittin Birgen büyük vatansever ve şair Namık Kemal'in hatırasını taziz münasebetiyle yazdığı makalesini şöyle bitiriyor:

"Otuz senedir içinde kanımız ve canımızla boğuştuğumuz inkılâp dalgalarını kabartan büyük tarih fırtınasını, bin türlü âmilin meydana getirdiği ne kadar doğru ise, bu fırtına içinde bize vatan uğrunda can ve kan vermek, millet yolunda nefislerimizi en korkunç fedakârlıklara mahkûm etmek gibi duyguları aşılıyan kuvet de en evel Namık Kemal'den gelmiştir. Bize hüriyet ve istiklâl aşkını, bize insanlık ve yükseklik duygusunu, ilk evel o ateşli inkılâp vâizi telkin etti. Türk topraklarında benden otuz sene evel doğanlarla benden on sene sonra doğanlar, vatan, hüriyet, medeniyet ateşini göğüslerine onun göğsünden naklettiler.

Ve yalnız ondan!... Abdülhamidin istibdadını, altı yüz senelik bir mutlakiyeti Makedonya dağlarında yenenler nesli, bundan otuz sene evel, bir sabah gözlerini hüriyete açtıkları zaman, dudaklarında yalnız Namık Kemal'in şiirleri vardı. Bütün osmanlı imparatorluğu, bundan otuz sene evel, "Vatan - yahut - Silistire" tiyatrosunun bitmiyen temsilleri arasında baştanbaşa bir sahne olmuştu: Vatanperverlik ve millet yolunda fedakârlık ateşini gönüllerden gönüllere dolaştıran ve "Vatan" denildiği zaman gözlerden yaş akıtan bir sahne!

Bugün, o, ölümünden elli yıl sonra, hatırasının bütün izzeti ve şimdi şu satırları yazarken içimde duyduğum heyecanın bütün yaratıcısı olarak tekrar yaşıyor.,,

B. Metaksas'ın Balkan Antantı Genel Kurmay reisleri şerefine ziyafeti

Atina, 3 a.a. — Başvekil Metaksas, bugün Balkan antantı devletleri Genel kurmay reisleri şerefine bir öğle ziyafeti vermiş ve bu ziyafette genel kurmay reislerinden başka, ezcümle Elen harbiye, bahriye ve hava müsteşarları ve Balkan antantı devletleri Atina elçileri de hazır bulunmuşlardır.

Polis Enstitüsü konferanslar serisine dün değerli hukukçumuz Vasfi Raşit Seviğ'in konferansiyle başladı

KEMALİZM

Polis enstitüsünde her cumartesi günü verilmesi mutat konferanslara dün öğleden sonra değerli hukukçularımızdan Sıvas mebusu ve hukuku esasiye profesörü B. Vasfi Raşit Sevig tarafından verilen bir konferansla başlandı.
Yeni tezleri, orijinal fikirleri ihtiva eden bu konferans sürekli alkışlarla karşılanmıştır. Konferansın bir hulâsasını aşağıya koyuyoruz:

Atatürk bir insan ve bir eserdir: Çok büyük bir insan ve çok büyük bir eserdir. Atatürk'ün "iki Mustafa Kemal vardır biri fâni Mustafa Kemal diğeri ölmez Mustafa Kemal„ sözleri ölümüne kanlı yaşlar döktüğümüz insan Mustafa Kemal ile bütün bir milletin yaşatmağa azmetmiş olduğu ve milleti yenileştiren gençliğe emanet edilmiş bulunan eser Mustafa Kemal'i ifade eder.

İnsan bir biyografi ve bir psikolojiden ibarettir. Eser bir hukukî ve bir siyasî yapıdır. Demek ki insan Atatürk'ten bahseylemek Atatürk'ün tercemei halinden bahseylemek ve haklarında psikolojik bir etüd yapmaktır. Bu etüdü yapmağı sayın arkadaşım profesör doktor Fahri Ecevit üzerine almıştır; enstitünün vereceği konferanslardan birinin mevzuunu teşkil edecektir. Eser Atatürkten bahseylemek hukukî ve siyasî bir inşada bulunmaktır; hukukî ve siyasî bir teori yapmaktır.

Eser Atatürk bizzat Atatürk tarafından istiklâl ve inkılâp kelimelerinde ifade ve hulâsa edilmiştir. Fikrin sert çizgilerle biribirinden ayırabildiği bu iki mefhum zamanda birleşmiştir. Mekânda birleşmiştir. Kaynakta birleşmiştir. Bu itibarla iki mefhum arasında ikiz doğmuş kimseler arasındaki benzerlik vardır. Bir yumurtanın ikiye bölünmesinden hasıl olmuş ikiz denilen iki vücut arasındaki şayanı hayret benzerlik de vardır. İstiklâl ve inkılâp türk ulusunun hâkimiyeti fikrinin, bu tek fikrin iki muhtelif tecellisidir.

İstiklâl ile inkılâbın kahramanları Atatürk ile türk halkıdır. İstiklâl ile inkılâp bu ikisinin müşterek eseridir.

İstiklâl ve inkılâp bir takım hâdiselerden ve bir takım fikirlerden ibarettir. Hâdiseler müverrihin, tarihçinin meşguliyeti sahasına aittir. Fikirler hukukçunun, umumiyetle politik mütefekkirlerin meşguliyetleri sahasına girer. Fakat fikrin yaptığı bu tecridi hayat kabul etmiyor. Fikirlerden anlamıyan bir tarihçi fiilleri nasıl arz ve izah edebilir? Fiilleri bilmiyen bir hukukçu fikirleri neye istinat ettirebilir? Bu sebepten daima ve bahusus âmme hukukunda hukuk tarihle ve tarih hukuk ile tekmillenmelidir. Demek ki hukukçu ile tarihçi arasında bir metod farkı vardır. Tarihçi kıymetçe biribirine müsavi olmıyan hâdiselerin zaman yumağı içinde biribirine karışmamasına mâni olacaktır. Hukukçu istikameti umumiyeyi takip edecektir ve maddî fiillerden mücerret mefhumlar ve kaideler çıkartacaktır.

İstiklâlin hukukî ifadesi Erzurum ve Sıvas kongreleri mukarreratı ile bunların hulâsası olan "Misakı Milli„ de mündemiçtir. İnkılâbın hukukî ifadesi Cümhuriyet Halk Partisi programı ile teşkilâtı esasiye kanununda mündemiçtir. Kemalizm bu hukukî vesikalara hâkim olan fikrin taşıdığı addır.

Millî mücadele 1919 senesinin 19 mayısında başlar ve 1938 senesinin 10 ikinci teşrinine kadar devam eyler; yani Atatürk'ün ömrünün son on dokuz senesini baştan aşağı doldurur. Bu muhteşem yolun mühim konak yerleri Erzurum kongresi, Sıvas kongresi, Yusuf Kemal, Franklen Buyyon itilâfı, Mudanya konferansı, Lozan konferansı, Montreux müzakereleri ve nihayet 1938 de Hatay meselesinin hallidir.

Millî mücadelenin cografî ifadesi Atatürk'ün Samsun'a ayak basması ve ömrüne malolacak olan Mersin'e gitmesinden ibarettir. Millî mücadele Atatürk'ün Gazi'liği ile başlar şehitliği ile biter. "Talihin garip cilvesidir ki Atatürk Mersine gitmek üzere Samsun'a ayak bastığı günün senei devriyesini seçti ve halk ile son resmî temasını 19 mayısta eserini kendilerine emanet eylediği gençlik ile yaptı. Gençlik bayramında stadyomda bu biten ömre ümitler ve teselliler veren gençliği seyreyledikten sonra Hatay dâvasını halletmek için tıbbî tavsiyelere rağmen Mersin'e hareket eyledi.„

İnkılâplar da millî mücadele ile birlikte başlar. Millî mücadeleye başlangıç olarak 19 mayıs'ı alıyorsak inkılâba da aynı tarihi alabiliriz. İnkılâp denilen o muhteşem yolun mühim konakları da Erzurum ve Sıvas kongreleriyle başlar. Büyük Millet Meclisinin Ankara'da açılması, cümhuriyet ilânı ve sairelerle devam eyler. Bu konakların her biri Polis Enstitüsünde vereceğim konferansların birer mevzuu olacaktır. Bu mevzuları anlatmağa başlamadan evel inkılâbı tarif edelim: İnkılâp diye ekseriya mevcut hukukî nizam altında gayelerini elde edemiyen şahısların, partilerin, sınıfların hukuk sahasını terk ile kuvete müracaat ederek devleti eline geçirmelerine ıtlak olunur. Kuvet yardımiyle devleti ellerine geçirmek istiyenler bu emellerinde muvaffak oldukları takdirde devlette yeni bir hâkimiyet tarzı teessüs eder, bu hâkimiyetin ifadesi yeni bir âmme hukukuna vücut verir. Devletin hukukî gidişi değişmiş olur. Fakat devletin hayatı inkıtaa uğramaz. Ne Almanya'da, ne İtalya'da, ne Rusya'da batmış bir devletten ve yeni kurulmuş bir devletten bahsedilemez. Almanya'da, İtalya'da, Rusya'da aynı devlet var olagelmektedir. Türk inkılâbındaki hususiyet yalnız devletin hukukî gidişinin değişmesi değildir. Devletin şahsiyetinin de değişmiş olmasıdır. Selçuk devleti ile Osmanlı devletinin şahsiyetleri nasıl biribirinden ayrı idiyse Osmanlı devleti ile yeni Kemalist türk devletinin şahsiyetleri de öylece biribirinden ayrıdır. Osmanlı devletinin enkazlarından vücuda gelen bütün devletlerin şahsiyetleri osmanlı devletinin şahsiyetinden ne kadar ayrı ise yeni türk cümhuriyetinin şahsiyeti de o derece ayrıdır. Bütün dünya inkılâpları var olan bir devletin içinde bir hukukî nizam değiştirmekten ibaret kalmış oldukları halde Kemalizm hem bir devlet yaratmış hem yeni bir hukukî nizam yaratmıştır. Kemalizm yeni bir devletin ve yeni bir hukukî nizamın ifadesi olmuştur.

Evelâ Kemalist devlet tipinin ne olduğunu arzeyliyeyim: 8/9-1919 senesinin temmuz gecesine kadar, yani saat yirmi iki ellide Atatürk'ün ordu müfettişliğinden ve askerlikten istifasına kadar beşeriyet yalnız iki türlü devlet telâkkisine malikti. Bu telâkkilerden 1789 fransız inkılâbından doğmuş olanı fransız telâkkisi diye anılır ve bilinir. Fransız inkılâbı tacı ve onun ifade eylediği hâkimiyeti başını kopardığı kıralın başından almış ve milletin başına koymuştur. Bunun için de milleti şahıs kılmıştır. Fransız telâkkisine göre hâkimiyet hükmî şahıs olan millettedir. Daha kısa bir tâbirle şahıs millettedir; şahıs millet ve hakimiyeti mümessilleri vasıtasiyle kullanır. Bu sistemde devlet ve millet aynı mânadadır. Devletin milletin hukukî ifadesidir, devletin bu telâkkisi demokrasi rejimini mecburî kılar ve cümhuriyetten başka hiç bir hükümet şekli kabul eylemez. Saltanatı muhafaza etmek istiyenler eski Almanya'da tacı ve onun ifade eylediği hakimiyeti şahıs milletin başından aldılar ve hükmî şahsiyetini kabul eyledikleri devletin başına koydular. Medenî kanunda nazariyeleri anlatıldığı üzere hükmî şahsiyeti vücuda getiren uzuvlarıdır. Eğer hükmî şahıs olan devlete esaslı uzuv olarak taht kabul edilirse hâkimiyeti ferdiye yaşar. Hükmî şahıs olan devlete esaslı uzuv olarak millet kabul edilir ise demokrasi ve cümhuriyet vücuda gelir. Demek eski alman devlet telâkkisi hem saltanatı hem cümhuriyeti kabul eyliyen bir telâkkidir. Anadolu'da 8/9 temmuz 1919 dan Türkiye Büyük Millet Meclisinin Ankara'da açılış tarihi olan 23 nisan 1920 tarihine kadar devam eden bir idare tarzı vardır. "Heyeti temsiliye„ adı ile müphem bir surette ifade edilen bu şekil ne fransız ne de eski alman devlet telâkkilerine uymaz. Her türlü resmî sıfat ve mevkilerden mahrum bir mütekait kumandanın başında bulunduğu ve kurulmakta olan bu devlete ne isim verilecektir? Türk hukukçuları bir isim vermiyorlardı. Yalnız türk halkı, hukukî vaziyeti resmî sıfat ve memuriyetlerden mahrum herhangi bir vatandaştan farklı olmıyan Atatürk'e "Büyük Rehber" Ulu Önder adını verdi; alman politik mütefekkirleri bu ismi ele aldılar ve teşekküle "rehber devlet" adını verdiler. Şimdi "rehber devlet" sisteminin unsurlarını Türkiye'nin 1 temmuz 1919 dan nisan 1920 ye kadar olan dahilî vaziyetinden çıkartalım: Ortada iki unsur görürüz: Biri tek bir teşekkülde birleşmiş Rumeli ve Anadolu Müdafaai Hukuk Cemiyeti; diğeri Mustafa Kemal. Rumeli ve Anadolu Müdafaai Hukuk Cemiyeti tek bir teşekkülde birleşmiş türk halkından ve Mustafa Kemal Türk Şefinden başka bir şey değildi. Bu iki unsurun ikisi de mühimdir. Fakat bu iki unsurdan birincisi ikincisine sebep ve illettir. Bir halk birliği, müşterek bir emel etrafında toplanmış bir halk birliği vücut bulmayınca bu müşterek emeli nefsinde ve şahsında temsil edici bir şef çıkamaz. Onun içindir ki Atatürk'ün ilk işi türk halkını ve türk teşekküllerini kongrelerde birleştirmek olmuştur. Bu hal almanları millet nazariyesini mutlak surette devlet hakkındaki malûm telâkkileri terk eylemeğe ve yerine halk birliği nazariyesini kurmağa ve devleti hak birliğine istinat ettirmeğe sevkeylemiştir. Osmanlı milleti osmanlı denilen her çeşit ve her nevi fertlerin cem'ini ifade eden bir rakamdan başka bir şey değildi.

Her tarafta hukukî mefhum olan millet mefhumu biribirine ilâve edilmiş fertleri ifade eder. Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyeti böyle mücerret bir yekûn değildir. Biribiriyle kaynaşmış insanların vücuda getirdikleri bir vahdeti ifade eder. İşte almanların almanlarla müşterek bir emel beslemiyenleri içlerinden atmalarının sebebi budur. Irkçılıklarının illet ve sebebi budur. Bu birlikte yerleşmiş insanlar ahlâk ve akıl itibariyle müsavi kimseler değildir. Şef bu müşterek emeli en iyi kavrıyacak fikrî kabiliyeti ve iyi gerçekleştirecek ahlâkî kudreti haiz kimsedir.

Bu sistemde devlet mekanizması, orduların ve vilâyetlerin, makamların Atatürk'e karşı vaziyetleri ne oluyordu. İradesini yerine getiren bir vasıta. Bu hal almanları devlet Şef'in elinde bir âletten başka bir şey değildir nazariyesini serdeylemeğe sevketti. Halbuki Atatürk devleti böyle kabul etmez.

Almanların elinde çok fazla genişlemiş ve derinleşmiş olan ve bu sebepten leh ve aleyhinde çok konuşulan bu devlet sistemi türklerin elinde "türk mucizesine„ vücut vermiş almanların elinde alman mucizesini vücuda getirmiştir. Fakat biz Kemalistler bu sistemi ancak Atatürk'ün kabul eylediği derecede kabul eyleriz. Almanya'da bu sistem 23 nisan 1920 den evelki hali ile devam eylemektedir. Biz ise bu merhaleyi çoktan aştık.„

Vasfi Raşit Sevig'in konferansı sürekli alkışlarla karşılanmıştır. Öğrendiğimize göre enstitü, yukarıya çok kısa bir halde koyduğumuz bu konferansı steno ile tutturmuştur. Diğer konferanslar da steno ile tutulacak ve sonra ihtimal birer broşür halinde neşredilecektir.

EKONOMİ

İsterlin niçin düşüyor?

H. A. KUYUCAK

Son hafta zarfında İsterlin kambiyoda, dolara nazaran, yeniden düşmekte ve aynı zamanda altının isterlin fiatı da yükselmektedir. Geçen iki sene zarfında 5 dolara kadar çıkan isterlin, bugünlerde 4.64 dolara inmiş, "ounce" başına 142 şilin olan altın fiatı da, bir kaç seneden beri görülmedik yüksekliklere çıkarak, 150 şilini bulmuştur. İsterlinin, altından ayrılmış olmasına rağmen, dünya ticaretindeki ehemiyeti başka hiç bir paranınki ile mukayese edilemiyecek derecede büyüktür. Yalnız bir imparatorluk değil belki dünyanın bir çok memleketleri paralarını ya doğrudan doğruya veya bilvasıta isterline bağlamış bulunuyorlar. Bu derece ehemiyetli bir paranın kambiyo kıymetindeki değişmelerin, mütekabil alacak ve borç münasebetlerinde ne kadar derin tesriler yapacağı tahmin olunabilir.

Acaba isterlin niçin düşüyor? Bu suale, her iktısadî meselede olduğu gibi, muhtelif cevaplar verilmekte ve muhtelif âmiller ortaya konulmaktadır:

Malî mahfillerdeki bazı iddialara göre isterlin, yeni akdedilen ingiliz - amerikan ticaret anlaşmasındaki gizli bir hükme istinaden düşürülmektedir. Bu iddiayı kuvetlendirmek için şu fikri ileri sürüyorlar: İngiltere'nin kambiyo kontrol sermayesi kâfi derecede kuvetlidir; eğer resmî makamlar da isterlinin düşmesini istememiş olsalardı, kambiyo piyasasına yapılan müdahaleyi daha şiddetlendirir ve isterlinin kıymetini muhafaza ederlerdi.

Bu mütaleanın doğru olmadığını gösterecek mühim deliller vardır. Her şeyden evel malûmdur ki isterlinin fazla düşmesi Amerika'da hoş görülmemektedir. Netekim bundan evel başlıyan sukutu da bu memlekette endişe ile karşılanmıştı. Binaenaleyh, amerikalıların, muahedenin gizli bir maddesiyle isterlinin düşmesine razı olmuş olmaları ihtimali azdır. Bundan başka, Ameria'dan gelen haberlere göre Federal Reserve bankaları idare meclisi reisi, Reisicümhur Ruzvelt'le isterlin meselesi hakkında görüşmüştür. Diğer taraftan bir amerikan ajansı, isterlinin düşmesinin ve frangın kıymetçe tahavvül etmesinin, amerikan haricî ticaretine zarar verdiğini, çünkü bu ucuz paralarla rekabetin güç bulunduğunu söylemekte ve bu sebeple Amerika hükümetinin dolar kıymetini yeniden indirmeyi düşündüğünü bildirmektedir. Eğer bu haberler doğru ise isterlinin ticaret anlaşmasındaki bir kayde müsteniden indirildiğine inanmak güçtür.

İsterlindeki sukut için gösterilen sebeplerden biri de İngiltere'nin tediye muvazenesindeki bozukluktur. İthal edilen bir çok ilk maddelerin fiatları düşmüş olmasına rağmen İngiltere'nin haricî ticaretinde ayda 30 milyon isterline yakın bir açık hasıl olmaktadır. Normal şartlar altında ticaret muvazenesindeki bu açığı deniz nakliyesi ve sigorta ücretleriyle hariçte yatırılmış paralardan hasıl olan gelirler karşılamakta olduğu halde son iki sene zarfında bu gelirlerdeki tenezzül neticesi, tediye muvazenesi de aleyhe dönmüştür. 1937 de 32 milyon isterlin olan tediye muvazenesi açığının bu sene 60 - 65 milyon olacağı tahmin edilmektedir. Bu izahattan çıkarılan neticeye göre tediye muvazenesinin aleyhe dönmesi isterlin arzını artırdığından kambiyo kıymeti de düşmektedir.

İleri sürülen diğer bir sebep de Orta Avrupa'daki vaziyetin, ara sıra, hâd bir devreye girmesinden dolayı isterline yatırılmış sermayelerin dolara çevrilmesidir. Bu isterlini düş
âmillerden biri olabilirse de yeg
değildir. Filhakika gerek iki ay e
buhranda ve gerek yakınlarda ar
çıkan küçük buhranlar esnasında
velce sermayelerini Londra piyas
isterlin olarak yatırmış olanların
ları dolara çevirdikleri muhakka
Bundan başka siyasî vaziyetlerin
şe verici bir mahiyet aldığı zama
da bütün paralarını altına tahvil e
ler de çok olduğundan altın talebi
artmakta ve bu da isterlinin kıy
üzerinde müessir olmaktadır.

İngiltere'de günden güne artm
ta olan silâhlanma masraflarının
bunları finanse etmek üzere piy
dan yapılan istikrazların da ist
kıymeti üzerinde tesir ettiğini iddi
denler vardır. Bu, belki kısmen, d
rudur; fakat hükümet bu suretle
tikrazda bulunmıyacak olsa masra
ya vergi ile karşılıyacak veya enfl
yona müracaat edecektir. Vergil
esasen oldukça yüksek olduğu ve
lasyonun mazarratları da bir çok
falar tecrübe edilmiş bulunduğu g
önünde tutulursa, silâhlanmayı fina
etmek için bono ihracının en az za
lı bir yol olduğu anlaşılır.

Şurası da dikkate değer ki, ist
nin kambiyo kıymetindeki düşü
İngiltere'deki fiat seviyesi üzeri
görülen tesiri, yok denilecek kadar
dır. Bu sebeple gerek İngiltere'de,
rek bu memlekete iktısaden bağlı
lerde isterlin, âdeta sabit bir kıy
ölçüsü telâkki edilmek ve altın fiatı
yükseldiği iddia olunmaktadır. Bu
dan başka, kambiyoda düşük bir pa
nın ihracatı artıracağı düşüncesi
belki, resmî makamların bu husu
müessir tedbirler almalarına bir en
teşkil etmektedir. Filhakika altın k
metinin yükselmesi İngiltere ekon
misi için pek az ehemiyeti olan bir m
seledir. Çünkü bu maden artık p
olarak kullanılmadığı gibi sanayi
kullanılan miktarı da pek azdır. Bil
kis, isterlinin, dahilî fiatlar üzerin
tesir yapmadan, kambiyoda düşme
haricî ticaret bakımından kârlı görü
lebilir.

Bu mütalealardan sonra, pek ta
olarak sorulabilir: Acaba isterlin d
mekte devam edecek mi? Dünyan
para bakımından en serbest memlek
leri telâkki olunan, Amerika, İngilt
re ve Fransa paraları arasında bile h
nüz tabiî ve sabit bir kambiyo esa
bulunamadığı ve isterlinin sukutun
bir çok âmillerin tesiri olduğu bir z
manda bu suale cevap vermek bir
güçtür. Çünkü 1936 da üç taraflı pa
ra anlaşmasını yapan ve daha iki haf
ta evel serbestiye doğru bir adım te
kil eden mühim bir ticaret anlaşma
akdeden İngiltere ve Amerika gibi i
büyük devletin isterlin - dolar nisbe
tinde henüz anlaşamamış olmasına a
kıl erdirmek kolay değildir. Eğer b
iki devlet, iddia edildiği gibi, her ha
gi bir nisbet üzerinde anlaşmışlar
bunun yakında meydana çıkacağı mu
hakkaktır. Yok eğer, görünüşe naza
ran tahmin olunduğu gibi, Amerik
isterlinin düşmesine hakikaten muha
lifse, İngiltere'nin bu sukutu önliye
cek tedbirler alacağı beklenebilir.

Nikâh kıyan bir imam yakalandı

Kayseri, (Hususî) — Bez fabrikasında kâtip Necmettin Çetinkaya i
Şükriye adında bir kadının medenî k
nuna aykırı olarak nikâhlarını kıya
imam Hasan Topşalgam zabıtaca ya
kalanmıştır. Zanlı tahkikat evrakiy
birlikte müddeiumumîliğe verilmiştir

BALIK TUTAN KEDİ SOKAĞI

Yazan: Yolan Földes *Çeviren: Nasuhi Baydar*

— 18 —

köpekler gibi dünyayı dolaşırken sizin pek sevgili proleterleriniz evlerinde rahat rahat oturup hangi hükümet iş başına gelirse gelsin ona alkış tutarlar. Proleterler! Tahripkâr kurtlar, demek istiyorsunuz!

Bardişinof alnının terini siliyor ve ötekiler susuyor. Onun böyle birdenbire patlayıverişinden hepsi şaşkın. Bardişinof, ki sözleri her zaman muhabbetin, hayırhahlığın, ölçünün bizzat kendisidir!... Bardişinof soluk soluğa, kendini kaybetmiş, bütün içini açığa vurmuş bir halde!...

Liif bile verecek cevap bulamıyor. Nihayet Barabaş söze başlıyor. Ciddî bir tavurla:

— Zengin memleketlerde belki böyledir, diyor. Olabilir ki bu gibi memleketlerde proleterler hükümet değişiklikleriyle alâkalanmaksızın sıcak odalarında oturuyorlar. Fakat, memleketim küçük ve fakir bir memlekettir. Benim memleketimden sükûnet devrelerinde bile hicret edilmiştir. Ve emin olunuz ki baylar, kendilerine başka bir yuva bulmak üzere hicrete mecbur olanlar zenginler değildi. Amerika'ya gidenler bilhassa fakirlerdi. Ve, evlerinden ve barklarımdan kovulanlar için de politika veya sefalet yüzünden kovulmuş olmak müsavidir.

Alvarez tekit ediyor:

— İspanyol köylüleri Arjantin'e hicret ediyorlar. Bütün bunlar cemiyetteki tabiî tevziin, sıhatli bünye tekâmülünün sunî bir idare yüzünden zorla bozulmuş olduğu için böyledir. Halbuki anarşi...

İşte gene aynı noktaya avdet ettik. Müzakere gene tabiî seyrini takibe başlıyor. Biraz evel taşmış olan toprakaltı cereyanı gene yatağına giriyor. İşte o gene sakin kumlar ve yuvarlak çakıllar arasına uslu uslu yerleşmiştir. Evet, ruhun tâ içlerinde mırıldanmağa devam ediyorsa da kulaklar buna o kadar alışmışlardır ki işitmiyorlar. Diğer sesler: İşin, hafta günlerinin, hastalığın, yaranın sesleri öyle şiddetlidir ki...

Sonra Vasili zuhur ediveriyor ve herkes kendini bu yabancı muhitte biraz daha kendi memleketinde imiş gibi hissediyor. Hattâ Vasili'nin civarda bulunduğu bilinse. Hattâ kendi memleketinde bile insan kendini daha ziyade kendi memleketinde sanır.

Doğruyu söylemek lâzım gelirse Vasili yalnız başına gelmemiştir. Yanında Fedor Yarosef - Pelçinski vardır. Fakat Yarosef - Pelçinski işitilmemiş derecede zariftir ve monokl takmaktadır (tabii, yalnız akşamları). Gündüzün, tıpkı Vasili gibi, mavi bir tulum giymektedir. Geldiklerinin ertesi günü iş başındadırlar, ve söylemeğe lüzum var mıdır ki bu iki işi de bulan Vasili'dir: Vasili, yahut yirmi dört saat geçer geçmez herkesin dediği gibi Vasya.... Anna'nın her akşam kendi kendine mırıldandığı isim; ilk defa aşka rastlıyan Anna'nın...

Vasya ile Fedor doğrudan doğruya Rusya'dan gelmiyorlar; Fedor 1917 de kaçmıştır. Vasya'ya gelince; onun memleketten ne zaman çıkmış olduğunu bilen yoktur. Onlar iki sene evel Hamburg'da tanışmışlardır, ve o vakittenberi de birlikte yaşamaktadırlar. Fedor'a sanatını öğreten Vasya'dır. Ondan evel Fedor muhafız zabiti idi. Vasya makinist olduğunu söylemektedir. Anna buna zerre kadar inanmamaktadır. Oun grandük olduğuna kanidir.

Vasya harikulâde güzel bir adamdır. Anna onu her günkü mütevazi kelimelerle tariften âcizdir. Belki musiki, güneşin şuaları, yahut gelin kemerinin renkleri onu anlatabilirler... O öyle levend, gözleri öyle mavi, gülüşü öyle tatlı, göne o kadar ferah verici ki....

Vasya, bayan Barabaş'ın hastaneden çıkma müsaadesi aldığı gün geliyor. Fakat onun hiç olmazsa iki üç hafta daha yataktan çıkmaması lâzımdır. Vasya ilk akşam kapılarını çalıyor — Vasya işte böyledir! — Ve Bayan Barabaş'a çilek getiriyor; henüz mayısta bulunulmasına ve çileğin de pek pahalı olmasına rağmen... Vasya içeri giriyor, gülümsiyerek etrafına bakmıyor:

— Ben de bu otelde oturuyorum... Hasta olduğunuzu işitmiştim. Şu küçük hediyeyi takdim etmeme izin veriniz... Komşunuzum.. Neniz var efendim?

Bayan Barabaş düşünmeğe bile vakit bulamadan Vasya'ya her şeyi, ameliyatı, hissinin nasıl iptal edildiğini, hastabakıcıları, kanseri olan ve yandaki yatakta ölen kadını, hepsini, hepsini anlatmıştır bile.

— Şimdi size lâzım olan şey iyice istirahattır.

Böyle diyerek kuvetli kolu ile Yani'yi kendine doğru çekip ilâve ediyor:

— Değil mi çocuğum, onun vaktinden evel yatağından çıkmamasına dikkat ederiz? Sizin henüz radyonuz yok mu?

Yani, hayretler içinde, tekrarlıyor?

— Radyo? Radyo nedir?

Vasya radyoyu anlatmağa kalkışıyor. Ve öyle bir şekilde izah ediyor ki hakikî bir işgüzar olan Barabaş değil, bu gibi şeylere alâka gösteren Yani değil, Anna ile Bayan Barabaş bile bunun ne olduğunu anlıyorlar.

Yani'ye vadediyor:

— Mutlaka bir radyo makinesi yaparız. Eyfel kulesinde bazan iyi konserler veriliyor. Yalnız bu konserlerin vaktini bilmeli. Her halde gazeteler yazar. Henüz yeni geldiğim için pek bilmiyorum.

Klari emrediyor:

— Bir tane de benim için yapınız.

Vasya, ciddî, cevap veriyor:

— Hepimiz için kâfi miktarda dinleyici âletlerimiz bulunacaktır. Radyo makinesini üçümüz beraber yaparız. Bay Barabaş, sizin sanatınız nedir?

Bu suali sorup cevabını aldıktan sonra kürkçülük sanatı hakkında teknik bir münakaşaya girişiyorlar.

(Sonu var)

HAYAT ve SIHAT

Kibar bir sebze

Lâhnanın bu sütunlara girmiş olmasını, kibar tabiatlı okurlarımdan bazılarının biraz garip bulduklarını anlıyorum. Onun için bugün kendilerine — en mükellef ziyafetlerde daima yeri bulunan — kuşkonmaz sunmak istedim.

Bu narin ve nazlı sebzeye tabiat, başka hiç bir şeye nasip etmediği, büyük bir kibarlık vermiştir: Kuşkonmaz, toprak içindeyken, tahtadan gibi katı ve pek sağlam bir mahfaza içinde büyür, kendisi pek yumuşak olduğu halde, mahfazası sayesinde en sert toprakları delerek meydana çıkar. Tabiat âlimleri böyle mahfaza içinde yetişen sebzeyi pek merak ettiklerinden, kuşkonmazın üzerindeki mahfaza ile tam 650 gram ağırlığında bir toprak yığınını da verebileceğini tecrübe ile tahkik etmişlerdir.

Kuşkonmazın, lâhna gibi, heykeli bulunduğu şimdiye kadar işitilmemişse de, resim tarihinde pek önemli yeri vardır: Eski Mısır ibadet yerlerinin kalmış duvarlarında kuşkonmazın — tanrılara lâyık bir yemek olarak — resmi hâlâ görülür. Yakın zamanlarda da avrupalı bir ressamın yaptığı kuşkonmaz resmi ile büyük bir mükâfat kazanmış olduğu rivayet edilir.

Mısırlılardan sonra, eski yunanlılar ve eski romalılar da kuşkonmaza pek büyük rağbet göstermişlerdi. Hele romalılarda kuşkonmaz yemek kibarlığın en büyük delili ve sefahet kadar zevkli sayılırdı. Şair Yuvenal hemşehrilerinin her türlü âdetlerini hicvettiği halde kuşkonmaza iptilalarını ayırt ederek ona edebiyat tarihinde de — o vakitten beri unutulamıyan — bir yer vermişti.

Güzel sanat ve edebiyat tarihinde yeri bulunan kuşkonmaza hekimlerin de rağbet gösterecekleri şüphesizdi. Hele — Roma'da büyüklere hekimlik etmiş olan — bizim bergamalı Calinos'un kitaplarında kuşkonmaza bir yer ayırmamasına imkân olamazdı. Onun için kuşkonmazı, kendi zamanında en mühim üç şeye, inkıbaza, idrar tutukluğuna ve karaciğer dolgunluğuna karşı değerli deva olarak göstermişti.

O kadar yüksekte bir üstadın sözü daima doğru sayılmak lâzım gelirse de, kuşkonmaz hakkında, ondan önce, tabiat âlimi Plin'in söylemiş olduğu, bir taraftan aşk duygusunu arttırmak, bir taraftan da kadınların kısır kalmasına hizmet etmek hassasına — kolayca tahmin edeceğiniz sebepten dolayı — inananlar daha çok çıkmıştı.

Kuşkonmazın bir aralık unutulduktan sonra tekrar rağbet bulması şüphesiz ona isnat edilen bu hassadır. Bir büyük hekim kuşkonmazın böbreklerde kum toplanmasına sebep olduğunu haber verdiği halde kuşkonmaz yemeğini sevenler çok bulunurdu, hekimler onun şurubunu bile kaynattırarak türlü türlü hastalıklara karşı içirirlerdi. Geçen asırda yürek çarpıntısına karşı kuşkonmaz şurubu içen hastalar haylice çoktu.

Bir aralık, üç ingiliz hekimi kuşkonmaza isnat edilen hassaların gerçek olup olmadığını merak etmişler ve ayrı ayrı tecrübe yapmışlardır: Biri kuşkonmazın idrarı arttırdığını, ikincisi — aksine — azalttığı kanaatine vardığı halde üçüncüsü en doğrusunu bulmuştur: Ne arttırır, ne azaltır. Yalnız sık sık oraya götürdüğünden yanlış bir duygu verir.

Tam yüz yıl yaşıyan bir şöhretli edibin bu kadar uzun ömrü her öğünde kuşkonmaz yemesine atfedildiğinden, kuşkonmazın bir de böyle bir namı vardır: Uzun ömür merakısı olup da her öğünde kuşkonmaz yemek kesenize de elverirse tecrübe etmenize başka hiç bir mani kalmaz.

Çünkü kuşkonmazın hazmı ağır olduğuna dair şimdiye kadar hiç bir şey işitilmemiştir. Yüz yıl yaşıyan edibin uzun ömrü ondan gelmiş olmasa bile, her öğünde yenilmiş olması hazmının güç olmadığını gösterir.

Terkibi yüzde doksandan ziyade su olmakla beraber, yüzde üç buçuk kadar azotlu maddeleri bulunması ona beslemek bakımından biraz değer verir. Yağlı maddeleri pek az, şekeri de hiç olduğundan kuşkonmazı yerken zeytinyağiyle sirkeye biber ve tuz karıştırarak yapılan mahsus salçaya batırmak zarurîdir. Kimisi yumurtalı ve unlu salçaya batırmasını sever.

İçinde hatırı sayılacak kadar fosfor asidi bulunması kuşkonmazın aşka münebbih olacağını ve uzun ömür vereceğini isbat etmezse de kuvet vereceğini isbat etmiştir. Bundan dolayı herkes ittifak etmiştir. Bundan dolayı insana neşe vermesi de tabiîdir.

Kuşkonmazın bir iyiliği de — o katı mahfazası çıkarıldıktan sonra— birkaç dakika içinde, yenilebilecek kadar pişmesidir. Ondan dolayı vitaminlerinin telef olmalarına da pek vakit kalmaz. Kuşkonmazda A vitamininden 356, C vitamininden 240 ölçü vardır. Meraklıları konservesinde bile vitamin bulmuşlardır. Bundan dolayı, tazesini bulmak için nisan ayına kadar beklemek istemezseniz şimdiden konservesinden de yiyebilirsiniz.

Pek pahalı olması, kuşkonmazı herkesin kesesine elvermemesine büyük bir sebeptir. Fakat ucuz olsaydı kibar sebze sayılmaz ve onu da — lâhna gibi — sevmiyenler çok bulunurdu.

G. A.

Ruhanî nüfuzu en büyük peskoposluk

Bugün yer yüzünde ruhanî nüfuzu en geniş olan peskoposluk Kanada'dadır. Kanada'daki doktor Fleming'in ruhanî dairesi şimal mıntakalarına ve kutuplara kadar uzanmış bir haldedir. Bu peskoposluğa tâbi olan arazi bugün 3.825.0000 kare kilometreyi bulmaktadır.

Fakat bu kadar geniş bir memlekette Eskimolar, yerlilerden başka kimseler yoktur. Buralarda yalnız, şiddetli soğuklar hüküm sürmektedir. Doktor Fleming'e kutup memleketlerinde "uçan peskopos" derler. Çünkü bu kadar geniş ve karlı bir mıntakada muhtelif mahallere süratle varabilmek için daima tayyareye biner. Fakat bu tayyare de karlı ve buzlu yerlere inebilecek şekilde tertibat yapılmıştır. Meselâ karlı yerlere inebilmesi için tayyarenin alt kısmına iki tane büyük kapak konmuştur. Tayyare, bu kapaklara dayanarak, kızak gibi karlar üstünde durabilir.

İTALYAN MATBUATI ÜÇ NOKTA ÜZERİNDE ISRAR EDİYOR!

1 – Tunus'ta İtalyanların vaziyeti
2 – Süveyş Kanalına ait rejim
3 – Cibuti'nin Habeşistan'la rabıtası

İtalya'nın bazı yeni temayülleri

Yazan: Piyer Dominik

Hâdiseler ilerledikçe, Habeşistan'ın İtalya için zor yutulur bir lokma olduğu tebarüz etmekte, İspanya meselesinin beyhude yere masraflı ve kanlı bir iş olduğu tebeyyün etmekte, Tuna üzerinde ve Brenner üzerinde tehlike büyümektedir. Bu itibarla da Roma - Berlin mihverini sarsmak istemiyen İtalya İngiltere'ye ve Fransa'ya dönmek arzusunu hissetmektedir. İngiliz - italyan anlaşması bu yolda ilk adımdır; fransız - italyan ikincisi olacaktır ve bu anlaşma mukadderdir. Fakat 193 5itilâfı esnasında fazla bir şey elde etmediği kanaatinde bulunan İtalya — biz bu kanaatte değiliz — bu dönüşü pahalı ödetmeyi ummaktadır.

Kısacası İtalya bu dönüşün kendisine kazançlı olmasını istiyor. İmdi bu dönüş zaruridir; İtalya bundan vaz geçemez; Fransa ödesin ödemesin İtalya gene dönmek mecburiyetinde kalacaktır.

Şimdilik İtalya pek ihtiyatlı hareket etmektedir. İngiltere ile itilâfını meriyete koyuyor, İspanya'daki gönüllülerinden 10.000nini anayurda geri alıyor, mihvere sadakatini teyit ederken bir yandan da Varşova - Roma hattı üzerinde Almanya'nın aleyhinde çalışıyor ve her fırsattan istifade ederek matbuatını Fransa'ya saldırtıyor. Hemen söyliyelim ki bu haksız ve şiddetli gazete münakaşalarına cevap vermiyeceğiz; şu iki kâfi sebeple ki bunlar hiç bir ciddî esasa dayanmıyor; sonra biz fransız - italyan münasebetlerinin istikbaline ehemiyet vermiyoruz.

Esasen bu gazete mücadeleleri bizim üzerimizde tesir yapmak maksadını güdüyor, ve hakikaten de, biz eğer 1938 in "hasta adamı" olsaydık bu tehditler üzerimizde tesir yapmaktan belki hali kalmazdı. Fakat harpten öncenin eski Türkiyesi veya Habsburgların selâbetsiz Avusturya - Macaristan'iyle Fransa arasında çok fark vardır. Fransa büyük bir millettir ve dünyanın ikinci imparatorluğudur ve biz bir yandan İtalya'ya karşı dostluğumuzu ve onun dünyadaki güzel mevkiini muhafaza etmesi hususundaki temennilerimizi teyit ederken, kendi mevkiimizi de muhafaza etmek azmindeyiz.

İtalyan matbuatı üç nokta üzerinde ısrar ediyor: Tunus'ta italyanların vaziyeti, Süveyş kanalı rejimi ve Cibuti'nin Habeşistan'la münasebetleri.

Birinci nokta hakkında, Taymis'in Roma muhabiri iki gün evel şunları yazıyordu:

"İtalya'nın sömürgeler hususunda endişeleri arttıkça, Tunus İtalya ile Fransa arasında esaslı mesele haline gelmektedir. Tunus hususundaki fransız - italyan ihtilâfı İtalya'nın enternasyonal vaziyetindeki kuvet veya zâfa göre artmakta veya hafiflemektedir.

"Şimdi İtalya'nın vaziyeti yeniden kuvetlenmiş olduğu için, mücadele yeniden başlayabilir ve Almanya'nın yardımına güvenen İtalya'nın bu taleplere şimdiye kadar görülmemiş bir genişlik vermesine şaşmamak lâzımdır."

Bu mümkündür. Fakat bugün fransızların Tunus'ta italyanlardan daha kalabalık oldukları malûmdur; Libya'daki italyan kolonizasyonunun genç tunuslular ve genç faslılar mahfillerini ciddî surette endişeye düşürmüş olduğu da malûmdur. Bunlar şöyle düşünmüşlerdir: Ne de olsa Fransa bizim en iyi müttefikimizdir; Libya'nın zavallı müslümanlarının elinden mal ve mülkleri alınmaktadır;

İtalya şimalî Afrika'da Fransa'nın vaziyetine sahip olsaydı müslüman mallarının gasp ve gareti çok daha şiddetli olacaktı.

Bu muhakemeye ilâve edecek bir şey göremiyorum. Evelce yapılan hudut tashihlerinden sonra 1935 itilâfı İtalya'ya müstakbel italyan - fransız dostluğunu tatmin etmiye kâfi tavizlerde bulunmuştur. Tunus fransız imparatorluğunun en mühim unsurlarından biridir; biz imparatorluk içinde millî azlık karakterini haiz ve yabancı bir devletin kontrolü altında yaşıyan bir yabancı koloni kabul edemeyiz.

Süveyş meselesi iki kelimeyle hülâsa olunabilir: Mısır topraklarında bu kanalı kazan ve tahvillerin en büyük kısmını satın alan fransızlar olmuştur. Daha sonraları, bu tahvillerin büyük kısmını hidivden satın aldı. Kanal idaresinde fransız - ingiliz hâkimiyeti bundan ileri gelir. Habeşistan'dan Süveyş kanaliyle ayrılan ve harp halinde imparatorluğunun ablokasına şahit olacak olan İtalya kanaldaki seyrüsefer itibariyle ikinci safta geldiğini ileri sürmektedir. Yani İngiltere'den sonra kanalden en ziyade istifade eden odur. Ve hakikaten de, 1935 denberi, İtalya, kanal münakalelerinde sırasiyle, Almanya'yı, Holanda'yı, Norveç'i ve Fransa'yı geride bırakmıştır. Bu itibarla ya geçit ücretinin azaltılmasını, ya idare makamlarından bir ikisinin italyanlara verilmesini, yahut da hattâ kanal rejiminin tamamiyle değiştirilmesini istiyecektir. Esasen bu mesele yalnız bizi alâkadar etmez.

Nihayet, bazı italyan gazeteleri İtalya'nın Habeşistan'da demiryollarını ve yollarını Masauah ve Asab üzerine tevcih edeceğini, bunun neticesi olarak dün habeş ticaretinin % 90 nının üzerinden geçtiği Cibuti'nin kıymetsiz bir arazi haline geleceğini ve fransız olmakta devam ettikçe böyle kalacağını tebarüz ettiriyorlar. Ve en iyisi bütün demiryolu hisseleriyle beraber fransız Somali'sini İtalya'ya terketmemizin münasip olacağı bize telmih ediliyor. İmdi, B. Daladiye'nin Togoland ve Kamerun hakkındaki maruf beyanatı Cibuti için de, Tunus için de, Süveyş'teki fransız menfaatleri ve Suriye için de muteberdir.

Sulhu, emniyeti veya başkasının dostluğunu bir taviz mukabilinde elde etmek mümkün olacağı çocukca düşüncesinden kurtulmamız lâzımdır. Bizim gibi büyük bir imparatorluk için sakin, kuvetli, kendinden emin kalmak kâfidir. Dediğim olduğu gün dostluklar kendisine bedava ve sadık olarak gelecektir.

Geçen gün Le Temps'ın Roma muhabiri şöyle diyordu:

"İtalya'nın talepleri icabına göre pek ehemiyetsiz veya çok mühim olabilir. Fşaist politikası bütün imkânları istismar eder. İtalya'nın Fransa'ya karşı durumu hâdiselere bağlıdır ve bunların en mühimi Fransa'nın mukavemet kapasitesidir."

Le Temps'in hakkı var. Zayıflardan her şey istenir, fakat kuvetlilere şapka çıkarılır. Kuvetli olalım.

Nevyork'ta kar fırtınası

Amerika'da şiddetli bir kar fırtınası başlamış, bu ayın 24 ünden itibaren üç gün içinde tam 92 kişinin ölümüne sebep olmuştur.

Nevyork sokaklarında 2.000 kar süpürme âletiyle 42.000 adam, kar temizliğine girişmiştir. Fakat sokakları dolduran bunca kalabalığın bütün çalışmalarına rağmen Nevyork sokaklarında hâlâ kar yığınları vardır. Birçok caddelerde yeniden seyrüseferin kesileceği zannedilmektedir.

1 Gün için

Geri Kuper ve karısı

İtalyan parlâmentosunda mebuslar "Tunus! Tunus" diye bağırabilirler. Fransız hükümeti ve matbuatı bu tezahürü en şiddetli mukabil tezahürlerle protesto edebilirler. Orta Avrupa henüz bir kazan gibi kaynıyabilir. İspanya'da Frankistler taarruza, Çin'de japonlar ricate veya hücûma geçebilirler. Bütün dünyada kanser haftası bitmiş veya başlamış olabilir. Hattâ fikir ve ilim âleminde Nobel mükâfatının dağıtılması nevinden hâdiseler cereyan edebilir. Bütün bu siyasî, içtimaî, askerî ve sairevî vakalar Amerikan sinema artisti Geri Kuper ile karısının Avrupa seyahati kadar Avrupa efkârını işgal edemez.

Geri Kuper'in bizzat kendisi bir hâdisedir: Erkek hayranları ve hususiyle kadın hayranları vardır. Serveti züğürtlerin çenesini yorar, karısı Sandra Şov bir başka hâdisedir: Bir bankerin kızı ki Geri'yi Klara Bov'ların, Kontes di Frasso'ların ellerinden almıştır. Mesut bir çift ki beş senedenberi — ne zannettiniz, beş senedenberi! — beraberce, sakin ve bahtiyar yaşamaktadır. Holivutta beş sene, boşanmadan, evlenmeden, tekrar boşanıp bir daha ve bir daha evlenmeden bir arada yaşıyan bir erkek, ve bir kadın!...

Fakat Geri Kuper kimdir?

Tahsil için İngiltere'ye gitmişken bu ciddî işi beceremiyerek memleketi olan Amerika'ya dönüp at yetiştirmeğe kalkışan bir delikanlı. Sonra ressam, sonra sinema figüranı... Güzel gençler için figüranlık artistliğin eşiğidir. Bu eşikten atlıyan Geri Kuper artist ve sonra yıldız oluyor. Sinema yıldızı: Bir Rudolf Valantino, bir Klark Gebl veya bunlara benzer biri. Her halde bir Harri Baur, bir Barrimur değil...

Bütün dünyaca sinema yıldızlarına gösterilen alâkanın sebeplerini tahlil etmek faydalı olacaktır. Fakat bu güç işi kim yapacak? Onlar hakkında en güzel romanları yazmış olan Viki Baum, bile bu tahlile tamamiyle yanaşmamıştır. Başlıca sebep güzellik mi, sanat mı? Halbuki Geri Kuper'den mütenasip, ondan zarif, ondan cazip kaç bin gence, yalnız Holivut sokaklarında değil, şurada burada, Ankara sokaklarında her gün rast geliyoruz. Sanat? Yok canım! Yüz provadan, beş yüz küpürden, bin makiyajdan mürekkep sanat olur mu?

Her gün ve dünyanın her tarafında binlerce seyircinin karşısına çıkmak?

Bunlar şöhretlerini en çok buna borçludurlar.

Gazete, risale, radyo, konferans... Hayır! Propaganda yapmak mı istiyorsunuz? Filme baş vuracaksınız. Sinemanın yardımına muhtaç olduğunuzu bileceksiniz. Bir türk sinema stüdyosu memleketimizi ve gayretlerimizi dünyaya tanıtacak olan vasıta... — N. Baydar

BÜYÜK YEMİN

— 34 —

Yazan: Barones Orkzi

Şimdi nereye gitmeli? En yakın hapisaneye, Fors'a doğru yürüdü. Orada da, kapıcı aynı katiyetle kesip attı:

— Burada Marni isminde kimse yoktur.

Abbey'de aynı cevap: Korm'da keza.

Dölatur, Merlen'in Jülyet'i Kordölye sokağına en yakın olan Lüksemburg hapisanesine göndermiş olması zayıf ümidiyle bu hapisaneye de uğrıyarak araştırmalarına devam etti.

Fakat, burada da, yeni bir inkisar: Kapıcı Bönua hapisane defterinin son sayfasına göz gezdirdikten sonra mukadder cümleyi bir kere daha işitti:

— Jülyet dö Marni mi? Tanımıyorum.

Fakat Bönua'nın bunu telâffuz ediş şeklinden dikkatli bir kulak bir tereddüt şemesi hissedebilirdi. Şüpheye şerek sordu:

— Vatandaş - Kapıcı, tanımak istediğim müesseseni gezmeme müsaade eder misin?

Bönua tehalükle:

— Elbette, vatandaş - mebus, diye cevap verdi. Halk mümessili sıfatın sana bu hakkı verir.

Dölatur eski sarayı baştan başa dolaşmak için uzun zaman sarfeti. Geniş dehlizleri takip etti, büyük taş merdivenlerden çıktı, mevkufların işgal ettiği koğuşların iki yanında sıralandığı bitmez tükenmez koridorlardan, sağda ve solda rastladıklarına kahahalar çınlıyor, nükteler yapılıyordu.

Dölatur ürperdi.. Allaha şükür, bu korkunç komedinin aktörleri arasında Jülyet'i görmüyordu.

Biraz daha ileride, kadınların avlusunda, bambaşka bir manzarayla karşılaştı. İyi ve hattâ biraz özentili giyinmiş bir kaç mevkuf, sonbaharın ılık havasını teneffüs ediyorlardı. Çeşmenin etrafında toplanmış olan birleri bir atkı, bir başlık veya bir çamaşır yıkıyor; diğerleri küçük gruplar halinde dolaşıyor, ağır ve sakin bir eda ile konuşuyorlardı; bunlardan biri kıraati bitmiş olduğu için yeni kapadığı bir dua kitabını elinde tutuyordu. Bunlar da ölüme hazırlanıyorlardı, fakat başka bir tarzda.

Nihayet Rişar bulundu. Dölatur'un sorduğu suale, kapıcı işine lâyikiyle vakıf bir memur edasiyle cevap verdi:

— Vatandaş Marni mi? Tanımıyorum. Esasen, iki gündenberi buraya yalnız erkek mevkuflar geldi.

Tanımıyor... Dölatur geniş bir nefes aldı. Jülyet Konsiyerjöri'de değildi; bu ölüm eşiğinde bulunmıyordu.

İçin boş evine gitmek düşüncesine tahammül edemiyordu. Onun için merkezî Paris'in karanlık ve dolambaçlı sokaklarında uzun zaman dolaştı. Son derece yorgunluk ve nihayetsiz bir hüzün içindeydi. Düşüncesinin berraklığını ve zihninin faaliyetini muhafaza hususunda ona yalnız bir şey yardım ediyordu. Jülyet'i kurtarmak ümidi. Ay, yanından yürüdüğü Sen kıyılarını solgun bir ışıkla aydınlatıyordu. Ansızın bir elin omuzuna dokunduğunu hisseti:

Muhabbetli bir derâguş karanlık ve somurtkan nehrin temaşasından onu kurtarmak isterken sempatik ve uzayıcı bir ses kulağına:

— Kulübeme kadar gelsenize, monşer, diyordu. Kötü bir yerdir, ama hiç olmazsa orada rahatça konuşabiliriz.

Düşüncelerinden sıyrılan Dölatur, gözlerini kaldırdı ve Sir Persi Bleykni'yi tanıdı. Uzun boylu, zarif, yakışıklı olan dostu, sadece huzuriyle, Dölatur'un üstüne ağır basan hüzünlü havayı dağıtır gibi oldu.

Dölatur, eski Sen - Jermen - L'Okserua mahallesinin dar sokaklarının lâbirenti arasından, sir Persi'yi, Arbr - Sek sokağında, küçük bir hanın ardına kadar açık kapısına kadar takip etti.

Bleykni, arkadaşına dar eşiği atlatır ve sallanan merdivende ona rehberlik ederken izah etti:

— Patronun hırsızlardan korkacak bir şeyi yok. Kapısını önüne gelene acık bırakıyor, fakat evin içi o kadar az caziptir ki kimse girmiye kalkışmamıştır.

Dölatur, birinci katın küçük bir odasına girince, arkadaşının ince zarafetini etrafındaki sefil dekorun pisliğiyle mukayese ederek müphem bir tebessümle:

— Neden burada oturmakta israr ettiğinizi anlamıyorum, dedi.

Sir Persi tahtaları kurt yeniği eski bir koltuğun derinliklerine geniş gövdesini gömerek, uzun bacaklarını ileri uzattı ve sükûnetle cevap verdi:

— Bu melun deliği terketmek için sizi bu katiller şehrinden çıkarabileceğim anı bekliyorum.

Dölatur başını salladı:

— Şu halde derhal İngiltere'ye dönseniz daha iyi edersiniz, çünkü şimdi Paris'ten asla ayrılamam.

Sir Persi sükûnetle:

— Hiç olmazsa, Jülyet dö Marni'siz ayrılamazsınız, diyelim, diye tashih etti.

Dölatur mustarip bir tavırla:

— Çok korkarım ki o bizim erişemiyeceğimiz bir mevkide olmasın.

Sir Persi ansızın:

— Kızın Lüksemburg'da olduğunu biliyor musunuz? Dedi.

Dölatur'un gözlerinde bir ışık yandı:

— Bundan emin misiniz? Kapıcının bana cevap veriş tarzından bunu tahmin ediyordum, fakat bütün binayı

(Sonu var)

Avukatlık kanunu hakkındaki anketimiz

B. Cemal Hâzım diyor ki:

"Kanun her bakımdan mükemmel bir eserdir„

Avukat Cemal Hazım Görkmen'in yanındayım. Kanunlar ve dosyalar içinde oturuyoruz. B. Cemal Hazım kendisiyle hararetli hararetli konuştuğu arkadaşını tanıştırıyor:

— Avukat Hüseyin Fevzi Hakman ve izyaret sebebini anlattıktan sonra:

— Tamam, diyor, biz de aynı mevzu üzerindeydik zaten....

Hakkı var: Avukatlar için günün meselesi yeni kanunlarıdır.

— Sizin görüşünüzü öğrenmiye gelmiştim, diyorum. Kanunun hazırlanmasını icap ettiren sebepleri herkesten iyi bilenler sizlersiniz.

Bir dakika düşünüyor. Ve:

— Mükemmel kanun, diyor, avukatlar bu kadar korunabilirdi. Hem yalnız avukatlar mı ya? Avukata işi düşen halka da bu kadar sağlam ve kontrollü bir teşkilttan daha fazla emniyet ve itimat telkin edecek bir müessese olamazdı, diyor.

Ve ağır ağır anlatıyor:

"— Avukatlık mesleği Türkiye'de teşekkül ettiği tarihten beri kendi haklarına sahip olmak için ciddî mücadeleler geçirmiştir.

340 tarihinde neşredilen kanunla avukatlık kanunen teşekkül etmiş, bir meslek haline gelmiştir.

938 tarihli kanunla ise avukatlar tam mânasiyle haklarına sahip, adlî bünyemizde lâyik olduğu mevkie çıkmış bulunuyorlar.

Medeniyet yolunda dev adımlariyle ilerliyen cumhuriyet devri, avukatlık gibi adâlet makinesinin mühim bir uzvunu ihmal edemezdi. Her şey gibi bunun da şerefini cumhuriyet devrine vermek lâzımdır. Bu kanun avukatlığı ve avukatları doğrudan doğruya adliye vekâletinin himaye ve murakabesi altına vermiştir. Bununla avukatlar varlıklarından hiç bir şey kaybetmemişler belki bugün, bu suretle alelâde bir cemiyet olmaktan kurtulmuşlar ve âmme hizmetini görür resmî bir teşekkül halini almışlardır.

Maddî ve manevî şartlar

Avukat olabilmek için maddî ve manevî bir çok şartlar arandığı gibi meslekî bilgiyi de bu kanun şart koşmuştur. Onun için avukat olmak istiyenler stajını gördükten sonra baro idare meclislerinin kariyle muvaffakiyetlerini ispat etmeğe mecburdurlar. Avukat olduktan sonra da avukatlardaki murakabe o kadar şiddetle devam eder ki hiç bir mesltekte bu derece şiddetli ve muannid bir takip görülmez. Disiplin meclisleri avukatı daima hayatında takip eder ve en küçük bir yolsuzluğunun dahi cezasını vererek onları bihakkın, bir hak müdafii şeklinde kalmayı muhafaza eyler.

Hiç şüphe yoktur ki bu kanunla avukatlık bihakkın itimada şayan şerefli bir meslek halini iktisap etmiştir. Daha doğrusu, adlî hayatımızda lâyik olduğu şerefli mevkie bu kanunla çıkarılmıştır.

Bu kanunda mühim olan bir noktada adlî müzaharet bürolarının tesis edilmiş olmasıdır. Haklarını aramaktan âciz olanlar barolarda kendilerine daima avuktı müzahir olarak bulacaklardır. Kanun içtimaî bir derdimize de cevap vermektedir. Hayatını meslek uğrunda yıpratmış olan bir avukatın ihtiyarlığında ona yardım etmek, onu ıstırap içinde kıvrandırmamak gayesiyle kanun, meslek sigortasını tesis etmiştir.

Hangi cihetten bakarsak bakalım yeni avukatlık kanunu ile avukatlık ve avukatlar çok şerefli ve himaye görmüş vaziyete gelmiş bulunuyorlar. Cumhuriyet hükümetinin bu kıymetli eserini takdir etmek bütün avukatların borcudur."

B. Hüseyin Fevzi'ye dönüyorum:

— Sizden de düşündüklerinizi rica edeyim, diyorum.

— Tamamen iştirâk ederim, diyor, arkadaşım benim söyliyeceklerimi de söylemiş bulunuyor. Yalnız kaydedin: Fevkalâde mükemmel bir eser karşısındayız.

Sonra elindeki kanunun yapraklarını çeviriyor. Maddeler okuyor ve:

— Bakın diyor şu maddeye... Bundan daha himayekâr bir hüküm olur mu? Hem bizim için, hem müvekkillerimiz için....

Ziyaretlerimin sonunda şu fikir bende kökleşiyor:

— Avukatlar himayeci bir kanuna, halk haklarını istediğinden ve beklediğinden çok daha mükemmel surette emniyet altma alan bir mevzuya ve cumhuriyet adliyesi mükemmel bir esere kavuşmuştur. — *Kemal Zeki Gençosman.*

YURTTAN RESİMLER

Bartın ırmağında direk nakliyatı yapan bir yelkenli

Hiç yüzünden bir cinayet

İzmit, (Hususî) — Geyve'nin Güney köyünde eski bir kin yüzünden bir cinayet olmuştur. Hâdise şudur:

Cevat isminde bir köylü bundan bir müddet evel Feyzullah adında bir adamın köpeğini öldürmüştür. Bu hâdise dolayısiyle Cevat'a kin bağlıyan Feyzullah, bir gün Cevat'ın ormana odun kesmiye gideceğini haber almış ve yolda pusu kurmuştur. Çalıların arasına saklanan Feyzullah ateş etmiş ve zavallı adamı ağır surette yaralamıştır. Mütecaviz kaçmış ise de jandarma tarafından yakalanmıştır.

İzmir Belediyesi ve arabacılar

İzmir, (Hususî) — Belediye ile yük arabacıları arasında çıkan bir ihtilâf, bugün şehirde epiyce alâkalı ve hararetli bir safha yaratmıştır.

Şehir meclisi, iki sene evel, şehir yollarının harap olmamasını temin maksadiyle araba tekerleklerinin kaldırımlar üzerinde dönen demir kısmının, yani daire muhitinin yedi santimetre olmasını kararlaştırmış ve arabacılara ilk defa mühlet vermişti. Son mühlet bugün bitmiş ve belediye, prensip itibariyle kararın tatbikatına geçmiştir. Arabacılar, almış oldukları mühlete rağmen arabalarının tekerleklerini istenilen şekle sokmuş bulunmadıklarından, belediye de kendilerini işten menetmiş, bu suretle nazik bir vaziyet husule gelmiştir. Çünkü iş mevsimidir, tahmil ve tahliye çoktur. Tacirler, alâkadarlar faaliyete geçmişler, vilâyete ve belediyeye başvurmuşlar, fakat belediye her tedbiri bizzat almayı kararlaştırmıştır.

Şehirde birçok kamyon ve kamyonetler bu gibi nakliyata ayrılmıştır. Arabalardan on, on beş tanesinin tekerlekleri, sahipleri tarafından, derhal istenen şekle tahvil edilmiştir. Diğer bazıları da aynı harekete başvurmuşlardır. Vaziyetin normale dönmesi beklenmektedir.

İzmir'de feci bir kaza

İzmir, (Hususî) — Devlet Demiryolları sekizinci işletmesi fabrikasında, çalışan ve Karşıyaka'da Soğukkuyuda oturan 18 yaşlarında Şakir oğlu İsmail, bir kazanın tamiriyle meşgul olurken, kazan, üstüne devrilmiş ve zavallıyı ezerek öldürmüştür.

Arkadaşları yetişmiş, fakat kendisini kurtaramamışlardır.

Gaziantep'te el ve makine sanatları son yıllarda çok inkişaf etmiştir

Tezgâh adedi 3.000 ni buldu

Bu sanatlarla 15,000 kişi geçinmektedir

Gaziantep, (Hususî) — Vilâyetimiz, bilhassa el sanayii bakımından çok zengindir. Gaziantep'te el sanayiinin başında dokumacılık gelir. Umumî harpten sonra ölen bu sanat cümhuriyet idaresinin koyduğu gümrük himayesi ve aldığı tedbirlerle günden güne inkişaf etmiş ve bugün tezgâh sayısı (3000) e çıkmıştır. Bu üç bin tezgâhla 15000 nüfus geçinmek-tedir. Bir senede Anadolu'ya yapılan dokuma ihracatı (1200) tonu bulmakta ve şehre iki milyon lira getirmektedir.

Gaziantep'te iplik boyaları ve bir dokuma tezgâhı

Sabunculukta da vilâyetimiz epey ilerlemiştir. 16 sabunhane, bir tuvalet sabun fabrikası vardır. Bir senede Anadolu'ya ihraç ettiği sabun miktarı (550) bin kiloyu ve bedeli de (220) bin lirayı bulmaktadır.

Cümhuriyetten evel birkaç un fabrikasına inhisar eden motör kudreti, bugün mensucat, iplik, zeytinyağı, sabun, müskirat, bakır gibi mühim fabrikalardan başka torna işlerine kadar kullanılmaktadır.

Vilâyet dahilinde belli başlı:

Elektrik fabrikası, Zeytinyağı fabrikası, Iplik fabrikası, Mensucat fabrikası, Rakı fabrikası, Un fabrikası, Bakır ve sabun fabrikası, Buz fabrikası vardır.

Yurtta yapılan törenler

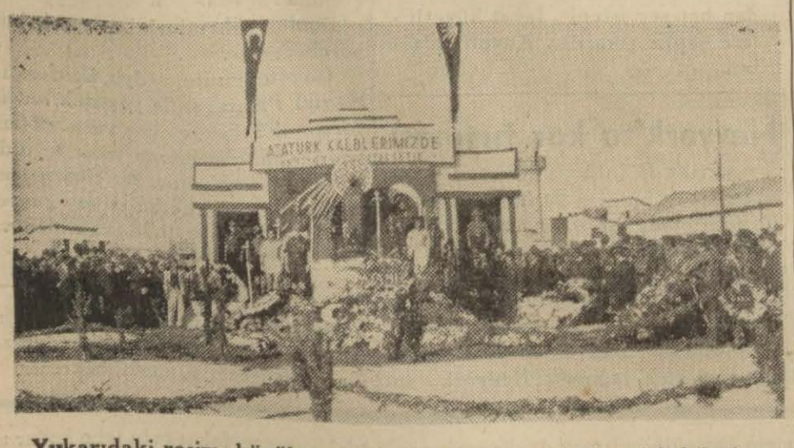

Yukarıdaki resim, büyük acı dolayısiyle Tarsus'ta Atatürk büstü etrafında yapılan töreni göstermektedir.

Nahiyede Atatürk büstüne konan çelenkler

Çınarcık nahiyesinde yapılan tören

Yalova'nın Çınarcık nahiyesi ve ona bağlı köyler ebedî Şef'in cenaze töreni günü nahiye merkezindeki Atatürk büstü etrafında toplanarak çelenkler koymuşlardır. Nahiye müdürü Nuri İntepe içli bir nutuk söylemiş, bütün halk ve mektepli çocuklar göz yaşları arasında büyük ölüye son tâzimlerini göstermişlerdir.

İzmir'de devrim müzesi

Temel atma töreninde bulunanlar

İzmir, (Hususî) — Kültürparkta Maarif Vekâleti tarafından yeni inşa ettirilecek olan büyük "Devrim müzesi" nin temel atma merasimi valinin, müstahkem mevki komutanı, belediye reisi, maarif ve şehir erkânının huzuriyle yapılmıştır. Temelin ilk harcını kısa bir söylevle bizzat vali koymuştur. Vekâlet, ilk masraflar için 24 bin lira vermiştir. Eser, çok büyük olacak ve inkilâbımızın başarılarını, ana hatlarını canlandıracaktır.

Bir genç kaza ile arkadaşını öldürdü

İzmir, (Hususî) — Ödemiş'in Gazi bulvarında oturan Pirlipeli Recep oğlu 18 yşaında Nihat adında bir genç evinde dayısının tabancasını kurcalarken ateş aldırmış, namludan çıkan iki kurşun, karşısında oturan arkadaşı 16 yaşlarında Salâhaddin'in karnına isabet ederek zavallının ölümüne sebebiyet vermiştir. Nihat tevkif edilmiştir.

SİNEMA

Gary Cooper'le karısı Paris'e geldiler

Yukarıdaki resimde Gary Cooper'le karısı Sandra Thaw'ı görüyorsunuz. Birçok genç kız ve kadınların kalplerini tatlı tatlı çarptırmış olan sevimli artist, atını; geniş kenarlı şapkasını ve lasosunu birkaç hafta için bir tarafa bırakarak, karısiyle birlikte Avrupa'ya gitmiştir.

Yolda Londra'ya uğrıyan artistin fikrine göre, İngiltere'de de, Londra'da da gazeteciler ve "meraklılar", Amerika'ya göre daha az yorucudur. Akşam gazeteleri kendisinin Paris'e geldiğini yazmış olmalarına rağmen, istasyonda büyük bir gazeteci ve halk kalabalığı yoktu. Artistle karısı, Paris'te geçirdikleri günlerde nisbî bir şekilde rahat etmişlerdir.

Gary diyor ki:

"— Amerika'da el yazısı meraklıları tıpkı alacaklılar gibidir: İmzanızı veya bir satırlık yazınızı almadan yakanızı bırakmazlar. Biz de orada, sanki borçlu imişiz gibi, sıklüm püklüm davranmak saflığında bulunuyoruz. Fransa'da hiç olmazsa bu gibi meraklılar size yaklaşırken, nazikâne bir gülümseyişle "Lûtfen..." diye söze başlıyorlar."

Gary Cooper'le karısı için "Hollywood'un en mesut çifti„ demek mesel hükmüne girmiştir. Paris'te biribirlerinden hiç ayrılmıyan bu karı kocayı görenler, bu sözlerin doğruluğuna hükmetmişlerdir.

Bu mesut çift beraber gezmekle kalmamakta, daima kalabalıktan uzak ve yalnız bulunmak da istemektedir. Onun için, tenhalarda geziyorlar ve her gittikleri yeri gizliyorlar....

Annabella yeniden evleniyor mu?

Bundan bir ay kadar evel Anna Bella ile Jan Müra'nın ayrıldıkları haberi yayılınca, Anna Bella'nın Tiron Pover'le evleneceği söylenmeğe başlandı. Bunlar, "Süveyş" ismindeki filmde beraber oynamışlardı.

Tiron Pover, geçenlerde cenubî Amerika'ya bir seyahata çıktı. O zaman Anna Belle Paris'te bulunuyordu. Cenubî Amerika'dan kablo ile Anna Bella'yı buldu. Artist derhal Paris'ten kayboldu.

Bugün Anna Bella cenubî Amerika'da Riyo dö Janeyro'dadır. Şimdi bütün Arjantin gazeteleri bu iki artistin evleneceklerini yazmaktadır.

Yalnız unutmamalıdır ki, Pover kendileriyle oynadığı bütün güzel artistlere âşıktır. Sonya Heni, Janet Gaynor, Norma Şerer, Lorette Yung gibi artistlerle çok samimî konuşur. Hepsine ait evlenme kararları vardır.

Anna Bella diğerlerinden daha talihli olmalı ki, Pover kendisiyle ev-

Sinema Endüstrisi

Her sene inkişafa doğru gidiyor

Bu sene 3,5 milyon metrelik 3.000 ton film gösterilmiştir

Sinema her sene daha fazla rağbet kazanıyor. Evelce filmleri başka memleketlerden getirten bir çok yerler şimdi bizzat kendileri film çevirmektedir.

Bugün sineması olmıyan hiç bir kasaba yok gibidir. Olmıyan yerlerde ise kamyonlarla dolaşarak seyyar sinemalar oynatan sinemacılar vardır.

Bugün yer yüzünde uzunluğu 3.400.500 metre tutan 3.000 film gösterilmektedir. 1937 - 1938 senelerinde en çok film yapan memleketler, Fransa, Japonya, Almanya, İtalya, Çekoslovakya, Meksika, Arjantin Hindistan ve Filipin adalarıdır.

Herkes en çok film yapan memleketin sinema beldesi denen Holivud olduğunu zanneder. Halbuki Holivud bir sene zarfında ancak 475 film imal etmiştir. Halbuki beri tarafta Japonya'nın yaptığı uzun filmlerin sayısı 500 dür. Sonra, Japonya'da yapılan filmler başka memleketlere ihraç edilmez. Bu kadar filmi yalnız japonlar seyreder.

Üçüncü İngiltere gelir. Fransa ondan sonraya kalır. Fransa bir senede 111 film yapmıştır. Fransa'da yapılan filmlerin çoğu harice çıkarılır. Almanya'da ise 108 film vücuda getirilmiştir.

Avrupa'da, Sovyet Rusya 30 ile 60 arasında, Çekoslovakya'da 52, İtalya'da 37, Macaristan'da 34, İsveç'te 25, Avusturya'da 18, Finlandiya'da 14, Danimarka'da 13, Belçika'da 6, Norveç'te 4, İsviçre'de ve Holanda'da 3 film yapılmıştır.

Cenubî Amerika'da Meksika'da 52, Arjantin'de 30; Berezilya'da 4, Peru'da 2 film vücuda getirilmiştir.

Şunu hatırda tutmak lâzımdır ki yakın ve uzak şark memleketlerinde Amerika'dan ve Sovyet Rusya'da dahil olduğu halde Avrupa memleketlerinden daha çok film çevrilmiştir.

Japonya'da, Çin'de, Hindistan'da, Filipin adalarında ve Mısır'da 953 film çevrilmiştir. Bunların 500 tanesi japonca, 352 si hintce, 52 tanesi çince, 19 tanesi de arapcadır.

Bundan şu netice çıkar ki, her memlekette yapılan filmler ora halkı tarafından seyredilmektedir. Artık bundan sonra milletler arasında film idhalâtı ve ihracatı azalacaktır.

Seyircileri kendilerinden usandırmamak için...

Büyük artistler Tip değiştiriyorlar

Sinema, yıldızları yiyip bitiren bir canavardır ve bu işi de umumiyetle beş senede yapar: Yani bir kadın, hattâ çok güzel olsa da, beş sene birbiri ardı sıra film çevirdi mi, artık kôlay kolay angajman bulamaz. Halk, ne kadar güzel olursa olsun, aynı kadından usanmağa başlar. Onun için halka daima yeni yıldızlar bulmak lâzımdır. Bu vaziyet karşısında büyük film imalâtçıları hiç tanınmamış kız ve kadınlar bularak bunlarla kadrolarını gençleştirirler.

Büyük sinema yıldızları bu hal karşısında telâşa düşmüşler ve düşüne düşüne şu neticeye varmışlar: Bu yeniliği biz kendimiz yapsak... Halkın karşısına, bizi görmeğe alıştığı şekilde değil, yepyeni bir şekilde çıksak... Yani, sözün kısası, tiplerimizi değiştirsek nasıl olur? Halkın rağbetini görmeğe devam eden Greta Garbo, Norma Shearer, Joan Crawford, Kay Francis gibi artistler, hemen bu fikrin tatbikatına geçmişlerdir..

Böylelikle bu büyük artistler, birçok arkadaşlarının dönemedikleri fırtınalarla dolu dönemeci muvaffakiyetle atlatmışlar ve halkın sevgisini muhafazaya devam etmişlerdir... Halbuki ötekiler, şimdiye kadar kökleşmiş bir kanaate saplanarak eski tiplerini, janrlarını, kuvafürlerini, hattâ jestlerini bile muhafazaya devam ediyorlardı: Halk bizi böyle görmekten hoşlanıyor; biz de böyle kalmıya devam edelim diyerek... Netice malûm..

Artistlerin tip değiştirmesine yardım eden bir "Büyük adam" vardı. Birkaç ay önce ölmüş olan bu zattan biz de birkaç defa bahsetmiştik: Hollywood'un makyaj kıralı Max Factor... Bu adam, 26 sene müddetle, Hollywood'a gelerek servet ve şöhret sahibi olmak istiyen yüzlerce genç ve güzel kadın artisti adım adım denecek kadar yakından takip etmiş, bunların nasıl parlayıp yükseldiklerine, sonra nasıl sönüp unutulduklarına çok yakından şahit olmuştur.

Değişmek, yenileşmek, halkın karşısına büsbütün başka bir tarzda çıkmak lüzumunu anlıyan büyük yıldızların ilk işleri de, Max Factor'a koşup tiplerini değişdirtmek olmuştur. Tip değişince, rol de kolaylıkla değişir. Eskiden yalnız şımarık genç kız, sehhar güzel kadın, yalnız meşûm, felâket getiren esrarlı kadın rolü yapanlar, tipleri değişince, rollerini de kendi aralarında değiştirmek imkânını bulmuşlardır.

Hattâ bu artistler daha ileri giderek bir filmden ötekine kuvafürlerini, makyajlarını ve giyiniş tarzlarını da değiştirmektedirler. Öyle ki, ilk bakışta ehemmiyetsiz, hattâ mânasız gibi görünen — kaşın çizgisi, ağzın biçimi, tuavletteki ufak bir fark — gibi küçük değişiklikler, ortaya yepyeni bir kadın koymuştur.

Zevkine herkesin itimat ettiği, artist, şair, edip, biraz da ressam bir zat geçenlerde şöyle diyordu: "Her yeni şey güzeldir, her güzel şey yenidir." Siz de artistler gibi hareket ederek tipinizi değiştirirseniz nasıl olur acaba? Her halde bunun birçok müsbet neticeler vereceği muhakkak: Evli iseniz kocanız, değilseniz nişanlınız, nişanlı da değilseniz ahbaplarınız size büsbütün başka bir gözle bakacaklar, ve siz de bilmediğiniz bir muhite yeni sokulurken duyduğunuz hislere benziyen yepyeni hisler tadacaksınız.

Myrna Loy

Kay Francis

Greta Garbo

Joan Crawford

İrene Dunne

Norma Shearer

Marika Rökk, son seneler içinde yetişen cazip ve güzel bir alman film yıldızıdır. Bilhassa Ufa'nın çevirdiği filmlerde rol alan bu güzel artisti, yukardaki resimde, son filmlerinden birinde neşe ile dans ederken görüyorsunuz.

FİLM POSTASI

Tino Rossi'ye bir rakip türedi: Reda Caire.. İkisi de biribirlerine çok benzedikleri için kadınların bunlardan hangisine âşık olmakta tereddüt edeceklerini söyliyenler var.

●

Bizim tulûat kumpanyalarında bir âdet vardır: Komikler müsabakası yaparlar... "Komik Sacit'le Püskûllü İsmail müsabakası" gibi ilânları, salaşların önünde görmek kabildir. Haber verildiğine göre Tino Rossi ve Reda Cair de yakında bir filmde böyle bir müsabaka yapacaklardır.

●

En çok boşanma Amerika'da ve bilhassa sinema artistleri arasındadır. Boşanma kararının en kolay ve çabuk verildiği yer de Amerika'daki Reno şehridir. Gelecek seneki Nevyork sergisinde, hakikî hâkimler ve dâvacılar, "boşanma payıtaht" ında işlerin ne çabuk yürüdüğünü dünyanın dört tarafından gelen ziyaretçilere göstereceklerdir.

●

Bir ilk mektepte, muallim talebelerine kuyruklu yıldızlardan birinin ismini sormuş. Bir müddet sükûtten sonra arka sıradan ince bir ses bağırmış: "— Buldum: Micki Fare! Micki Fare!...

●

Bu fıkrayı da Maurice Chevalier'ye atfediyorlar: Paris'te gezerken, sokaktaki deliklerden birine 20 frank düşürmüş. Sonra da cebinden bir 100 franklık çıkararak deliğe uzatıp beklemeğe başlamış. Ahbaplarından biri onun bu halini görüp sormuş. O da vakayı anlatmış ve ilâve etmiş: — para para çeker derler... Belki bizim 20 frank geri gelir diye bekliyorum!...

●

Marlene Dietrich Fransa'ya gelerek film çevirmeğe devam edecektir. Amerika'da çevirmekte olduğu son filmde de fransız kadın muharrirlerinden George Sand'ı temsil edecektir.

Mikifare'nin büyük annesi havagazi ile zehirlenerek öldü

Şu Miki Farenin babası olan Valt Disney'in bir türlü şansı yaver gitmiyor. Fakat bu defaki hepsinden elim çıktı.

Valt Disney, bundan tam on bir ay evel annesi ile babasıma Holivod'un en sakin mahallelerinden birisinde hediye olarak güzel bir köşk vermişti. İşte, büyük canlı resim sanatkârının annesi Flora Disney, bundan üç gün evel bu köşkte ölmüştür.

Kavuçuk bir boru patlıyarak gaz çıkmağa başlamış, gaz bütün apartmanı sarmıştır. Kadın gazdan boğularak 71 yaşında ölmüştür.

İtalya'nın Afrika'daki emellerinden

Almanya'nın haberi var mı?

Paris'te Ribbentrop'a bu hususta sualler sorulacağı bildiriliyor!

Paris, 3 a.a. — Hariciye nazırı Bone, Almanya'nın Paris Büyük Elçisini kabul ederek alman hariciye nazırı fon Ribbentrop'un salı günü Paris'e yapacağı ziyaretin programını tespit etmiştir.

Bone, aynı zamanda İngiltere Büyük Elçisiyle Yugoslavya orta Elçisini de kabul etmiş ve dün Roma hükümeti nezdinde yapılan siyasî teşebbüs hakkında malûmat vermiştir.

Bone Fransa'nın Belgrad ve Budapeşte orta elçilerini de kabul etmiş ve onlarla da uzun bir mülâkatta bulunmuştur.

Hariciye nazırları radyoda beyanatta bulunacaklar

Paris, 3 a.a. — Alman hariciye nazırı fon Ribbentrop'un Paris'e yapacağı ziyaret münasebetiyle Matin gazetesi diyor ki:

"Fransız - alman deklarasyonunun imzasından sonra her iki memleket hariciye nazırlarının radyoda beyanatta bulunmaları çok muhtemeldir. Fransız - alman anlaşması, diplomatik ve ekonomik sahalarda çok iyi tesirler yapacak olan icraat yolunda yeni bir merhale teşkil edecek mahiyette telâkki edilmektedir."

Berlin ve Paris uzlaşabilecekler mi?

Petit Parisien şöyle yazıyor:

"Ademi tecavüz, hudutlara riayet ve istişare, iki memleket arasında iyi münasebetlerin kurulması için tabiî prensiplerdir. Ancak bu deklarasyonu müzakere edenlerin mülhem bulundukları zihniyet sonralar da devam etmelidir. İstikbal iki milletin her halde diledikleri uzlaşma devrini fon Rbbentrop ziyaretinin açıp açmıyacağını bize gösterecektir."

İtalyan parlâmentosundaki tezahürler etrafında

Epok gazetesinin mütaleasına göre, Almanya İtalya'nın Tunus ve Korsika üzerindeki iddialarına resmen ve alenen muhalefet göstermediği takdirde fransız - alman deklarasyonunun hiç bir kıymeti olamıyacaktır.

Ordr gazetesi, italyan parlâmentosundaki tezahüre Almanya'nın hiç de yabancı olmadığını zannediyor ve binaenaleyh İtalya'nın şimali Afrika programı hakkında fon Ribbentrop'a sarih sualler sorulacağını ve bütün meselenin bu suallere Ribbentrop tarafından verilecek cevaba bağlı olacağını tahmin ediyor.

Anlaşmaya doğru ilk adım

Berlin, 3 a.a. — Alman matbuatı fon Ribbentrop'un pazar günü Paris'e yapacağı ziyareti uzun uzadıya mevzuu bahsetmektedir.

Gazeteler bu seyahatı memnuniyetle karşılamakta ve alman - fransız deklarasyonunun iki memleket arasında iyi anlaşma yolunda ilk adım olmasını temenni eylemektedir.

Fransa ile Almanya'nın anlaşmalarına mani olacak ortada hiç bir mesele bulunmadığına dair Hitler'in birçok defalar yapmış olduğu beyanatı hatırlatan gazeteler fransız - alman anlaşmasının Almanya'ya kıymetli olan dostlukları hiç bir veçhile ihlâl etmiyeceğini de tebarüz ettiriyorlar.

Almanya deklarasyonu sevinçle bekliyor

Voelkischer Beobachter diyor ki:

" Fransız milletine karşı hiç bir zaman düşmanlık hisleri beslememiş olan alman milleti Paris deklarasyonunu büyük bir sevinçle bekliyor. Ancak bu deklarasyonun gerek 30 eylûl tarihli Hitler - Çemberleyn deklarasyonunun Roma - Berlin mihveri tarafından takibedilen sulh siyaseti sayesinde mümkün olabildiğini asla unutamayız. Roma - Berlin mihveri ve keza Berlin - Tokyo - Roma müsellesi alman haricî siyasetinin eskiden olduğu gibi sağlam esası olarak kalacaktır. Ancak bizim yegâne büyük düşmanımız olan bolşevikliği bu esaslar bertaraf edebilir. İşte bu emniyet içindedir ki, hükümet sistemlerimizin ayrı olmasına rağmen iki büyük garp devletine elimizi uzatıyoruz."

Avrupa'nın teskini için yeni bir unsur

Berliner Börsen Zeitung da şöyle yazıyor:

"Alman - italyan - japon birliği hiç bir zaman başka anlaşmaları reddetmemiştir. Daima bütün kurucu unsurlarla teşriki mesai azmini göstermiştir. Daladiye'nin anarşi ve bozgunculuk zihniyetine karşı galebe çaldığı şu mesut anda fransız - alman deklarasyonunun imzası büyük ümitler vermektedir.„

Germania gazetesi diyor ki:

"Fransız - alman deklarasyonu Avrupa'nın teskini yolunda yeni bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır. Enternasyonal münasebetlerde anlaşmayı arıyan ve ihtilâfları müzakere yoluyle halletmek istiyenlerin otoriter devletler oldukları bir kere daha sabit olmuştur. Cenevre'de senelerce beyhude teşebbüslerde bulunulmuştur. Halbuki bugün cesaretli bir kaç devlet adamının hareketi doğrudan doğruya müzakere yolu ile bu meseleyi halletmiş bulunuyor.„

Gümrükler'de

Yapılan terfi tayin ve nakiller

Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti, Gümrükler Umum müdürlüğünün merkez ve taşra teşkilâtında bazı tayin ve nakiller yapmıştır. Bunları sırasiyle yazıyoruz:

Merkezde:

Tarife müdürlüğü mümeyyizliğine açıktan Mehmet Kural, zat işleri tetkik memurluğuna gümrük işleri tetkik memuru Şeref Toroslu.

İstanbul gümrüklerinde :

Başmüdürlük kimyagerliğine şarap läboratuvarı kimyageri Sadık Tüzün, başmüdürlük memurluğuna muhasebe memurlarından Hâmit Altan, ambar memurluğuna Bandırma ambarı memuru Hilmi Günay, başmüdürlük memurluklarına açıktan Ahmet Reşat Kıralı, Halim Mongan, Mustafa Naci Yıldam, Hikmet Gürler, Muazzez Akyüz, ve kolcu Mümtaz Başkancı.

Diğer gümrüklerde :

Ankara kimyagerliğine İstanbul kimyageri Mehmet Sanlı, Van müdürlüğüne Mudanya başmemuru Galip Babacan, Edirne müdürlüğüne terfian Van müdürü Nurettin Atayakul, Bodrum muayene memurluğuna Fethiye - den Esat Tunç, Fethiye muayene memurluğuna Bodrum'dan Abdülvehap Barutçu, Reşadiye idare memurluğuna Gökabad memuru Mustafa Engin, Ünye idare memurluğuna Sinop'tan Sami Ugur ve Islahiye muayene memuru Ziya, Antep muhasebe memurluğuna Bodrum ambar memuru Osman Göksan, Marmaris muayene memurluğuna Küllük'ten Nail Ünsalan, Küllük muayene memurluğuna Marmaris'ten Hamdi Vilken, Sinop idare memurluğuna Ünye'den Mehmet Nuri, Ankara memurluğuna Çobanbey idare memurluğundan açıkta Sıtkı Malkoç, Yüksekova idare memurluğuna terfian İstanbul ambar memuru Hüseyin Tüzün, Özalp idare memurluklarına terfian İstanbul ambar memurlarından Ziver Emer ve Hakkı Koçar, Kenarbil memurluğuna Of idare memuru Şükrü Gürsoy, Bandırma ambar memurluğuna Antalya'dan açıkta Hasan Aser, Bodrum ambar memurluğuna Antalya muhasebe memuru Emin Ayık, Trabzon manifesto memurluğuna Van ambar memuru Tahsin Güney, Akçay muayene memurluğuna İstanbul'dan Kâmil Aygil, Mürşitpınar muayene memurluğuna İstanbuldan Arif Hikmet Özüce, Mudanya ambar memurluğuna İstanbul'dan Ekrem Tangör Antalya veznedarlığına Payas veznedarı Nuri Mete, Trabzon veznedarlığına Trabzon manifesto memuru Suphi Küskün, Trabzon manifesto memurluğuna terfian Ordu'dan Rahim Erkalfa.

Terfiler :

Kars memuru Hamza Şengün, İzmir ithalât manifesto memurlarından Muhittin Sümer ve Enver Acar, Giresun memuru Ekrem Teker, İzmir ithalât muhasebe memuru Şerif Etenşel İzmir kimyageri Cevdet Erbatur, tetkik müdürlüğü memurlarından Lâtif Demirci, Sadi Okçu, Ekonomi işleri memuru Atıfet Civelik, tarife müdürlüğü tetkik memuru Tahsin Akman, İstanbul ambar memuru Şakir Hüsnü Dilsiz.

İtalya gazeteleri

Meşru ve tabiî emelden bahsediyor

Korsika halkı İtalya'ya kàrşı büyük tezahürler tertip ediyor

(Başı 1 inci sayfada)

lıyacağını çünkü faşist hükümetinin bu suretle kendi vaziyetini tasrih eylemek imkânını bulacağını yazmaktadır.

Gazetta del Popolo, şöyle yazıyor:

"Versay'da haklarından mahrum edilen ihanet görerek Akdeniz'e hapsedilen İtalya eğer başka kıtalarda yaşıyan ve bugüne kadar tezlil edici muamelelere uğrıyan milyonlarca evladını düşünmezse işte asıl o zaman garip bir vaziyet hâdis olur. İtalya hariçte yaşıyan evlatlârını düşünmek mecburiyetindedir.„

Londra, 3 a.a. — İyi haber alan mahfillerin teyit ettiğine göre, Fransanın Londra Büyük Elçisi B. Korben, cuma akşamı hariciye müsteşarı Kadogan ile görüşmüş ve bu görüşmede italyan mebusan meclisindeki fransız aleyhtarı tezahürler bahis mevzuu edilmiştir.

Haber verildiğine göre, İngiltere hükümeti Roma'daki büyük elçisi Lord Porte bir telgraf çekerek Kont Ciano'yu görmesini ve kendisinden izahat istemesini talep etmiştir. İngiltere hükümeti, bu izahat talebinde, son ingiliz - italyan anlaşmasına istinat edecektir. Filhakika bu anlaşmada, iki devletin garbî Akdeniz'de hiç bir değişiklik bahis mevzuu etmiyeceklerini âmir bir kayıt vardır.

Roma, 3 a.a. — Kont Ciano, bugün öğle üzeri İngiltere Büyük Elçisi Lord Port'u kabul etmiştir.

İngiliz teşebbüsü ve Fransa

Paris, 3 a.a. — Havas bildiriyor: İtalyan mebusan meclisindeki tezahürler hakkında İngilterenin Roma - da teşebbüs yapacağı haberleri, burada büyük memnuniyetle karşılanmıştır. Paris, ingiliz kabinesinin fransız hükümetinin noktai nazarına tamamiyle iştirâk ettiğine ve fransız hükümetinin Roma'daki hareketine kayıtsız ve şartsız müzaheret eylediğine dair teminat almıştır. Eğer Londra italyan hükümetinden bazı teminat almaz ise B. Çemberlayn ve Lord Halifaks'ın Roma seyahatlerinin yeniden müzakere mevkiine konması muhtemeldir. Filhakika İtalya'nın bu gibi taleplerde bulunması, İngiliz - İtalyan anlaşmasına muhaliftir.

Roma'daki teşebbüs etrafında

Londra, 3 a.a. — İngiliz matbuatı Fransa'nın İtalya hükümeti nezdindeki teşebbüsüne büyük bir ehemiyet vermektedir.

Times gazetesi, Fransa'nın Roma elçisi İtalyan hükümeti nezdinde protestoda bulunduğu saatte Fransa'nın Londra elçisi de keyfiyetten ingiliz hükümetini haberdar ettiğini ve bu protestonun çok şiddetli bir lisanla yapıldığından malûmat vermiş olduğunu yazıyor.

Daily Express gazetesi, İngiltere - nin Akdeniz işleriyle pek yakından alâkadar bulunduğunu ve binaenaleyh italyan mebusan meclisindeki tezahüre karşı göz yumamıyacağını kaydediyor.

News Chronicle gazetesi, İtalya Tunus tahrikâtına bir nihayet vermediği takdirde Çemberlayn'in kânunusanide Roma'ya gidemiyeceğini bile yazmaktadır.

Tunus'un Fransa'ya sarsılmaz bağlılığı

Tunus, 3 a.a. — Fransız genel valiliğinin bir tebliğine göre, büyük konseyin bütün âzası namına söz sölemiye ve bütün Tunus halkının hissiyatına terceman olmıya selâhiyettar bir heyet genel valiliğe giderek Tunus'un Fransa'ya sarsılmaz bağlılığını ve mutlak sadakatini bildirmiştir.

Korsika halkının Fransaya bağlılığı

Ajaccio, 3 a.a. — Ajaccio belediye reisi, Başvekil B. Daladiye'ye aşağıdaki telgrafı çekmiştir:

"Vatanseverliğini her türlü düşüncelerin fevkinde tutan Ajacco halkı, müttefik olarak, size, bazı söz tezahürlerine karşı takbihlerini bildirmeyi ve fransız olmadan evel Korsikalı olan Korsika'nın Austerlitz, Marne Verdun'da dalgalanmış bayraktan gayri bir bayrak tanımadıklarını teyit eylemeyi kendisine bir vazife telâkki etmektedir.

Halk, size, hiç bir uzlaşma ve hıyanet bilmiyen hissiyatını arzetmekle şeref duyar.„

Diğer taraftan öğrenildiğine göre, yarın bütün Korsika'da ve ezcümle Ajacco ve Bastia'da, İtalyanın emelleri karşısında halkın duyduğu nefreti ifade için büyük tezahürler yapılacaktır.

Roma, 3 a.a. — Havas bildiriyor: "İtalya'nın tabiî ve meşru emelleri„ parolası bütün italyan gazetelerinde hakim olmaktadır.

Messagero gazetesi, İtalya tarafından geçenlerde meriyete konulan ingiliz - italyan anlaşmasının esasını teşkil eyliyen Akdeniz statükosu hakkında şöyle yazıyor:

Bugünkü statükonun ilelebet muhafazasının hayat ve tarih zaruretlerine katiyen aykırı olduğunu söylemiye lüzum bile yoktur. Eğer hakikaten sulh tarsin edilmek isteniyorsa bu yolda şaşmaksızın ve aksamaksızın yürümek lâzımdır. Milletlerin meşru emellerini tatmin etmek suretiyle bütün Avrupa muvazenesini ortaya koymak şarttır.

Tribune gazetesi, Tunus meselesine tahsis ettiği bir yazıda diyor ki:

"Tunus'un askerî mahiyeti malûmdur ve burası, İtalya için bir tehdit teşkil eylemektedir.

Fransa Tunus italyanlarını tazyik ediyormuş

Roma, 3 a.a. — Tunus'daki italyanların "Giornale di Sicilia„ gazetesine tayyare ile gönderdikleri bir mektubu bütün gazeteler iktibas etmektedir.

Bu mektuba göre, bir asırdan beri yorulmak bilmez gayretleriyle Tunusu zenginleştirmiş olan İtalyanlar fransız makamatı tarafından tazyik ve zulüm görmektedir. Tunus'ta bulunan 120 bin italyan milliyetlerini kaybetmek istemediklerinden kendilerine ait olan hakkın verilmesini istiyorlar.

Bitaraflık kanunu tadil olunacak

Vaşington, 3 a.a. — Sulh komitesi bir beyanname neşrederek Amerika'daki bitaraflık kanununun mütecaviz ile tecavüze uğrıyan arasında fark gözetilecek bir tarzda tadilini ve silâh ve mühimmat ambargosunun ancak mütearrız hakkında tatbikini istemiştir.

Ayan âzasından Borah, bitaraflık kanununun reisicümhura haricî siyaset sahasında daha geniş salâhiyetler verecek şekilde tadili hususunda yapılan ısrarlar neticesinde Ruzvelt'in harp ilânından evel halkın reyine müracaat edilmesi hakkında Ludlov tarafından verilen layihayı daha pratik bir şekilde tadil edeceğini beyan etmiştir.

Kendi çocuğunu yemek istiyen baba

Paris'te çok enteresan bir vaka olmuş, 20 yaşında genç bir baba, kendi öz çocuğunu yemek istediğinden müşahade altına alınmıştır.

Vaka şudur:

Bir gün bir polis komiserliğine telâş içinde genç bir kadın girerek:

— Aman yetişin, çocuğumu öldürüyor yetişin!...

Diye bağırmağa ve tepinmeğe başlamış. Komiser kadını zor durdurmağa çalışarak şu izahatı alabilmiştir:

— Çocuğumu öldürüyor, ısırıyor, yetişin, kocam çocuğumu yiyor!

Polisler derhal kadının evine koşuşmuşlar, üç yaşında çocuğu diş yaraları arasında bırakan vicdansız ve vahşi babayı yakalıyark müşahade ve muayene edilmek üzere akıl hastanesine göndermişlerdir.

Zavallı çocuk baygın bir halde hastaneye kaldırılmıştır. Adamın birdenbire tecennün ettiği tahmin edilmektedir.

Yahudiler otomobil de kullanamıyacaklar!

Almanya'da gene Yahudiler aleyhinde kararnameler çıkarıldı

Yahudiler için Berlin'de hususî bir "Getto„ kuruluyor

Berlin, 3 a.a. — Berlin Polis Umum Müdürü, 6 kânunuevelde meriyet mevkiine girecek bir kararnameyi imzalamıştır.

Bu kararname mucibince, bazı umumî mahallerde, sokaklarda, umumî bahçelerde yaya veyahut araba ile gezmek ve bazı binalara girmek, alman tebaası yahudiler ile tabiiyetsiz yahudiler için daimî surette memnudur.

Yahudilere memnu olan yerler şunlardır:

Bütün tiyatrolar, sinemalar, konser salonları, müzeler, döyçlanhalle, spertpalast, Olimpiyat stadyomu, bütün spor yerleri, umumî ve hususî bütün banyo ve plaj yerleri, Vilhemstracse caddesi, ve harp ölüleri anıtının bulunduğu meydan da dahil olmak üzere Unter den Linden caddesine kadar Leipzigerstrasse caddesi.

Bir yahudi mıntakası kuruluyor

Yahudilere memnu mıntakalar dahilinde oturan yahudiler, buralarda gezebilmek için polisten hususî müsaade vesikası alacaklardır.

Yahudilere memnu olan caddeler bilâhare daha ziyade teşmil edilecek, Kurfurstendann Friedrichstrasse, Unter den Linden ve daha diğer mühim büyük caddeler de bu mıntaka içine girecektir. Berlin'in merkez ve şimalinde yahudilerin evelden beri fazla miktarda ve toplu oturdukları bir takım sokaklar yahudilere menedilmiyecek ve bunlar ekseriyeti itibariyle yahudiler tarafından meskûn mıntakalar halinde kalacaktır.

Yahudiler otomobil de kullanamıyacaklar

S.S. şefi ve alman polisi yüksek âmiri Himmler, bundan böyle yahudilerin otomobil kullanamıyacakları hakkında bir muvakkat emirname neşretmiştir.

Bu emirnamede ezcümle deniliyor ki:

Yahudi Grynspanın bütün alman milleti tarafından takbihle karşılanan alçak cinayeti, yahudilerin otomobil sahibi olmıya ve otomobil kullanmıya salih olmadıklarını ispat etmiştir. Bu emirnamede yapılabilecek tadilât hakkı mahfuz kalmak üzere, alman tebaasından olan ve Almanya'da oturan bütün yahudilerin otomobil kullanmalarına müsaade edilmiyecektir. Bunların otomobil kullanma ruhsatnameleri geri alınacaktır. Alman tebaasından olan ve Almanya'da oturan yahudilerin otomobil veyahut motosiklet sahibi olmaları da yasaktır.

Yahudiler verilen emirleri dinlemezlerse

Yahudileri muhtelif umumî mahallerde bulunmaktan meneden kararname mucibince ,aleyhinde hareket edenlerden azamî 150 mark nakdî ceza alınacak ve kendilerine altı haftaya kadar hapis cezası verilecektir.

Polis direktörünün beyanatına göre, yahudilere, yakında, sırf yahudi lokantalardan başka lokantalara gitmek de memnu olacaktır.

Yahudiler ekonomik hayattan çıkarılıyor

Berlin, 3 a.a. — Havas muhabiri bildiriyor:

Fena tesir yapması muhtemel getto kelimesi kullanılmamakla beraber, Almanya'da yahudiler aleyhine son alınan tedbirler, fiilen ve hukukan yahudilerin alman ekonomi hayatından tamamiyle tasfiye edilmelerini ve almanların gündelik hayatından mutlak surette ayrılmalarını hazırlamaktadır. Millî tesanüt bayram olan bugün, bütün Almanya'da, bütün yahudilere saat 12 den saat 19 a kadar sokağa çıkmak yasak edilmiştir. Alınan tedbirlerle, istikbalde, yahudilere tahsis olunmuş ve hudutlarından dışarı çıkarılması yasak edilmiş mahalleler teşkiline gidilecektir.

Nasyonal sosyalist zimamdarlar, bu politikanın harıçteki aksülamellerini, nutuklarında, takbih etmekle beraber bu politikadan vaz geçecek gibi gözükmektedirler.

Polonya'daki yahudilerin vaziyeti

Varşova, 3 a.a. — Polonya'daki yahudilerin vaziyetini tesbit edecek olan kanun lâyihası mebusan meclisi tarafından bu içtima devresinde kabul edilecektir.

Hükümet bloku reisi general Skwarczynski bugün mebusan meclisinde yaptığı beyanatta bu meselenin Polonya'daki yahudi adedinin azalması Polonya ekonomi ve kültürünün yahudi tesirlerinden kurtarılması ve bazı mesleklerde yahudi nisbetinin azaltılması suretiyle halledileceğini kaydetmiştir.

General, diğer taraftan hükümetin müşterek Polonya - Macaristan hududu tesisi hakkındaki metalibatına da azimle devam eyliyeceğini söylemiştir.

İngiliz - alman münasebetleri vahimleşiyor

Berlin, 3 a.a. — Paris'te bir yahudinin yaptığı bir suykast neticesinde Almanya tarafından yahudiler aleyhinde ittihaz edilen misilleme tedbirleri dolayısiyle ingiliz matbuatı tarafından Almanya aleyhinde yapılan hücûmlarla vehamet kesbeden İngiliz-Alman münasebetlerinden bahseden Deutsche Allgemeine Zeitung, ingiliz haricî siyasetinin münhasıran yahudi meselesini esas tutarak inkişaf etmesinin doğru olup olmadığını suale şayan görmektedir.

Filistin'de çarpışmalar gene sıklaşmıya başladı

Kudüs, 3 a.a. — Cenine civarında tayyarelerin de yardımı ile harekâtta bulunan ingiliz kuvetleri bir arap grupunu hezimete uğratmıştır. Araplar 30 ölü ve birçok esir bırakarak kaçmıştır.

İngiliz kuvetleri diğer bir grupu da muhasara ederek imha eylemişlerdir.

Hebron dağlarında diğer bir musademenin vuku bulduğu haber verilmektedir.

Yahudi meselesini halliçin konferans

Bükreş, 3 a.a. — Hariciye nezareti namına söz söylemiye salâhiyettar olan bir zat, merkezî ve cenubu şarkî Avrupa'da yahudi meselesinin halli için geniş bir diplomasi hareketi hazırlanmakta olduğunu beyan etmiştir.

Romanya, alâkadar memleketlerin bir araya gelerek yahudiler için Avrupa haricinde bir mıntaka arayıp bulmalarını teklif etmektedir.

İngiltere boyuna buğday satın alıyor

Londra, 3 a.a. — Resmen bildirildiğine göre, ingiliz tüccarları bu kere Amerika'dan 540 bin ton buğday satın almışlardır. Bu mikdar son zamanlarda yapılan dünya buğday mübayaatının en yükseklerinden biridir. İngiltere'nin daha geçenlerde Romanya'dan da çok mühim miktarda buğday satın almış olduğunu unutmamak lâzımdır.

Falih Rıfkı ATAY'ın

Bu sene basılan eserleri

1 – Zeytindağı

Yeni ilâvelerle ikinci ve katî tabı

2 – Tuna kıyıları

En eski zamanlarından bugüne kadar Yugoslavya tarihine bir bakış — Yugoslavya içinde bir seyahat.

3 – Denizaşırı

Türkçe seyahat edebiyatının başlıca eseri olan bu kitabın ikinci ve katî tabı neşrolunmuştur.

Hepsi Remzi kütüphanesinde bulunmaktadır

Büyük Vatan şairimiz NAMIK KEMAL Artık müsterih uyuyabilir

ÇOK SEVDİĞİ VATANI ŞİMDİ ÂŞIK OLDUĞU HÜRRİYETE KAVUŞMUŞTUR

Namık Kemal Tekirdağı'nda doğdu; 55 yaşında iken Sakız'da öldü; Bolayır'da metfundur.

Fakat, üç ismihas içindeki bu basit cümleye sığan kısa hayat o devrin kafasına dar gelen bin bir hâdise ile dolu geçmiştir. Bir hakikat olarak denebilir ki Namık Kemal türk milliyetçiliğinin ilk mürşidi ve ilk halâskârıdır.

Namık Kemal'i tahlil edenler, onun kimlerin tesiri altında kaldığını ve kimlere müessir olduğunu bulmak için uzun zaman beyhude gayret sarfetmişlerdir. Namık Kemal'in o gür ve kuvetli sesini istibdada karşı ilk defa olarak harekete getiren saik haksızlığa ve zulme karşı duyduğu gayz, hüriyet ve milliyet aşkıdır. Kendisinden sonra kimlere müessir olduğuna gelince tek ifadesi ile "bütün bir millete„ demek lâzımdır.

Yazan: **Kemal Zeki GENCOSMAN**

Süleyman Nazif, Namık Kemal hakkında yaptığı bir musahabede onu bu bakımdan şöyle tahlil ediyor:

"Kemal'in üslûbunda en ziyade hâkim zannettiğim türklerden Nefi, acemlerden Örfî, fransızlardan Viktor Hügo'dur. Namık Kemal'in bazı etvarı ve halâtı beyanı Viktor Hügo'ya benzer. Fakat meşrepçe aralarında çok fark vardır. Viktor Hügo pek büyük bir muhiti irfanda yetişti. Birinci Fransuva zamanından inkılâbı kebire kadar pek büyük dehâlar ve zekâlar fransızçayı işliye işliye öyle bir hali kemale îsal etmişlerdi ki bu lisan artık Viktor Hügo gibi cihangir bir şair ve edip yetiştirebilirdi. Ve nasıl ki yetiştirdi. Lisanın serveti sayesinde Viktor Hügo'nun fikirleri dimağından kalemine mülebbes ve müzeyyen olduğu halde intikal ederdi. Namık Kemal ise dilini pek fakir ve cılız bulmuştu. Doğan fikir ve hislerini ilbas için de ayrıca çalışır ve yorulurdu.

Viktor Hügo başka noktadan da Namık Kemal'den ayrılır. Bu fark bizim edibi âzamımızın lehinedir. Viktor Hügo haris ve garezkârdı. Namık Kemal ise hasbî çalışır ve idealist. Viktor Hügo'ya göre edebiyat kahir bir vasıta idi; Namık Kemal'in nazarında ise gaye ve yalnız gayedir. Viktor Hügo üçüncü Napolyon'un şahsına ilânı adâvet etmişti; Namık Kemal ise sultanların ne Abdülazizinden, ne Abdülhamidinden, ne müspet, ne menfi hiç bir şey beklemiyor ve istemiyordu. Hatâ ettim. İstediği bir şey vardı, tek bir şey: zulüm etmesinler. Gençliğinde çıkarttığı bir resmi oğluna - vicdanının tasviri olan şu kıta ile - ihda etmişti.

Ben bu sinnimde esir olmuş idim milletime
Fikri hürriyetü milliyet idi maksudum.
Umarım ki seni de siyretime varis eder.,
Güneşi suretime hâdim eden mâbudum.

İşte Namık Kemal!.. Bilûmum âmal ve harekâtının mihverini koca şair bu kıtanın ikinci mısraında tamamen göstermiş.„

Onun samimî dostluğunu ve takdirini kazanmış olanları saymak lâzım gelirse o zaman Recaizade Ekrem'le Abdülhak Hâmid'in isimlerini zikretmek icap eder. Bunu, kendisinin nefyedilmiş olduğu Midilli adasından büyük şaire yazdığı uzun bir mektubun şu satırlarında görüyoruz:

"Hâmit, ne dersin?.. Acaba Cenabıhak bu millete beni bir matbaacı edip de bir tarafımda Ekrem'i, bir tarafımda seni, önümde yeni yetişenleri görür, bir plân vermiye, bir bendin bazı yerlerini kemali azametle tashih etmiye muvaffak edecek mi?..

Heyhat!.. Of!.. Fena halde sıkıldım. Dur biraz ağlayım da mektubun cevabına andan sonra devam edeyim..„

Şu satırlar gene o mektuptan nakledilmiştir:

"... Ordularımızın inhizamı zamanından beri vücudum mezar, ruhum meyit haline girdi. Söylediğim lâkırdılar münkirine verilmiş cevaplar kadar zaruridir. O esnada söylediğim:

"Adama her feyiz vatandan gelir„ mısraı ne büyük hakikattir. O zamana kadar her neye çalışırsam şevkle çalışırdım. Şimdi vazife saikasiyle çalışıyorum. Kemalin elinden hemen düşmek derecesinde bulunan kalemi vatan yolunda şehit olmuş bir alemdarın başı ucuna dikilecek bayrak gibi hâki sefalete refedecek iki kardeşim var ki Ekrem'le sensin..„

"... Vatan büyük edebiyattan gördüğü faideyi askerlikten başka hiç bir şeyden görmedi. Şinasi ahrete gitti. Beni önünüzde görüyorsanız gayret edin, sizden kan istemiyorum. Çünkü pek kolay bezledeceğinizi bilirim. Birkaç damla mürekkep istiyorum.„

Namık Kemal, ne yaptı?

"Vatan, ,ve "hüriyet„ kelimelerini türk lûgatine devrin kahhar tazyikine rağmen sokan o olmuştur. O zamana kadar duyulmıyan, hissedilip ifade edilemiyen vatan aşkı onun velveleli lisanında dile gelmişti. Vatan yahut Silistre'yi temsil eden tiyatroda zindan ve ölüm unutulmuş, ortalık alkışa boğulmuştu.

Namık Kemal, vatanında ananenin, hurafelerin, hasis ihtiras ve menfaatlerin doğurduğu ve yaşattığı bir istibdat idaresine karşı ilk isyan eden, milletin idrâkini körleten perdeyi ilk yırtan, içindeki milliyet hissini ve vatan sevgisini ilk tutuşturan adamdır.

İstanbul'un kayıtsızlığı ve istibdadın baskısı Namık Kemal'in kalbinde kin ve gayz halinde birikmiş olduğu devirde o daha otuz yaşına basmamıştı. Duramadı:

Görüp ahkâmı asrı münharif sıdku selâmetten
Çekildim izzeti ikbal ile babı hükümetten

dedi ve hür bir hava içinde mücadele için Avrupa'ya çekildi. İstanbul'un müstebit atmosferi içindekiler saraya ve zalime sığınmak için fırsat kovalarken o şöyle bağırmıştı:

Usanmaz kendini insan bilenler halka hizmetten
Mürüvvetmend olan mazluma el çekmez ianetten
Muini zalimin dünyada erbabı denaettir
Köpektir zev kalan sayyadı bî insafa hizmetten

Fakat bu gür sesi, onu menfadan mahpese, zindandan zindana götürüyordu. Magosa'ya, hem de belki bir daha dönmemek üzere götürülürken bile vatan sevgisini unutmamıştı. Ve:

Felek her türlü esbabı cefasın toplasın gelsin
Dönersem kahpeyim millet yolunda bir azimetten

diyebilecek kadar da dâvasına bağlı ve imanlı bir vatanseverdi.

Hüriyete âşıktı. Tarihinde çok kara günler görmüş olan büyük bir milletin çocuğu olduğunu duyan, bağıran ve hüriyetsizlik içinde "hüriyet ,hüriyet„ diye hak istiyen odur. Bütün ömrünce o vefasız mâşukasını aradı. Kendisine:

— Bu sevdadan vaz geç. Yanarsın. Seni boğarlar, seni aç bırakırlar! diyenler oldu. Fakat bu nasihat onu büsbütün çıldırttı ve şunu söyletti:

Ne gam pür âteşi hevl olsa kavgayı hürriyet
Kaçar mı merd olan bir can için meydanı gayretten
Kemendi cangüzarı ejderi kahrolsa cellâdın
Müreccehtir yine bin kerre zenciri esaretten
Anılsın mesleğimde çektiğim cevrü meşakkatlar
Ki edna zevki âlâdır vezaretten, sadaretten
Vatan bir bîvefa nazendei tannaz'a dönmüşkim
Ayırmaz sâdikanı aşkını âlâmı gurbetten
Müberrayım rica ü hâvften, indimde âlidir
Vazifem menfaatten, hakkım agrazı hükûmetten

1293 de bahşedilen hüriyete o da aldandı. Fakat heyecana kapılmıştı:

Ne efsunkâr imişsin âh ey dîdarı hürriyet
Esiri aşkın olduk gerçi kurtulduk esaretten

dedi. Fakat az zaman sonra memleketin hüriyetin değil tekrar ve daha koyu bir istibdadın esaretine düşeceğini duymadan.. .

Onu çekemiyenler çoktu. İbret gazetesinde yazdığı ateşli yazılar da düşmanlarına yardım ediyordu. Zamanın müstebidine:

— Bunu sürmek lâzımdır, fikrini telkin ettiler ve Magosa'ya nefyine ferman aldılar. Memlekette hüriyet için çalışmış ve mücadele etmiş olanları saygı ve minnetle anarken, gelecek nesillere bu fermanı, bu ağız kapatan zulüm vesikasını nakletmek lâzım. Fermanın son kısmı aynen şöyledir:

"... *Tevkii refii hümayunum vasıl olucak malûm ola ki İbret gazetesinin muharriri Kemal Beyin bazı neşriyatı muzirreye ibtidarı cihetile tedip ve terbiyesi lâzım gelmiş olduğundan kendisinin lâcelüttedip Magosa kalesinde kalebend olmak üzere Kıbrıs'a tardu nefyi hususuna emrü iradei aliyem müteallik olmuş olmağın sen ki zaptiye müşiri müşarünileyhsin mumaileyhi memuru mahsusa terfikan kalebend olmak üzere hemen Kıbrıs ceziresine nefyü irsale sarfı rüiyet eyliyesin ve siz ki mutasarrıf, müşar naibi mumaileyhimasız vüsulünde merkumu kalebentlik cezası hakkında olan usule tatbikan kalebend olarak meksü ikamet ve mahalli ahara hareketine iraei ruhsat olunmayıp her halde firardan muhafazasına begayet itina ve dikkat ve biläferman itlakından mücanebet ve vusulünü Dersaadetime tahrir ve iş'ara mübaderet eyliyesiz*...„

Bu yüksek emirde (!) adları geçençen müşir paşa, mutasarrıf paşa ve naip fermanın hükmünü mümkün olan bütün şiddet ve hassasıyetle yerine getirdiler. Korkunç Magosa zındanında Namık Kemal'ı - kendi tâbiriyle - yılanlara ve çiyanlara gurbet arkadaşı yaptılar. Ve tam on sekiz ay inlettiler. Bu zulmün niçin reva görüldüğünü de öğrenmek ister misiniz?

Çünkü Namık Kemal Vatan yahut Silistre'sinde "düşman cephanesinin üstüne çıkar da ateşlerim„ sözüyle türke yakışan bir cümle sarfetmişti.

Büyük edibin, büyük vatanseverin ve en güzel vasfiyle büyük türk çocuğunun beşiğiyle mezarı birbirine pek yakındır. Fakat bu kısa toprak mesafesi içinde bir ebediyet yatıyor. Onun mezarının etrafında bugün belki tek yeşil yaprak ve işaret yoktur ve belki üzerinde:

Sen öldün cevrine ey dilşiken mahzun, ben mahzun
Felek gülsün, sevinsin, işte sen mahzun, ben mahzun
Ölürsem görmeden millette ümmid ettiğim feyzi
Yazılsın senki kabrimde vatan mahzun, ben mahzun

yazılı olan mezar taşı bile dik durmuyor. Fakat millette ümit ettiği feyzi göremiyen büyük vatanseverin ruhu ebediyen müsterih olabilir:

Çok sevdiği vatanı, âşık olduğu hüriyete kavuşmuştur.

ANDAÇ

Nöbetçi Eczaneler

Pazar	: Sebat ve Yenişehir Ecz.leri
Pazartesi	: İstanbul Eczanesi
Salı	- Merkez Eczanesi
Çarşamba	: Ankara Eczanesi
Perşembe	: Yeni ve Cebeci Eczaneleri
Cuma	: Halk ve Sakarya Eczaneleri
Cumartesi	: Ege ve Çankaya Eczaneleri

ACELE İMDAT

Bir yaralama, bir kaza, fevkalâde bir hastalık vukuunda acele imdat istemek için belediyeler hastanesine (2257) numara ile telefon edilir.

Lüzumlu Telefon Numaraları

Yangın ihbarı: (1521). — Telefon müracaat, şehir: (1023-1024). - Şehirlerarası: (2341-2342). — Elektrik ve Havagazı ârıza memurluğu: (1846). — Mesajeri Şehir anbarı: (3705). — Taksi telefon numaraları: Zincirlicami civarı: (2645-1050-1196). - Samanpazarı civarı: (2806-3259). - Yenişehir. Havuzbaşı Bizim taksi: (2323). - Havuzbaşı. Güven taksi: (3848). - Birlik taksi: (2333). - Çankırı caddesi. Ulus taksi: (1291). - İstanbul taksisi: (3997)

Otobüslerin ilk ve son seferleri

	Sabah İlk sefer	Akşam Son sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.00
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.20
Ulus M. dan Dikmen'e	6.30	20.00
Dikmen'den Ulus M. na	7.00	20.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.00	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	21.00
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.30
Ulus M dan Cebeci'ye	7.00	23.00
Cebeci'den Ulus M. na	7.00	23.00
Cebeci'den As. tabl.ra	7.00	—.—
As. tabl. dan Cebeci'ye	—.—	17.00
Yenişehir'den Ulus M. na	7.00	23.00
Ulus M. dan Yenişehir'e	7.10	23.00
S. pazarından Akköprü'ye	6.15	7.00
Akköprü'den S. pazarı'na	7.30	9.45
Bahçeli Evlerden M.na	7.45	—.—
Ulus M.dan Bahçeli Evlere.	—.—	20.00

§ U. Meydanı'yle İstasyon arasında her beş dakikada bir sefer olup tren zamanları seferler daha sıktır.

U. Meydanı'yle Yenişehir. Bakanlıklar, Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8 den 20 ye kadar vasatî her beş dakikada; saat 20 den 21 e kadar her on dakikada; saat 7 den 8 e ve 21 den 23 e kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir muntazam seferler vardır.

§ Akşamları Ulus Meydanı'ndan saat 23 deki son seferlerle bunların Ulus meydanı'na dönüşleri sinemaların dağılış saatlerine tâbidirler.

Posta Saatleri

Teahhütlü saat (18) e kadardır.
Posta saat (19) a kadar İstanbul cihetine mektup kabul eder.

Tren Saatleri

Haydarpaşa'ya	: Her sabah 8.20. Her akşam 19.15 ve 19.50 de (Pazartesi. Perşembe. Cumartesi Toros sürat.)
Samsun hattına	: Hergün 9.35 (Kayseri, Sıvas, Amasya bu hat üzerindedir.)
Diyarbakır hattı	: Hergün 9.35
Zonguldak hattı	: „ 15.00

Gündelik:

Hicri - 1357	Rumî - 1354
Şevval: 12	Sonteşrin: 21
S. D.	S. D.
Güneş: 7 07	Akşam: 16 41

Fransız ticaret heyeti Belgrad'da

Belgrat, 3 a.a. — Başvekil ve hariciye nazırı Stoyadinoviç, fransız ticaret heyetinin şefi ve Fransa ticaret nezaretinin beynelmilel itilaflar dairesi direktörü Alphand'ı kabul etmiştir.

Ticaret ve sanayi nazırı B. Kabaline, hali hazırda Belgrat'ta olan fransız ticaret heyeti şerefine bir ziyafet vermiştir. Bu ziyafette bir çok zevat hazır bulunmuştur.

Çekeslovakya Roma ve Berlin'le dost geçinecek

Prag, 3 aa.. — Çekoslovak Reisicümhuru Dr. Hacha, D.N.B. ajansının Prag muhabirine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

"— Çekoslovakya'nın haricî politikası, son haftalar zarfındaki veçhesinden ayrılmıyacak ve bunu sadık bir surette takip eyliyecektir. Vaziyetimizi müdrikiz. Komşularımızla ve bilhassa büyük Almanya ile mümkün olduğu kadar çabuk bir surette dostane münasebetler tesisi mecburiyetinde bulunuyoruz. Biz, açık ve dürüst bir politika takip edeceğiz. Çekoslovakya'nın İtalya ile olan münasebetleri çok iyi bir surette inkişaf etmektedir. Garp büyük devletleriyle de iyi münasebetler idame arzusundayız.„

Çekoslovakya'daki almanların lideri mebus Ernest Kundt Reisicümhur Hacha tarafından kabul edilmiştir.

At yarışları

Bugün sonbaharın büyük ikramiyeli koşuları var

Sonbahar at yarışlarının dokuzuncu haftası ile mevsimin büyük koşuları başlamaktadır. Geçen hafta üç dört atın koştuğu basit koşulara mukabil bu haftaki program, bir tanesi müstesna, çok enteresan koşuları ihtiva etmektedir. Bu koşuları kazanacak at sahiplerinin yüzleri güleceği gibi oldukça zor olan ikili ve müşterek bahisleri tutturabilecek seyirciler de hayli sevineceklerdir zannediyoruz.

Koşulara bermutad saat on dörtte başlanacaktır.

Birinci koşu: Üç ve dört yaşındaki yarımkan ingiliz at ve kısraklara mahsustur. İkramiyesi 275 lira mesafesi 1800 metredir.

Bu koşuda Sağanak, Alceylân ve Lüksbar isminde üç at koşacaktır. Yarımkan ingiliz at ve kısraklarına mahsus bilhassa handikap koşuları çok at topladığı ve çok güzel olduğu halde bu koşuya bu kadar az at iştirâk etmesinin yegâne sebebi Sağanağın koşmasıdır. Çünkü Sağanağın her zamanki gibi bu koşuyu da kolayca kazanacağı tahmin edildiğinden at sahipleri ikinci ve üçüncülük ikramiyeleri için atlarını hırpalamak istememektedirler.

Sağanak iki senedir yaptığı koşularda hiç geçilmeden takriben 3500 lira kadar ikramiye toplamıştır.

İkinci koşu: Dört ve daha yukarı yaştaki haliskan arap at ve kısraklara mahsus handikaptır. İkramiyesi 300 lira mesafesi 2200 metredir.

Bu handiakpta Bahtiyar 66, Efe 54 Duman 50, Can 47, Budak 44, Yıldız II 42, kilo siklet almışlardır. Geçen hafta üç bin metrelik koşuda Sarıkuşa geçilen Bahtiyar bugün o kadar kuvetli bir rakip ile karşılaşmıyor. Bununla beraber, aradaki büyük kilo farklarını göz önünde tutarak Bahtiyar'ın kolaylıkla koşuyu kazanabileceğini zannetmiyoruz. Duman'ın kilosu çok müsait olmakla beraber hastalığı dolayısiyle koşturulmıyacağı söylenmektedir. Bu vaziyette Bahtiyar için tehlikeli bir rakip olarak Efe'yi gösterebiliriz.

Üçüncü koşu; Yetiştiren koşusu: Dört ve daha yukarı yaştaki haliskan arap yalnız atlara mahsustur. İkramiyesi 1000 lira mesafesi 3000 metredir. Bu koşuya iştirâk edecek atlar ikinci koşudan evel bir heyet tarafından tetkik ve muayene edilir. Aynı heyet koşuyu müteakip birinci, ikinci, üçüncü gelen atları, ikinci bir muayeneye tâbi tutar ve aralarından damızlığa en müsait olanı yüksek yarış ve ıslah encümeni tarafından 1700 liraya satın alınır. At sahibi bu fiatı reddetmek veya atını satmamak hakkını haiz değildir.

Müsavi siklet ile koşulacak olan bu koşuda sekiz at yazılıdır: Alderviş, Gürle, Yıldız, Uçar, Derviş II Tayyar Benliboz, Ceylân. Eğer bu atların her biri bu koşuya kadar arızasız bir halde hazırlanmış olsalardı hiç şüphesiz koşunun en büyük favorisi Alderviş, ikinrisi de Uçar olurdu. Fakat Alderviş ayağında bir yara dolayısiyle on beş gün istirahatten sonra ancak bu hafta çalışmıya başlıyabildi. Uçar ise öksürük yüzünden geçen hafta kosturulmadı. Bu sebepler bu iki kuvetli atın bugünkü rakipleri için her zamanki gibi büyük bir tehlike olmalarına mani olmaktadır. Fakat hiç bir zaman koşuyu kaybedecekleri iddia edilemez. Perşembe sabahı yapılan son galoplarda Ünlü rakiplerinden iyi derece elde etmiştir. Yıldız ve Uçar - ın dereceleri diğerlerinden daha iyidir. Fakat bu galoplar tam kuvetle ve koşu mesafesi üzerinde yapılmadığı için netice hakkında katî bir tahmine imkân vermemektedir. Yalnız Ünlü'yü rakiplerinden bir az şanslı görüyoruz. Uçar, Alderviş ve Yıldız sırasiyle Ünlü için tehlikeli olabilecek atlardır

Dördüncü koşu: Dumlupınar koşusu: İki yaşındaki yerli haliskan ingiliz taylara mahsustur. İkramiyesi 1500 lira mesafesi 1400 metredir.

Bu koşuda koşacak taylar şunlardır: Karanfil, Seigneur, Yılmazkaya, Yatağan, Sifkap, Ece.

Bu tayların altıncı hafta yarışlarında yapmış oldukları 1200 metrelik koşuyu rakiplerinden fazla kilo taşımasına rağmen Karanfil kazanmıştı. Eğer at yarışlarında riyazî bir tahmin yürütmek imkânı olsa idi, bugün müsavi kilo ile koşulacak olan bu koşuyu Karanfil'in kazanacağına katiyen hükmetmek lâzım gelirdi. Halbuki at yarışları çok zaman beklenilmiyen neticeler veren bir spordur. Memleketimizde yetiştiklerini söylerken iftiharla göğsümüzü kabartacak kadar güzel olan bu taylar her gün biraz daha tekâmüle doğru gitmektedirler. Koşuya yazılı altı tayın her birinin koşu kazanmış olması biribirlerine ne kadar yakın kuvette olduklarını gösterir. Yukarda da yazdığımız gibi son kazandığı koşu nazarı itibara alınırsa Karanfil'i bu koşunun favorisi telâkki etmek icap eder. Fakat son tecrübelerinde bilhassa Ece ve Yılmazkaya'nın elde etmiş oldukları dereceler Karanfil'in galibiyetini şüpheye düşürecek kadar kuvetlidir. Her halde bu üç tayın koşuyu biribirlerine çok yakın bitireceklerini zannediyoruz.

Beşinci koşu: Sonbahar büyük handikapı: Üç ve daha yukarı yaştaki yerli haliskan ingiliz at ve kısraklara mahsustur. İkramiyesi 2000 lira mesafesi 2800 metredir.

Bu handikapın kayıd muamelesi ilkbahar yarışlarının bidayetinde yapılmış ve atların taşıyacakları kilolar o zaman tesbit edilmişti. Yalnız o tarihten bugüne kadar programda tasrih edilmiş olan beş koşudan herhangi birini kazanmış olan atlara bu koşular için tesbit edilmiş olan kilolar ilâve edilmiştir..

Aşağıda bu koşuya yazılı atların isimlerini ve ilk tesbit edilen kiloları ile bugünkü kilolarını sırasiyle yazıyoruz:

Romans	67 — 75
Tomru	61 — 69 1/2
Baylan	58 — 58
Girgin	55 — 55
Taşpınar	53 — 53
Şıpka	51 — 51
Özdemir	50 — 52
Dafya	49 — 49
Ateş	48 — 48
Florya	47 — 47
Esin	42 — 42

Bugünkü köşuda Romans, Tomru, Dafya ve Florya'nın koşmıyacağını öğrendik. Diğer atlar arasında bu mesafenin kuvetli bir atı olarak tanınmış olan Girgin başta gelmektedir. Yalnız bu at ayağı acıdığından dolayı uzun zaman koşturulmadı. Geçen hafta yaptığı koşuda sonuncu kalışı da anormal bir neticedir. Esasen üzerindeki jokey bu atı sevkedebilecek kudrette değildi. Viraj üzerinde dışarı kaçmak istiyen Girgin'i yola sokmak için çok uğraştı. Atını esrarengiz bir şekilde çalıştıran sahibi Bay Salih Temel son idmanını da ortalık ağarmadan yaparak rakiplerinden gizledi. Bu vaziyette Girgin'in koşuda ne yapacağını kestirmek kabil değildir.

Okurlarımıza her ihtimale karşı Girgin'i müşterek bahiste ihmal etmemelerini tavsiye edeceğiz. Fakat bu tavsiyemiz yalnız Girgin'in eski koşularına ve bu mesafenin atı olarak tanınmış olmasına istinad etmektedir. Yoksa koşuya yazılı atların bu mevsim zarfında yaptıkları koşular ve idman vaziyetleri nazarı itibara alınırsa Özdemir'in rakiplerinden daha şanslı olduğu gözükür.

Girgin mi? Özdemir mi? Yoksa başka bir at mı bunu bize koşu gösterecektir.

Bu hafta programa iki tane ikili bahis konmuştur. Bunlar ikinci ve beşinci koşulardadır. Çifte bahis de bir tanedir, üçüncü ve dördüncü koşular arasındadır.

KÜÇÜK DIŞ HABERLER

× **Atina** — Şiddetli yağmurlar neticesinde Korent boğazında bazı mühim hasarlar olmuş ve vapurların geçişi muvakkaten tatil edilmiştir

× **Brüksel** — Başvekil Spaak, kıral tarafından kabul edilerek siyasî vaziyet hakkında izahat vermiştir.

× **Nevyork** — Kito'dan bildirildiğine göre Ekuatör millî meclisi riyasetine Aurelio Mosguera Marvaez intihap edilmiştir.

× **Belgrad** — Bütün akşam gazeteleri sabah refikleri gibi ilk sayfalarını dün millî birliğin 20 inci yıldönümü münasebetiyle yapılan merasim ve tezahürata tahsis etmektedirler.

× **Florans** — Mlle. Plar Primo de Rivera ile ispanyol akademisi reisi ve millî ispanyol heyetinin âzası, faşist müesseseleri ve şehrin âbidelerini ziyaret ettikten sonra Cenevre'ye harekt etmişler ve istasyonda halkın sempati tezahüratı ile uğurlanmışlardır

× **Roma** — Limanlar amelesine de noel yortuları münasebetiyle ikramiye ve haftalık ücret verilecektir. Bu suretle 53 haftalık ücret prensipi yeniden genişlemiş oluyor.

× **Kopenhag** — Danimarka ordusunun birçok yüksek zabitlerinin dahil bulunduğu çok mühim bir casusluk daha meydana çıkarılmıştır Zriksdag'ın önümüzdeki celsesinde heyecan uyandıracak ifşaatta bulunulması beklenilmektedir.

İngiliz Kıral ve Kıraliçesinin Kanada'ya yapacakları seyahat

Biliyorsunuz ki İngiltere kıralı altıncı Jorj, önümüzdeki sene zarfında Kanada'yı ziyaret edecektir. Bu hâdise çok ehemiyetli ve çok mâna - lı telâkki edilmektedir. Çünkü Kanada İngiltere'ye tamamen geçtiğindenberi hiç bir ingiliz kıralı buraya ayak basmış değildir. Vakıa prensler ve veliahtlar herzaman giderler, fakat taclı bir kıralın Kanad'yı ziyaret ettiği tam iki yüz senedenberi görülmüş değildir.

İşte bundan dolayıdır ki, ingiliz imparatorlarının Kanada'yı ziyareti çok tantanalı olacaktır. Kanada'da, kıralın Kanada'yı ziyarete karar verdiği andan itibaren son derece parlak karşılama hazırlıkları yapılmaktadır. Fakat işin asıl garip tarafı, ingiliz imparatorları Kanada'ya ayak basar basmaz kendilerine iki Çığın geyiği ile iki siyah Kunduz takdim edilecektir.

Bu anane tâ İkinci Şarl zamanından kalmıştır. İşte, ingiliz imparatorunu, iki Çığınla, iki siyah kunduz 1670 senesindenberi bekleyip durmaktadır.

Kan verme kıralı

Amerika'da Spike Hovard adında son derece güçlü ve kuvetli bir adam vardır. Bu kadar güçlü bir adamı belki pehlivan veya boksör zannedersiniz. Halbuki hiç de öyle değil. Filadelfiya'da bu adama "kan verme kıralı" derler.

Hakikaten Hovard bundan birkaç gün evel tam yüz seksen altıncı adama kan vermiştir. Şimdiye kadar başkalarına boşalttığı kan 109 litreyi bulmaktadır. Hovard'ın şimdiye kadar verdiği kan 83 adamın deveran cihazını beslemiye kâfidir.

Hovard altmış yaşını geçtiği halde bugün pek dinç bir haldedir. O kadar ki, eğer bir fuarda kendisini teşhir etse, birçoklarını hayran bırakabilir. Bu iri yarı adam, önüne gelene kan verir. Hem de her seferinde yarım litreden aşağı olmamak şartiyle...

Öyle olduğu halde gelen bir adama kanının yarım litresini boşalttıktan sonra bir saate kalmaz ki bu dev cüsseli adamı spor kulüplerinde jimnastik yaparken görürsünüz. Bu adam o kadar kuvetlidir ki, göğsüne taktırdığı zincirleri bir nefes alışta çatur çutur koparmaktadır.

Ankara Borsası

3 İlkkânun 1938 fiyatları

ÇEKLER

	Acılık F.	Kapanış F.
Londra	5.87	5.87
Nevyork	125.5125	125.5125
Paris	3.3025	3.3025
Milano	6.6025	6.6025
Cenevre	28.4925	28.4925
Amsterdam	68.2450	68.2450
Berlin	50.3225	50.3225
Brüksel	21.1350	21.1350
Atina	1.07	1.07
Sofya	1.5450	1.5450
Prag	4.30	4.30
Madrit	5.87	5.87
Varşova	23.6025	23.6025
Budapeşte	24.8525	24.8525
Bükreş	0.9025	0.9025
Belgrat	2.8075	2.8075
Yokohama	34.27	34.27
Stokholm	30.2425	30.2425
Moskova	23.67	23.67

ESHAM VE TAHVİLAT

1933 ikramiyeli Ergani	19.25	19.25
Sivas - Erzurum hattı İs. I	20.25	20.25

Elbise ve saire alınacak

Bolu Orman Okulu Direktörlüğünden :

1 — Okul talebesi için aşağıda cinsi, miktarı, muhammen bedeli, ve ilk teminatları yazılı elbise ve saire kapalı zarf usuliyle alınacaktır.

2 — Bu işe ait ihale 19. 12. 938 pazartesi günü saat 14 te okul direktörlüğünde toplanacak komisyonda yapılacaktır.

3 — İlk teminat (409) liradır.

4 — Bu işe girecekler muhakkak surette ticaret odasından vesika ibraz etmeğe mecburdurlar.

5 — İlk teminatlar Bolu orman mesul muhasipliğinin Ziraat bankasındaki hesabına 17. 12. 938 akşamına kadar yatırılmış bulunacaktır.

6 — Nümuneleri ve şartnamesini görmek istiyenler her gün okul direktörlüğüne müracaat edebilirler.

7 — Teklif mektupları komisyon riyasetine tam saat 13 kadar verilmiş bulunacaktır. (4959) 4932

Mikadarı		Cinsi	Muhammen F. Lira	kuruş	Teminatı Lira	Tutarı Lira	K.
100	Takım	Haricî elbise	27	75		2775	
100	„	Dahilî elbise	18	85		1885	
50	Adet	Pelerin	12	75		637	50
50	„	Haricî kasket	1	40		70	
100	„	Dahilî kasket		85	409	85	
						5452	50

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 262
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

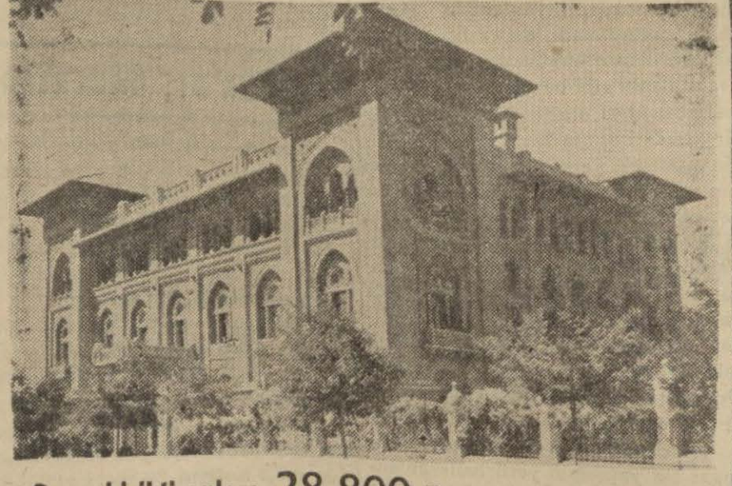

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında Kumbaralı ve ihbarsız Tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	„	500	„	2.000	„
4	„	250	„	1.000	„
40	„	100	„	4.000	„
100	„	50	„	5.000	„
120	„	40	„	4.800	„
160	„	20	„	3.200	„

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Mahkemeler

Ankara Üçüncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Terekesine vaziyet edilmiş olan Ölü Ali İnci'nin terekesinde Başkır mahallesi Ünler sokak 117 numaralı ev.

1 — İşbu ev takriben 100 metre kadar üzerine zemin ve birinci kat olmak üzere iki kat olarak inşa edilmiş haricî divarları kerpiç dahili bölme duvarlarda birinci kat Hımış duvarları kerpiçle doldurulmuş hımış olarak yapılmıştır. Divarlar çamur üzerine kıtık sıvalı ve doğrama aksamı yağlı boyalıdır. Zemin kat koridor ile birinci katta elektrik tesisatı ikinci katta su tesisatı vardır. Zemin kat yol seviyesinden mürtefi bulunduğundan haricî kapıya dört beş basamak merdivenle çıkılmakta ve sokak kapısından girildiğinde zemini beton ve üzeri açık bir antre ve bu antre yanında bir hela ile takriben bir buçuk metre murabbalı bir kömürlük mevcuttur. Bu antreden bina dahiline girildikte zemini beton tavanı ahşap bir oda ile toprak zemini ve tavansız bir ahır bulunmaktadır. Bu sofadan üst kata çıkan merdiven altı odunluk olarak ayrılmıştır. Birinci kata merdivenle çıkıldıkta ahşap döşemeli ve tavanlı bir sofa ve bu sofa üzerinde keza ahşap döşemeli ve tavanlı cadde üzerine iki oda arka cephe üzerinde beton döşemeli ufak bir antre üzerinde hela zemini beton tavanı saç kaplama bir mutbah ve mutbahtan geçilmek üzere ayrıca zemini kiremit ve tavansız bir kileri vardır. Binanın kıymeti 3000 liradır.

2 — Satış peşin para ile olmak üzere 5. 1. 939 tarihine müsadif perşembe günü saat ondan 16 ya kadar Adliye sarayı üçüncü katında sulh hukuk mahkemesi salonunda icra olunacaktır.

3 — Talipler takdir olunan yukarıda yazılı muhammen kıymetin % 7,5 nisbetinde para veya millî bir bankanın teminat mektubu ile kanunen teminat olarak kabul olunan hazine tahvilleri pey akçesi olarak bulundurulması ve talep vukuunda tevdii şarttır.

4 — Satış günü artırma bedeli takdir olunan muhammen kıymetin % 75 şini bulduğu takdirde üç defa nida edildikten sonra mezkûr günün 16 ncı saatinde ihale olunacaktır.

5 — İşbu tarihteki artırmada teklif edilen muhammen kıymetin % 75 şini bulmadığı takdirde 21. 1. 939 tarihine müsadif cumartesi günü saat ondan 12 ye kadar yapılacak ikinci artırmada en çok artırana ihale olunacaktır.

6 — Birinci ve ikinci artırmalarda ihale bedeli ihaleyi müteakip verilmediği takdirde üzerine ihale edilenin talebi üzerine ihale tarihinden itibaren kendisine bedeli ihaleyi teslimi vezne eylemesi için bir hafta kadar mühlet verilecektir. Bu müddet zarfında ihale bedeli yatırılmadığı takdirde ihale bozulacak ve tarihten evel en yüksek teklifte bulunan talibine teklif veçhile razi olup olmadığı tebliğ olunduktan sonra teklif veçhile almağa razi ise ihale farkı birinci talipten tahsil edilmek üzere bu talibe ihale edilecektir. Teklif veçhile almağa razi olmazsa gayri menkul yeniden onbeş günlük üçüncü artırmaya çıkarılacaktır.

7 — Her üç artırmada gayri menkul talibine ihale edildikten sonra tapu harciyle belediye resmi müşteriye vergi ve sair borçlar da mal sahibine aittir.

8 — Borçlu ve alacaklılarla diğer alâkadarlıların gayri menkul üzerindeki hakları ve hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddiaları evrakı müsbiteleriyle ilân tarihinden itibaren nihayet yirmi gün zarfında dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilliyle sabit olmadıkça satış bedelinin hissedarlara taksim edileceği.

9 — Artırmıya iştirâk edecekler 5. 1. 939 tarihinden önce 938/11 numaralı dosyanın herkese açık bulundurularak şartnameyi okuyabilecekleri ilân olunur. 8924

Demiryolları

Elbise ve palto yaptırılacak

Devlet Demiryolları İkinci İşletme Müdürlüğünden :

Kumaşı idare tarafından verilmek üzere personelimize yaptırılacak ve muhammen bedeli 23850 lira olan kışlık tahminen 1800 takım elbise ile 900 adet paltonun harç ve imaliyesi işi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

12. 12. 938 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 15 de Ankara istasyonunda ikinci işletme binasında toplanan komisyonda ihalesi yapılacağından isteklilerin kanunun tayin ettiği vesikalariyle 1788.75 liralık muvakkat teminat makbuz veya banka mektuplarını ihtiva edecek tekliflerini muayyen saatten bir saat eveline kadar komisyon reisliğine vermiş olmaları lâzımdır.

Şartname ve mukavele projeleri İkinci işletme ve Sirkeci'deki 9. uncu işletme kalemlerinden parasız verilir. (4839) 8686

Yolcu binası inşası ve muhtelif tesisat

Devlet Demiryolları 8. inci İşletme Müdürlüğünden :

Komisyonumuzda mevcut proje ve fennî şartnamelerine göre ve "15540' lira 98 kuruş muhammen bedel ve vahidi fiyat esası üzerinden Ödemiş'te yaptırılacak yolcu binasiyle binaya ait elektrik, su ve lâğam tesisat işi 8 - xıı - 938 tarihine müsadif çarşamba günü saat 16 da Alsancakta 8. ci işletme binasında toplanacak komisyon tarafından kapalı zarf usuliyle ihale edilecektir.

Bu işe girmek istiyenlerin "1165.57„ lira muvakakt teminat vermeleri ve kanunun 4 üncü maddesi mucibince işe girmiye manii kanunî halleri bulunmadığına ve kanunî ikametgâhı gösterir beyannameleri ve eğer istekli bir şirket ise şirketin sicille kayıtlı ve halen faaliyette bulunduğuna dair alakadar makamdan alınacak bir vesika, şirket sirküleri ve şirket namına hareket edenin noterlikten musaddak şirketin vekâletnamesi ve teklif mektupları aynı gün saat 15 e kadar komisyon reisliğine vermeleri veya posta ile teahhüdlü olarak göndermeleri lâzımdır. Postada vuku bulacak taahhürattan mesuliyet kabul edilmez. Bu iş için ehliyet vesikasına lüzum yoktur. İnşa edilecek binaya ait kroki ve şartnameler beşer lira mukabilinde Ankarada ikinci işletme, Haydarpaşada birinci işletme ve İzmirde sekizinci işletme veznelerinde satılmaktadır. (4138-4856) 8747

Balâst münakasası

Devlet Demir Yolları Satın Alma Komisyonundan :

İşletmemizin Haydarpaşa Ankara hattı üzerinde KLM. 335-438 arasındaki ocaklardan 10.000 M3. balastın ihzarı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır. Eksiltmesi 16-12-938 tarihine rastlayan cuma günü saat on birde Haydarpaşa'da gar binası dahilinde birinci işletme eksîltme komisyonunca yapılacaktır.

2490 sayılı kanunun tayin ettiği evsafı haiz isteklilerin balast şartnamesinde yazılı ve beher metre mikâbı 150 kuruş muhammen bedele göre muvakkat teminatı ile teklif mektuplarını eksiltme günü saat 10 na kadar komisyon reisliğine teslim etmeleri lâzımdır.

Mukavele projesi ile şartname yol baş müfettişliğinden parasız olarak verilir. (8623-4948) 8863

Kazalar

Kapalı zarf usuliyle eksiltme ilânı

Nazimiye Malmüdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: "Nazimiye kazası hükümet konağı inşaatıdır."

Bu işin keşif bedeli "31476" lira "63" kuruştur.

2 — Bu işe ait şartname ve evrak aşağıdadır:

A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
D — Hususî şartname,
E — Keşif cetveli, silsilei fiat cetveli, metraj cetveli, proje.
F — Yapı işleri genel şartnamesi, istiyenler bu şartnameyi ve evrakı (2) lira mukabilinde Tunceli nafıa müdürlüğünden satın alabilirler.

3 — Eksiltme 2. Kânun evel 938 salı günü saat 15 de Nazimiye hükümet binasında yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (2365) lira (75) kuruş muvakkat teminat vermesi ve aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.

A — İhaleden en az sekiz gün evvel vilâyete müracaat ederek bu işe girilmesi için ehliyet vesikası alınacaktır.

B — Bir taahhütte en az (20.000) liralık bina inşaatı yapmış olduğuna dair vesika.

6 — Teklif mektupları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar Nazimiye mal müdürlüğü dairesinden eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (8593) 8948

KÜÇÜK İLÂNLAR

Kiralık :

Kiralık — Kalorifer ve fennî konforlu 4 ve 5 odalı ucuz daireler. Demirtepe Emek apartmanına müracaat. 8510

Kiralık apartıman — Yenişehir Atatürk bulvarında Tuna apartımanında kalorifer ve konforlu vebolitten geçmiş sıcak sulu daireler. Resmî dairelere elverişlidir. 8620

Kiralık — Kalorifer ve sıcak sulu daireler 5 oda 1 salon Yenişehir, Kocatepe İsmet İnönü caddesi sonunda Tel. 2451 8757

Kiralık güzel odalar — Bayanlar, baylar ve küçük aileler için. Havuzbaşı yanında çok güzel manzaralı ve güneşli müstakil odalar. Müsait kira ile Selânik cad. No. 16 8787

Kiralık — Bir karı koca veya bayanlar için 3 oda, müşterek mutbak, elektrik, havagazı, bahçeli. Yenişehir İnkılâp sokak No. 9 saat 9 - 12. 8788

Kiralık — Yenişehir Adakale cad. No. 5 de beşer odalı 2 daire kiralıktır. İsmet İnönü caddesinde 70 numaraya müracaat. Tl: 3677 8799

5 odalı daire — Bahçeli yeni muşambalı ve tekmil konforlu. Yenişehir Kâzım Özalp cad. Onovluk sokak 8. B. Tümer 2612 sabahları ve 2 - 5 arası gezilir. 8818

Kiralık — Meşrutiyet ve Selânik caddelerinin birleştiği köşede Ergene apartımanında beş odalı daire. Daimî sıcak su. Kapıcıya veya Tel. 3114 e 8846

Kiralık — Yenişehir Yüksel cadde - si No. 7 evin üst katı. 5 oda ve bütün konforlu ehven fiatla kiralıktır. Alt kattakilere müracaat. Tl: 3715 8866

Kiralık — Yenişehir Selânik cad - desi 1, 2 numaralı Kugu apartmanında kiralık daire aynı apartmanda 7 numaraya müracaat. 8871

Kiralık Apartman — Yenişehir nafıa Bakanlığı karşısında ve otobüs durak yerinde olup inşaatı on günde hitam bulacak olan dokuz daireli, bilûmum konforu muhtevi ve kaloriferli parke döşemeli apartman toptan veya daire daire kiralıktır. İçindeki bekçiye müracaat. 8884

Kiralık daire — 3 oda, 1 hol. Yenişehir Ersoy apartıman. Telefon 3654 - 3710. 8897

Devren kiralık — Yenişehir, Atatürk bulvarı, Kızılay bahçesine bitişik Sönmez apartımanı. 7 No. daire devren kiralıktır. İçindekilere müracaat. Telefon: 3143 8899

Kaloriferli müstakil zemin katı — Denizbank - Toprak Ofis yakınında. İki büyük oda, hol, mutbah, hava gazı, elektrik var. Su parası dahil aylığı, 28 lira Çankaya caddesi 67 No. alt kata müracaat. 8905

Kiralık — Möbleli kaloriferli sıcak sulu, yeni bir evde kiralık oda. Posta kutusu 466 8907

Kiralık — Yenişehir Ataç sokak 18 No. lu apartımanda her türlü konforu havi geniş 4 er odalı ve holü havi 3 daire. Tl: 3520. 8908

Kiralık oda — Bir bay veya bayan için mobilyasız banyo, soba ve elektrikli bir oda. Y. Şehir Sıhiye Vekâleti karşısı Çağatay sokak yukarı uç apartımanı No. 1 aylığı 20 lira. 8909

Kiralık oda — Mobilyasız güzel bir oda kiraya verilecektir. İtfaiye meydanı İhsan bey apartımanı ikinci kat 5 numaraya müracaat. 8926

Kiralık hane — İsmetpaşa mahallesi polis noktası altında Tinli sokakta 3 oda, mutbak ve banyo. No: 22 ye müracaat. 8938

Kiralık oda — Yenişehir Demirköprü yanı Özveren Ulus sokak 1 No. ap. Alt katta. Sırpça, macarca bilen aile yanında, 8937

Kiralık oda — Yenişehir'de asfalta 1 dakika kalorifer ve daimî sıcak sulu ve bütün konforu havi. Tl. 2255 Hayri Yelman 8939

Bir bayan için kiralık 1 oda — Yenişehir Bakanlıklar karşısı Akay sokak No. 13 de tenha bir aile nezdinde mobilyalı mobilyasız tekmil konforlu. 8941

Kiralık — 4 ve 5 odalı daireler. Yenişehir'de Çankaya caddesinde Bakanlıklar otobüs durağında 35 No. kira şartları müsaittir. 8951

Satılık :

Satılık — Yenişehir'de jandarma mektebi civarında istasyon arkalarında ve Ankara'nın her tarafında inşaata elverişli arsalar, tel: 2406 Neşet Şeren. 8176

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan:
Bir defa için 30 Kuruş
İki defa için 50 Kuruş
Üç defa için 70 Kuruş
Dört defa için 80 Kuruş
Devamlı küçük ilânlardan her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ on defa neşredilecek bir ilân için, 140 kuruş alınacaktır. Bir kolaylık olmak üzere her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna, 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.
Dört satırdan fazla her satır için beher seferine ayrıca on kuruş alınır.

Satılık — Ankara'nın her tarafın irat getirir beton, ahşap ev ve apartmanlar ve bahçeli evler yapı kooperatifi hisseleri. Tel: 2406 Neşet Şeren 8177

Satılık — Ankara'nın her tarafın apartıman ev arsa almak ve atmak tiyenlere tavassut. Tel: 2406 Neşet Şeren. 8178

Satılık Arsa — Çankaya caddesinin yeni yapılacak B. M. M. ne gidecek 50 metroluk caddenin karşısında köşe başı. Tel: 2884 82

Satılık ev eşyası — Azimet dolayısiyle yemek odası ve yazıhane acele satılıktır. Bakanlıklar karşısında Ersin Ap. daire 8 Tl: 3195 880

Satılık — Az kullanılmış şık bir çuk arabası satılıktır. Adres: Yenişehir son durak Meşrutiyet caddesi No: 88

Satılık Oda Takımları — Yepyeni ve mükemmel bir yatak odası ve bir yemek odası takımı satılıktır. Görmek ve görüşmek istiyenler Havuzbaşı'nda Kâzım Özalp caddesinde Türk Dil Kurumunda Kemal Özerk'e müracaat edebilirler. (Telefon: 1975) 88

Satılık otomobil — Çok temiz ve gayet ekonomik kapalı "Reno" otomobili satılıktır. Tel. 1682 Refik.

Satılık arsa — Keçiören asfalt yolu üzerinde 800 metre murabbalık bir arsa satılıktır. Telefon 2208 8915

Satılık bağ — Dikmen'de asfalt cadde üzerinde 144 metrelik cephesi olan 11704 metre murabbaı sahasında Kavaklı bağ satılıktır. Yenişehir Ata sokak 10 numarada bursalı Emine Tomas'a müracaat. 8936

Satılık piyano — Alman marka güzel bir piyano satılıktır İsmetpaşa asfaltı Ölçerler sokak No. 5 de Baş Mustafa'ya müracaat. Telefon: 1162 8927

İş arıyanlar :

Fransızca ders — İlerletmek ve yeniden öğrenmek istiyenlere iyi ve çuk asrî usul, müsait şeraitle tecrübe bir bayan evlerde ders veriyor. Bakanlıklar postahanesi Postrestant Bayan BEYMON. 8791

İş arıyor — Tecrübeli bir mühendis (su, yol, demiryol, köprü inşaatı Mühendis Wolf. Ankara Yenişehir mühendisler birliği oteli. 880

Dans meraklılarına — 20 günde mükemmel dans öğrenmek istiyorsanız Ulus'ta B. G. rumuzuna mektupla müracaat ediniz. Dans evlerde verilir. 8838

Fransızca dersi — Fransa'da 20 sene kalmış bir türk genci fransızca ders veriyor. Figani Demokan. Posta kutusu 77 8906

İş verenler :

Mürebbiye aranıyor. — Altı yaşında bir kız çocuğuna fransızca öğretecek ve bakacak orta yaşlı bir mürebbiye aranıyor. Telefon: 3124 87

İngilizce muallimi aranıyor — Oniki yaşında çocuk için. İngiliz tercih olunur. Mazhar Göknil. Ziraat Bankasına müracaat. 8836

Usta aranıyor — Tesviye, resim ve oksijen kaynak işlerinden anlar bir ustabaşıya ihtiyaç vardır. Dolgun yevmiye verilir. Bankalar cad. Çiçin yurt sokak nikelâj atölyesine müracaat. 8916

Ehliyet sahibi bir makiniste ihtiyaç vardır. Taliplerin Sinemalara müracaatı.

Zayi — Üç sınıflı Ankara Darülmualliminden almış olduğum şehadetnamemi zayi eyledim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. Ankara Hacı Halil mahallesinde yüzbaşı sokağında 10 No. lu evde Hüseyin Tutbul 8925

RESMÎ İLÂNLAR

Ankara Levazım Amirliği

Un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Sürbehan ihtiyacı için 175000 kilo un eksiltmeye konulmuştur.

2 — Tahmin bedeli 28875 lira olup muvakkat teminatı 2165 lira 62,5 kuruştur.

3 — Eksiltmesi 16 - 12 - 938 cuma günü saat 11 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Erzurum satın alma komisyonuna vermeleri. (4929) 8827

Un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Iğdır ihtiyacı için 175000 kilo un eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 28875 lira olup muvakkat teminatı 2165 lira 62,5 kuruştur.

3 — Eksiltmesi 16 - 12 - 938 cuma günü saat 14 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Erzurum satın alma komisyonuna vermeleri. (4930) 8828

Un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Karaköse ihtiyacı için 200.000 kilo un eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 28000 lira olup muvakkat teminatı 2100 liradır.

3 — Eksiltmesi 16-12-938 cuma günü saat 10 dadır.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Erzurum satın alma komisyonuna vermeleri. (4931) 8829

Un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Kağızman ihtiyacı için 21500 kilo un eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 32250 lira olup muvakkat teminatı 2418 lira 75 kuruştur.

3 — Eksiltmesi 16-11-938 cuma günü saat 15 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Erzurum satın alma komisyonuna vermeleri. (4932) 8830

Sığır eti alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Yozgat piyade alay eratının ihtiyacı için 21500 kilo sığıreti açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 3655 lira olup muvakkat teminatı 274 lira 13 kuruştur.

3 — Eksiltmesi 16-12-938 cuma günü saat 8,30 dadır.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Yozgat piyade alay satınalma komisyonuna vermeleri. (4934) 8831

Sade yağı alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Kor merkez birlikleri ihtiyacı için 11000 kilo sadeyağı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli lira olup muvakkat teminatı 825 liradır.

3 — Eksiltmesi 16-12-938 cuma günü saat 16 dadır.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Çorlu satınalma komisyonuna vermeleri. (4935) 8832

Top hangarı yaptırılacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Kor mıntakasında Kırklarelinde ve Çorluda ikişer top hangarı Kp. zarf eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli lira olu muvakkat teminatı 6997 liradır.

3 — Eksiltmesi 16-12-938 cuma günü saat 16 dadır.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Çorlu satınalma komisyonuna vermeleri. (4936) 8833

205,000 kilo un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Zara garnizonundaki kıtaatın senelik ihtiyacı 205000 kilo un eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 28700 lira olup muvakkat teminatı 2152 liradır.

3 — Eksiltmesi 19-12-938 günü saat 14 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgelerile birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını 36 alay satınalma komisyonuna vermeleri. (4983) 8943

26,000 kilo sade yağı alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Erzurum ihtiyacı için 26000 kilo sadeyağı kapalı Z. eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 23725 lira olup muvakkat teminat 1779 lira 37,5 kuruştur.

3 — Eksiltmesi 19-12-938 P. ertesi günü saat — dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgelerile birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Erzurum satın alma komisyonuna vermeleri. (4984) 8944

28,000 kilo sade yağı alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Sarıkamış garnizonunun ihtiyacı 28000 kilo sade yağ kapalı Z. eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 25900 lira olup muvakkat teminatı 1942 lira 50 kuruştur.

3 — Eksiltmesi 19-12-938 P. ertesi günü saat — dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgelerile birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Erzurum satın alma komisyonuna vermeleri. (4985) 8945

300,000 kilo un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Eskişehir hava birlikleri ihtiyacı 300000 kilo un pazarlıkla eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 29250 lira olup muvakkat teminatı 2194 liradır.

3 — Eksiltmesi 7-12-938 çarşamba günü saat 14 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgelerile birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Eskişehir Lv. âmirliği satınalma komisyonuna vermeleri. (4986) 8946

2 Pavyon yaptırılacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Kilis alayının ihtiyacı 2 pavyon eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 76238,51 lira olup muvakkat teminatı 5717 liradır.

3 — Eksiltmesi 19-12-938 P. ertesi günü saat 14 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgelerile birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Kilis alay satınalma komisyonuna vermeleri. (4988) 8947

Tarım Bakanlığı

Uyuz banyosu alınacak

Ziraat Vekâletinden :

Hayvanların uyuz hastalıkları mücadelesinde kullanılmak üzere galvanize saçtan mamûl (50) adet uyuz banyosu kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Banyoların beherinin muhammen fiyatı (200) lira (50) banyonun mecmuu fiyatı (10.000) lira, muvakkat teminatı (750) liradır.

Banyoların plân ve şartnamesi parasız olarak vekâlet levazım müdürlüğünden alınacaktır.

İhale 20 - 12 - 938 tarihine müsadif salı günü saat 15 de vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

Taliplerin teminat mektupları veya makbuzlarını ve (2490) sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarını havi kapalı zarflarını mezkûr tarihte saat 14 de kadar satın alma komisyonu başkanlığına teslim etmeleri ve saat 15 de komisyonda hazır bulunmaları. (4883) 8796

Devlet Hava Yolları

2 otobüs satılacak

Devlet Hava Yolları Levazım Müdürlüğünden :

1 — İdaremize ait Fort ve Spa marka 2 adet otobüs 19.12.938 pazartesi günü saat 10 da açık arttırma ile devlet hava yolları tayyare meydanında satılacaktır.

2 — Her ikisinin muhammen bedeli 500 liradır.

3 — Talipler her zaman otobüsleri mezkûr meydanda görebilirler.

4 — Taliplerin 37 lira 50 kuruşluk teminatları ile birlikte tayin olunan günde müracaatları. (4955) 8930

Sızdırma kuyuları ve septik çukuru yaptırılacak

Devlet Hava Yolları Levazım Müdürlüğünden :

1 — Devlet hava yollarının tayyare meydanında yaptırılacak sızdırma kuyuları ile septikçukuru açık eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Keşif bedeli 5950 beş bin dokuz yüz elli lira 37 otuz yedi kuruştur.

3 — İhale 17.12.938 cumartesi günü saat 10 da umum müdürlük binasında toplanan komisyonda yapılacaktır.

4 — Taliplerin 447 liralık teminat mektubu ve icabeden vesikalarla birlikte mezkûr gün ve saatte komisyonda hazır bulunmaları ilân olunur. (4956) 8931

Posta, Telgraf ve Telefon

Telsiz perföratör bandı alınacak

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için satın alınacak olan (5000) adet telsiz perföratör bandı açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedeli (1500) lira, muvakkat teminat (112,5) liradır.

3 — Eksiltme 17. 12. 938 tarihine müsadif cumartesi günü saat (11) de Ankara'da P.T.T. umumî Md.lüğü binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Taliplerin, muvakkat teminat makbuzu veya banka mektubu ile kanunî vesaiki hamilen mezkûr gün ve saatte o komisyona müracaatları.

5 — Şartnameler, Ankara'da P.T.T. levazım ve İstanbul'da Kınacıyan hanında P.T.T. levazım ayniyat şubesi Md. lüklerinden parasız verilir. (4575) 8141

Sahra kablosu alınacak

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden :

1) — İdare ihtiyacı için açık eksiltme ile (100.000) metre tek nakilli sahra kablosu alınacaktır.

2) —Muhammen bedel (4900), muvakkat teminat (367,5) lira olup eksiltmesi 9 ikinci kânun 939 pazartesi günü saat 16 da Ankara'da P. T. T. U. MD. lük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3) — İstekliler muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ve kanunî vesaiki ile beraber o gün saat 16 da mezkûr komisyona müracaat edecekelerdir.

4) — Şartnameler, Ankara P. T. T. levazım, İstanbul Beyoğlunda P. T. T. ayniyat şube MD. lüklerinden parasız verilecektir. (4873) 8754

Pazarlık ilânı

Posta Telgraf Umum Müdürlüğünden :

28.11.938 tarihinde yapılan eksiltmesinde verilen teklifler şartnamesine uygun çıkmıyan iki hatlı ve adî tekerrür'ü 6 adet orta müseddidesi 17 birinci kânun 938 saat 11 de Ankarada posta telgraf umumî MD. lüğü binasındaki satın alma komisyonunda yapılacak pazarlıkla mübayaa olunacaktır.

Muhammen bedel (9000) muvakkat teminat (675) liradır. İsteklilerin mesai saatleri dahilinde her gün mezkûr komisyona ve İstanbulda Kınaciyan hanında P. T. T. ayniyat şubesine müraatla şartnameleri görmeleri ve pazarlık için yukarıda yazılı gün ve saatte adı geçen komisyona hazır bulunmaları ilân olunur. (4840) 8881

Vilâyetler

Hükümet konağı yaptırılacak

Manisa Nafıa Müdürlüğünden:

1) Salihli hükümet konağı inşaatı 46329 lira 78 kuruşluk keşfi üzerinden kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2) Bu işe ait eksiltme şartnamesi ile proje ve keşif kâğıtları ve bunlara müteferri kâğıtlar 232 kuruş mukabilinde Manisa nafıa müdürlüğünden alınabilir.

3) İhale birinci kânunun sekizinci perşembe günü saat on beşte Manisa vilâyeti nafıa müdürlüğü odasında yapılacaktır.

4) Muvakkat teminat (3474.73) liradır.

5) İsteklilerin ihaleden en az sekiz gün evel Manisa nafıa müdürlüğünden bu iş için alacakları ehliyet vesikası ile 938 senesine ait ticaret odası vesikasını da teklif mektuplarının içerisine koymaları lâzımdır.

6) İsteklilerin 2490 sayılı kanuna göre hazırlıyacakları teklif mektuplarını 8. birinci kânun. 938 perşembe günü saat 14 e kadar nafıa müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri veya bu saate kadar gelecek surette posta ile göndermeleri ve postada vaki teahhurların kabul edilmiyeceği ilân olunur. 8764

Kalörifer tesisatı yaptırılacak

Tunceli Vilâyeti Nafıa Müdürlüğünden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: "Elâzığda dördüncü umumî müfettişlik binası kalorifer tesisatı inşaatıdır. Bu işin keşif bedeli "19079.05,, liradır.

2 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır :

A — Eksiltme şartnamesi,

B — Mukavele proejsi,

C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,

D — Sıcak sulu ve buharlı kalorifer tesisatı için umumî ve fennî şartname,

E — Keşif cetveli,

F — Proje,

J — İstiyenler bu şartnameyi ve evrakı Tunceli nafıa müdürlüğünde parasız olarak görebilirler.

3 — Eksiltme 12-12-938 pazartesi günü saat 15 de Elâzığda Tunceli nafıa müdürlüğü binasında yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle olacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin "1430,93,, lira muvakkat teminat vermesi ve aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır. İhaleden en az sekiz gün evel Tunceli vilâyetine müracaat ederek alınmış bu işe girebilmeleri için ehliyet vesikası, ticaret ve sanayi odasından alınmış sicil vesikası.

6 — Teklifler yukarda üçüncü maddede yazılı saattan bir saat eveline kadar Tunceli nafıa dairesindeki eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saata kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak geçikmeler kabul edilmez. 8776

Elektrik santralı tevsii

Aydın Belediye Reisliğinden :

1 — Aydın belediyesi elektrik santralına ilâveten konulacak 240 - 250 beygir takatinde bir motör ile jeneratör, alternatör, tevzi tablosu ve bunların teferruatı ve montajları 12-ikincikânun - 1939 perşembe günü saat 15 de belediye daimî encümeninde ihale edilmek üzere kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2 — Tesisatın muhammen kıymeti 24860 liradır.

3 — Bu işe ait evrak şunlardır :

a) Fennî şartname ,

b) Keşifname,

c) Eksiltme şartnamesi ,

d) Plânlar,

4 — Arzu edenler bu evrakı Aydın belediyesinde görebilirler ve parasız alabilirler.

5 — Eksiltme iştirak edebilmek için 1864 buçuk liralık muvakkat teminat makbuzlarını, 1938 senesine ait ticaret odası vesikası ve eksiltme tarihinden en çok bir hafta evel vilâyet nafıa müdürlüğünden usulü dairesinde alınmış ehliyeti fenniye vesikası ile birlikte teklif mektuplarını lef etmeleri icap eder.

6 — Tesisatın ikmal müddeti ihale tarihinden itibaren on beş aydır.

7 — Teklif mektuplarının ihale gün ve saatından bir saat eveline kadar Aydın belediye reisliğine - makbuz mukabilinde - tevdii lâzımdır. (Postada olacak gecikmeler kabul edilmez). 8798

Hükümet konağı yaptırılacak

Mardin Defterdarlığından :

1 — Geçen sene (9750) liralık tahsisatla inşasına başlanan Gercüş kazası hükümet konağının 938 malî yılı zarfında inşa edilecek ikinci kısmı keşif bedeli olan 19694 lira 60 kuruş üzerinden 2490 sayılı kanunun 31 ci maddesi mucibince kapalı zarf usuliyle ihale günü olarak tekerrür eden 21-11-938 gününün tâtil olması dolayısiyle 22-11-938 gününde talibi çıkmadığından ihale yapılamamıştır. Yeniden kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

İhale 25-12-938 tarihine müsadif salı günü saat 11 de yapılacaktır.

2 — Muvakkat teminat miktarı 1477 lira 10 kuruştur.

3 — Bu işe ait fennî şartname keşifname model ve proje gibi evrakı müspite bedelsiz olarak Mardin defterdarlığı ile Nafıa dairesinden aranacaktır.

4 — İsteklilerin mimar veya mühendis olmaları veya resmî ceride ile ilân olunan talimatnamede yazılı ehliyet vesikalarını ibraz etmeleri mecburîdir. Bu ehliyet vesikası alacakların eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evel bir istida ile vilâyet makamına müracaatla ehliyet gibi vesikaları almaları mecburî olup olmıyanlar eksiltmeye iştirâk ettirmiyecektir.

5 — Mukavele tanziminden sonra 1050 sayılı muhasebei umumiye kanununun 83 cü maddesinin H. fıkrasına tevfikan bedeli ihale miktarının sülüsü teminat mukabilinde müteahhide avans olarak verilebilecektir.

6 — İhale defterdarlık dairesinde yapılacak ve isteklilerin teklif mektuplarını ihale gününde saat 10 a kadar defterdarlık makamında toplanan komisyon riyasetine behemehal vermiye mecbur oldukları ilân olunur. (8624-4949) 8864

Kapalı zarf usuliyle eksiltme ilânı

Bursa C. H. P. İlbaşkanlığından:

1 — Bursa cümhuriyet alanında inşa edilecek Halkevi binası inşaatının bir kısmı tediye şartlarında ve müddet meselesinde yapılan tâdilât dolayısiyle yeniden eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen keşif bedeli 70.000 liradır.

3 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır.

A - Eksiltme şartnamesi

B - Mukavele projesi,

C - Hususî, fennî, malî şartname

D - Keşif hulâsa cetveli

E - Projeler,

F - Bayındırlık işleri genel ve yapı işleri fennî şartnameleri.

İstiyenler bu evrakı "350" kuruş mukabilinde C. H. P. Sekreterliğinden alabilirler.

4 — Eksiltme 19-11-938 tarihinden itibaren bir ay müddetli olup 19-12-938 tarihine müsadif pazartesi günü saat "15" de Bursa C. H. P. binasında başkanlık odasında ihalesi yapılacaktır.

5 — Eksiltme kapalı zarf usuliyledir.

6 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 4750 liralık muvakkat teminat vermesi, üçüncü maddede yazılı evrakı kabul ve imza etmesi ve aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.

A - Ticaret odasına 1938 senesine kayıtlı bulunduğuna dair vesika.

B - Nafıa müdürlüğünden alınmış bu işe girebileceğine dair ehliyet vesikası.

C - Müteahhidin iş başında mesuliyeti fenniyeyi haiz bir yüksek mühendis veya mimar bulundurmasını teahhüt eder vesika.

7 — Teklif mektupları 4 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar C. H. P. İl başkanlığına makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların 4 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada vukua gelecek gecikmeler kabul edilmez. (8793-4981) 8942

Kapalı zarf usuliyle eksiltme ilânı

Antalya Nafıa Müdürlüğünden:

Gazete ilânındaki yanlışlık dolayısiyle Eksiltme gününün değişmesinden

1 — Eksiltmeye konulan iş:

Elmalı hükümet konağı inşaatı

Keşif bedeli:

22651 lira 23 kuruşluk kısmî inşaat

İnşaat Müddeti: İhale tarihinden itibaren 31-8-939 tarihine kadar

31-5-939 tarihine kadar 10000 liralık iş yapmak şarttır.

2 — Bu işe ait şartnameler şunlardır:

a - Eksiltme şartnamesi

b - Mukavele projesi

c - Bayındırlık işleri genel şartnamesi,

d - Hususî fennî şartnameler,

e - Keşif cetveli,

g - Proje.

İstiyenler bu evrakı 2 lira mukabilinde Antalya Nafıa dairesinden aldırabilirler. Bu evrak bilâ bedel dairede görülebilir.

3 — Eksiltme 28 kânunuevel 939 çarşamba günü saat 16 da Antalya nafıa dairesinde eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle ve vahidi fiat üzerinden yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 1698 lira 84 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri bundan başka aşağıda vesikaları haiz olup getirmeleri lâzımdır.

Antalya Nafıa müdürlüğünden alınmış müteahhitlik ve ticaret odası vesikası.

Yaptığı işlere ait bonservisler. (4991) 8949

27 adet otobüs ve trambüs alınacak

İzmir Belediyesinden :

1 — Satın alınacak 15 adet 4 silindirli ve tam dizel motörlü 26 kişilik oturma yerli ve şehir içi yollarında çalışan tiplerden olmak üzere beheri 8500 lira bedeli muhammenli komple trambüs.

2 — Satın alınacak 10 adet 4 silindirli ve tam dizel motörlü 24 kişilik oturma yerli ve şehir içi yollarında çalışan tiplerden olmak üzere beheri 6250 lira bedeli muhammenli komple otobüs.

3 — Satın alınacak 1 adet 6 silindirli ve tam dizel mtörlü 40 kişilik oturma yerli şehir içi ve dışında çalışacak tipte olmak üzere 13600 lira bedeli muhammenli komple turist trambüsü.

4 — Satın alınacak 1 adet 6 silindirli ve tam dizel motörlü 32 kişilik oturma yerli ve on beş kişilik ayrı sahanlıklı şehir içi yollarında çalışan tipten olmak üzere 12900 lira bedeli muhammenli komple büyük trambüs ki ceman 27 adet otobüs ve trambüs mevcut proje ve şartnamesine göre 1.12.938 tarihinden itibaren 45 gün müddetle kapalı zarflı eksiltme konulmuştur.

5 — Gümrük, muamele, belediye, tahliye, kordon, istihlâk, resim ve ücretleri belediyeye ait olmak üzere ve belediye otobüs garajında teslim edilmek kayıt ve şartiyle heyeti umumiyesinin muhammen bedeli (216500) liradır.

6 — Malî ve fennî şartnameleri, posta bedeli hariç 10 lira 83 kuruş bedel mukabilinde otobüs işletme müdürlüğünden tedarik edilir. Taşradan istiyenler şartname ve posta ücretini peşinen göndermelidirler.

7 — Kapalı zarfla ihalesi 17.1.939 salı günü saat 16 da belediye daimî encümeninde yapılacaktır.

8 — Heyeti umumiyesinin muvakkat teminat mikdarı 12075 liradır.

9 — Nakden verilecek teminat akçesi ihale tarihinden asgarî bir gün evel belediyeden alınacak fiş mukabilinde iş bankasına yatırılacaktır.

10 — Teklif yapacak firmanın otobüsler hakkındaki şartnamede yazılı maddelerle birlikte bilûmum kataloğ ve teknik resimlerle plân ve izahnameleri ve parça kataloğunun ve fiat listelerini vermesi mecburidir.

11 — Eksiltmeye iştirâk edecekler 2490 sayılı kanunun tarifi dairesinde hazırlanmış teklif mektuplarını ihale tarihi olan 17.1.939 salı günü azamî saat 15 e kadar belediye daimî encümen reisliğine vermelidirler. (4259/4968) 8933

Kayseri Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Köse Danişmend mahallesinde Vahdi Oğ. Salih veresesinden Şefika, Emine, Halil İbrahim, Hanife, Elmas, Hatice ve Salih tarafından mahalleden Kadir karısı Leymune ve Kavaf İsmail aleyhine açılan izalei şüyu davâsından vereseden Vahdinin yeri belli olmamasından ilânen tebliğat yapılmasına karar verilerek muhakeme 16-12-938 cumartesi saat 14 de bırakılmış olmakla o günde gelmediği veya bir mümessil göndermediği takdirde hakkında gıyap kararı verileceği ilân olunur. 8950

TELEFUNKEN

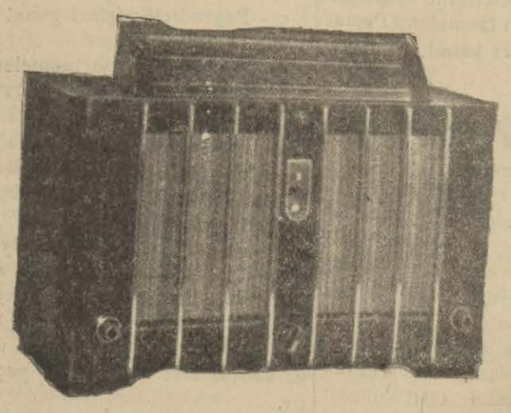

Şimdiye kadar muhtelif marka bir çok radyo dinlediniz. Bugün de TELEFUNKEN radyolarının 939 modellerini dinliyerek katî kararınızı verebilirsiniz.

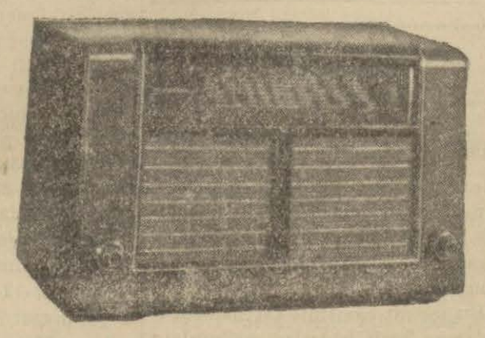

Beş Kıt'ada 70 den fazla memlekette TELEFUNKEN radyolarının büyük bir rağbet ve itimat görmesi sizin için en kuvvetli teminattır.

Ankara satış yeri:

Elektrofen Türk Anonim Şirketi

Anafartalar caddesi No: 10

Türkiye vekili :

Elektron Türk Anonim Şirketi

Galata Voyvoda Caddesi 58 - 62

Telefon : 41460 Telgraf Elektron - İstanbul

Anadolunun bütün mühim şehirlerinde bayilerimiz vardır.

8625

Ankara Valiliği

İnşaat yaptırılacak

Ankara Valiliğinden :

1 — Keşif bedeli 9844 lira 01 kuruştan ibaret bulunan Yenişehir'de Necatibey caddesinde hususî idareye ait 6 No. lu binada yapılacak inşaat işleri 5.12.1938 pazartesi günü saat 15 de Vilâyet daimî encümeninde ihalesi yapılmak üzere açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — İsteklilerin 738 lira 30 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve eksiltmenin yapılacağı günden en az 8 gün evel, yapmış oldukları işlere ait vesikalariyle birlikte, Vilâyet makamına istida ile müracat ederek bu işe girebileceklerine dair alacakları fennî ehliyet vesikasını ibraz etmeleri lâzımdır.

3 — İsteklilerin ticaret odası vesikası, muvakkat teminat mektup veya makbuzu ve ikinci maddede yazılı ehliyet vesikasiyle birlikte yukarıda adı geçen gün ve saatte daimî encümene gelmeleri.

4 — Buna ait şartname ve keşif evrakı her gün Nafıa müdürlüğünde görülebilir. (4860) 8704

Istanbul Haydarpaşa hastanesi sabık göz mütehassısı ve Gülhane hastanesi sabık göz baş muavini

Göz Doktoru

SITKI FIRAT

Muayenehanesini Samsun'dan Ankara'ya nakletmiştir. Muayene: Sabah 9 dan 19 a kadar Belediye sırası, Talas Ap. kat: 1 8768

Acele kiralık

Apartman daireleri

Yenişehir, otobüs garajı karşısında, büyük asfalta bir dakika mesafede (Iskitler)caddesi üzerinde (Almaç) apartımanı karşısındaki (Birlik) apartımanında, 3 ve 4 der oda birer büyük holleri havi konforlu daireler ucuz fiatla kiralıktır.

Görmek için aynı dairede 1-2 No. lara müracaat. 8885

Dr. Kemal Arıcan

Cebeci hastanesi

Cilt, saç ve zührevî hastalıkları mütehassısı

Muayene: her gün 3 - 7 kadar Belediye sırası Emek apartman kat 2. 8806

Karışık ve nasıl yapıldığı belli olmıyan bayat çocuk gıdalarile yavrunuzun sıhhatini tehlikeye koyarsınız

Allahın yarattığı gibi saf ve tabiî hububattan yapılmış

HASAN ÖZLÜ UNLARINI

Çocuklarınıza yediriniz. En yüksek evsafa malik olan bu özlü unu

Dünyada mevcut çocuk gıdalarının en mükemmelidir.

Pirinç, Yulaf, Mercimek, Buğday, İrmik, Patates, Mısır, Türlü, Bezelya, Badem, Çavdar özü unlarını çocuklarınıza yediriniz. 3934

T. İŞ BANKASI

1939

Küçük carî hesaplar ikramiye plânı

32.000 lira mükâfat

Kuralar: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Eylûl, 26 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde çekilecektir

İKRAMİYELER :

1	Adet	2000 Liralık	=	2.000 Lira
5	„	1000 „	=	5.000 „
8	„	500 „	=	4.000 „
16	„	250 „	=	4.000 „
60	„	100 „	=	6.000 „
95	„	50 „	=	4.750 „
250	„	25 „	=	6.250 „
435				32.000 „

T. İŞ Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

H. M. GHAZANFAR

TICARETHANESI
TESIS TARIHI 1860
Post Box No. 831, Tel Adresi: GHAZANFAR
BOMBAY

HİNDİSTANDA

Türk mallarının en büyük alıcısı ve her nevi Hind malı ihracatçısı
Referansları: Bombaydaki her hangi bir Banka ve Türkofis 862

Harta

Aliminyüm map alınacak

Harta Genel Direktörlüğü Satın Alma Komisyonundan :

1 — Harta Gn. Drk. ihtiyacı için muhtelif ebatta 650 adet aleminyom map açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 6.12.1938 salı günü saat 10. da Cebeci'de Harta Gn. Drk. binasında Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

3 — Muhammen tutarı 3610 lira, muvakkat teminatı 271 lira olup Banka mektubu veya maliye vezne makbuzu kabul olunur.

4 — Eksiltmeye girecceklerin yazılı gün ve saate teminatlariyle birlikte komisyona gelmeleri. (4852) 8702

Muayenehane nakli
Diş Tabibi
Danyal Tuna
Kooperatif yakınında Ali Nazmi apartımanına taşınmıştır. 8940

Zayi — İş Bankasından aldığım K. C. Hes. defterine ait tatbik mührümü zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. Haydar Umar. 8923

Millî Müdafaa Bakanlığı

500 adet bidon alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 500 adet bidon pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İlk teminat 825 lira olup şartnamesi komisyonda görülür.

3 — Pazarlığı 6.12.938 salı günü saat 11 dedir.

4 — Eksiltmeye girecceklerin ilk teminat ve 2490 sayılı kanunun 2, 3. maddelerinde yazılı belgelerle birlikte muayyen gün ve vakıtta M. M. V. satın alma komisyonunda bulunmaları. (4967) 8910

Zayi — Memurin Kooperatif Şirketinin ilk teşekkülünde almış olduğum 480 No lu hisse senedimi zayi ettim. Yenisini alacağımdan mezkûr senedin hükmü olmadığı ilân olunur. İktısat Vekâleti Maadin Umum Müdürlüğünde mümeyyiz Ahmet Kiper

ESKİNAZİ

Kışlık kadın şapkalarının en son Paris modelleri gelmiştir. Muhterem müşterilerimizin görmelerini rica ederiz. Bankalar caddesi. 8894

Diş Doktoru diyor ki :

„İyi bir diş macununda, diş etlerine muzır tesirleri olmıyan antiseptik bir madde bulunmalı. Asıl dişleri temizleyici madde, mineleri sıyırmıyacak şekilde hazırlanmış olmalı. İçinde hâmız olmadıktan başka ağızdaki hâmızları temizlemek üzere kalevî maddeler ihtiva etmeli ve nihayet koku ve lezzeti nefis olmalıdır.„

İşte Radyolin Budur !

Sabah, öğle ve akşam yemeklerinden sonra

RADYOLİN Kullanınız

8935

ULUS — 19. uncu yıl. — No.: 6229
İmtiyaz Sahibi
Nurettin Kâmil SUNER
Umumî Neşriyatı İdare Eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
Matbaa Müdürü: Ali Rıza BASKAN
ULUS Basımevi : ANKARA

SİNEMALAR

YENİ ve SUS Sinemalarında

BU GÜN BU GECE

ULU ÖNDERİMİZ ve EBEDİ ŞEFİMİZ ATATÜRK'ün CENAZE TÖRENİ

Bütün tafsilâtiyle İstanbul ve Ankara safhaları
Ve
ATATÜRK'ün hayatına ait çok kıymetli intibalar
Seanslar: 10.30 - 12.30 - 14.45 - 16.45 - 18.45 - Gece 21 de
DİKKAT : Bu filmi bütün vatandaşların görebilmesi için C. H. P. sinin tensibile tenzilâtlı tarife tatibk edilmektedir
FİATLAR : Balkon 35 — Salon 20 Kş.
SUS SİNEMASINDA Seanslar:: 10-12-14-16-18 Gece 20.30

HALK Sinemasında

BU GECE
CEHENNEM MAHKÛMLARI
Programa ilâveten:
Atatürk'ün B.M.M. de verdiği bir nutuk. - Cümhuriyetin 15 inci yıldönümüne ait İstanbul intibaları ve ayrıca ATATÜRK'e ait bir hâtıra ile en yeni dünya haberleri
Bugün gündüz 10-12-14.30-16.30 18.30 matinelerinde
LOREL - HARDİ İSVİÇRE'DE
Dikkat: 10 ve 12 de ucuz Halk matinesi

39 model BLAUPUNKT radyolarını dinlemeden radyo almayınız.

KÂZIM RÜŞTÜ
Ankara Adliye sarayı Yanı Gençağa apartımanı 2. ci kat No: 6 Tel: 2208